

*Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Skierniewicach*

*Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Skierniewicach*

96-100 Skierniewice, ul. Piłsudskiego 33

www.gov.pl/web/psse-skierniewice; e-mail: psse.skierniewice@sanepid.gov.pl

**OCENA STANU SANITARNEGO
I SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ
MIASTA SKIERNIEWICE
I POWIATU SKIERNIEWICKIEGO
ZA ROK 2025**

Skierniewice, marzec 2026

Spis treści

I. Wstęp.....	3
II. Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych.....	6
III. Stan sanitarny podmiotów leczniczych.....	15
IV. Warunki higieny środowiska.....	22
V. Higiena żywności i żywienia.....	34
VI. Stan sanitarny środowiska pracy.....	53
VII. Higiena dzieci i młodzieży.....	63
VIII. Zapobiegawczy nadzór sanitarny.....	69
IX. Oświata zdrowotna i promocja zdrowia	82
X. Działalność pionu oddziału laboratoryjnego	97

I. WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna na mocy ustawy z dnia 14 marca 1985r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 416) jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- 1) higieny środowiska,
- 2) higieny pracy w zakładach pracy,
- 3) higieny radiacyjnej,
- 4) higieny procesów nauczania i wychowania,
- 5) higieny wypoczynku i rekreacji,
- 6) zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
- 7) higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Skierniewicach realizuje zadania przy pomocy podległej mu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skierniewicach, czyli jednostki budżetowej będącej podmiotem leczniczym finansowanym z budżetu państwa (art. 15 w/w ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej). Zakres terytorialny działania PPIS w Skierniewicach obejmuje miasto Skierniewice oraz powiat skierniewicki.

Wdrożony Zarządzeniem Nr 2/2014 z dnia 17 marca 2014 r. Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Łodzi oraz Zarządzeniem Nr 8/2014 z dnia 4 kwietnia 2014 r. Dyrektora Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skierniewicach system zarządzania w działalności kontrolnej PIS woj. łódzkiego, zgodnie z PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności - Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję”, zapewnia jednolity sposób wykonywania czynności kontrolnych przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa łódzkiego.

System zarządzania wsparty jest procedurami i instrukcjami kontrolnymi przekazanymi do stosowania przez Głównego Inspektora Sanitarnego, jednolitymi na obszarze całego kraju. Oprócz prowadzenia przez powiatowego inspektora sanitarnego działalności kontrolnej, w PSSE w Skierniewicach prowadzone są badania i analizy laboratoryjne. Oddział Laboratoryjny posiada akredytację Polskiego Centrum Akredytacji Nr AB 540. Laboratorium wykonuje badania próbek pobranych w ramach czynności kontrolnych z obszaru żywności

i żywienia, wody, kosmetyków, oraz wykonuje analizy materiału biologicznego pobranego od ludzi. Laboratorium działa w ramach zintegrowanej bazy laboratoryjnej Inspekcji Sanitarnej Województwa Łódzkiego i poza próbkami z obszaru działania PPIS w Skierniewicach wykonuje oznaczenia na rzecz innych inspektorów sanitarnych i pozostałych zleceniodawców zewnętrznych. Posiadanie akredytacji jest potwierdzeniem wdrożenia systemu zarządzania oraz kompetencji technicznych laboratorium.

Tabela: Zestawienie prowadzonej w 2025 r. działalności kontrolno-represyjnej.

Pion / rodzaj działalności	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba decyzji administracyjnych		Liczba nałożonych mandatów karnych	Liczba postanowień	Liczba tytułów wykonawczych
		merytorycznych	płatniczych			
Nadzór Epidemiologiczny	1476 (ilość wywiadów 1293)	10	1	1	31	103
Higiena Środowiska (komunalna)	302	128	12	--	8	4
Higiena Żywności, Żywienia i P.U.	710	205	115	24	--	--
Higiena Pracy	106	6	4	--	14	--
Higiena Dzieci i Młodzieży	155	6	2	1	--	--
Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny	30	--	29	--	1127	--
Oświata Zdrowotna	38	--	--	--	--	--
RAZEM	2817	355	163	26	1180	107

Tabela: Zestawienie prowadzonej w 2025 r. działalności w zakresie poboru próbek i wykonywania badań (w tym badań na rzecz innych powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych).

Pion / rodzaj działalności	liczba pobranych próbek	Liczba wykonanych badań	Liczba wykonanych oznaczeń		
			chemicznych	fizycznych	mikrobiologicznych
Epidemiologia	400	2637	--	--	5379
Higiena Środowiska (komunalna)	214	1880	3997	4278	2889
Higiena Żywności, Żywienia i PU	466	4430	543	1358	6706
Higiena Dzieci i Młodzieży	--	1022	--	1022	--
RAZEM	1080	9969	4540	6658	14974

II. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA CHOROÓB ZAKAŻNYCH

Ocena sytuacji epidemiologicznej miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego dokonywana była na podstawie analizy chorób zakaźnych oraz danych z nadzoru epidemiologicznego prowadzonego przez pracowników Sekcji Nadzoru Epidemiologicznego. Zakres działania w ramach zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych polegał na prowadzeniu dochodzeń epidemiologicznych, w celu ustalenia źródła zakażenia, oraz podejmowaniu działań przeciwepidemicznych mających za zadanie przerwanie dróg szerzenia się zakażenia. Rejestracja zgłoszonych zachorowań na choroby zakaźne odbywała się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego opracowane przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego - Państwowy Zakład Higieny w Warszawie.

Na nadzorowanym terenie ogółem w roku 2025 r. zarejestrowano 3173 zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia, w związku z czym 414 osób było hospitalizowanych. Przeprowadzono 1293 wywiady epidemiologiczne.

Ocena sytuacji epidemiologicznej na terenie miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego zachorowań wywołanych przez inne czynniki chorobotwórcze podlegające obowiązkowej rejestracji

Wirusowe zapalenie wątroby

Zachorowalność na wirusowe zapalenia wątroby w mieście Skierniewice i powiecie skierniewickim od szeregu lat nie stanowi znaczącego problemu epidemiologicznego. W 2025 r. zarejestrowano przypadki zachorowań na WZW wśród mieszkańców miasta:

- 4 zachorowania na WZW typu C
- 10 zachorowań na WZW typu B
- 1 zachorowanie na WZW typu A

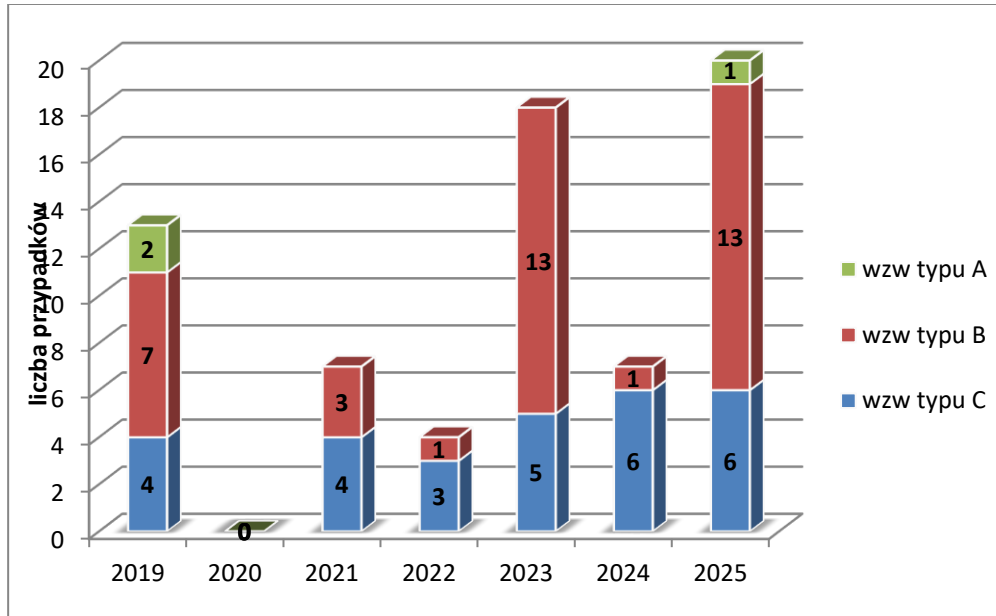
Wśród mieszkańców powiatu:

- 2 zachorowania na WZW typu C
- 3 zachorowania na WZW typu B

W następstwie wykonywanych badań kontrolnych wykryto:

- 3 nosiciele p/ciał anty-HCV.

Na terenie miasta Skierniewice zarejestrowano 1 zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu A (mężczyzna lat 24). Odnotowana w 2025 r. niekorzystna sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na WZW typu A dotyczy zarówno województwa łódzkiego jak i terenu całej Polski.

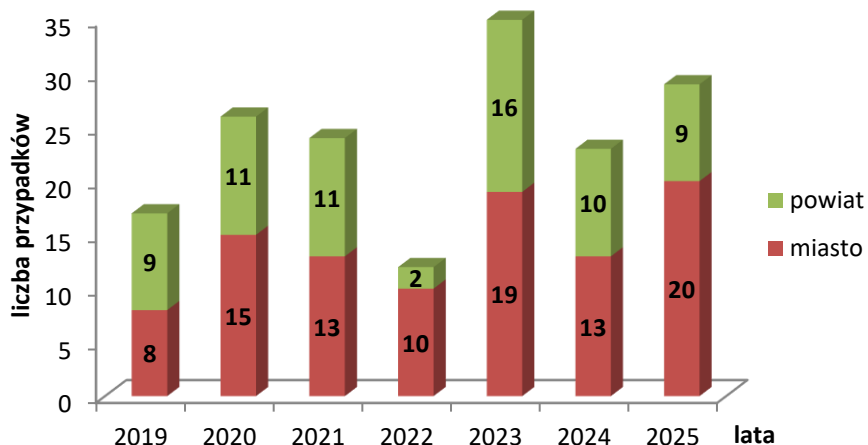

Ryc. Liczba zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby w latach 2019-2025.

Zatrucia pokarmowe i nieżyty żołądkowo-jelitowe wywołane przez bakterie i wirusy

Liczba zatruc pokarmowych wywołanych przez bakterie w 2025 r. na terenie miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego była wyższa niż w roku poprzednim - zatruciom uległo 29 osób, spośród których 21 wymagało krótkotrwałego leczenia szpitalnego. Powodem wysokiego odsetka hospitalizowanych był duży udział dzieci wśród chorujących. Przyczyną wszystkich zachorowań były bakterie z rodzaju *Salmonella spp.*

Odnotowano 6 zatruc zbiorowych: 2 na terenie powiatu i 4 na terenie miasta. Trzy ogniska zatruc zbiorowych były zakwalifikowane jako rodzinne zatrucie pokarmowe. Pozostałe 3 ogniska również dotyczyły zachorowań wśród członków rodziny ale miejsce narażenia tj. spożywania posiłków związane było z żywieniem zbiorowym. W wyniku dochodzenia epidemiologicznego nie ustalono źródła zakażenia. Czynnikiem etiologicznym w większości zatruc były pał. *Salmonella spp.* W przypadku 1 ogniska zatrucia zbiorowego pomimo wykonanych badań próbek żywności oraz próbek kału od osób chorych nie wykryto czynnika etiologicznego.

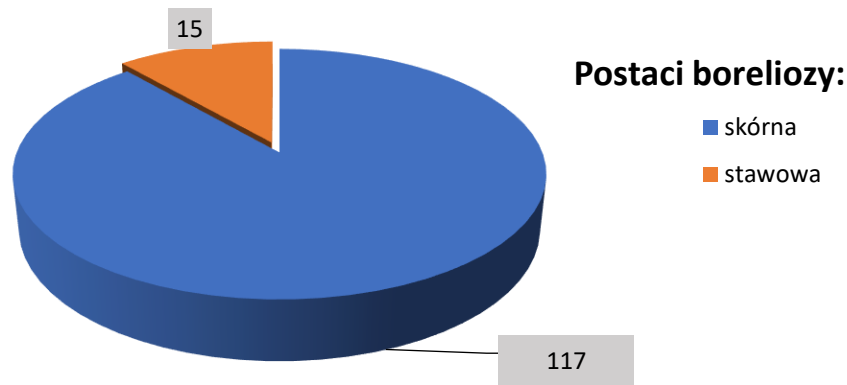
Ryc. Liczba zatruc pokarmowych wywołanych przez bakterie z rodz. *Salmonella spp.* dla miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego latach 2019-2025.

Ponadto badania laboratoryjne wykonywane w Oddziale Laboratoryjnym PSSE w Skierniewicach wykryły 17 nosicieli bakterii z rodz. *Salmonella spp.*, Ponowne badania kontrolne u 5 ozdowieńców nadal potwierdziły obecności bakterii chorobotwórczych w badanym materiale.

W 2025 r. zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy wykazywały tendencję zwyżkową (z 20 w 2024 r. do 37 przypadków w 2025 r.). Zachorowania te charakteryzowały się objawami żołądkowo-jelitowymi i dotyczyły głównie dzieci do 4 roku życia. Wszystkie przypadki zachorowań na rotawirusy wymagały hospitalizacji.

Borelioza

Istotny problem epidemiologiczny na terenie miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego nadal stanowią zachorowania na boreliozę. W porównaniu do roku ubiegłego zanotowano kolejny wzrost zachorowań z 60 przypadków w 2024 r. do 132 przypadków w 2025 r. Zdecydowana większość zakażeń dotyczyła osób dorosłych. Lekarze zgłaszali zachorowania na boreliozę na podstawie objawów skórnych (głównie występowania rumienia o średnicy powyżej 5 cm) oraz w oparciu o wyniki badań serologicznych.

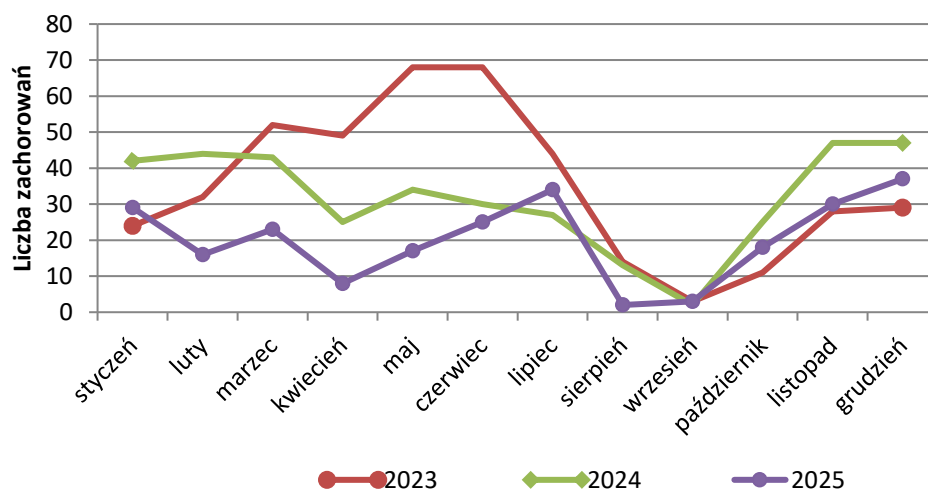

Ryc. Postaci boreliozy rozpoznawane w 2025 roku.

Choroby wieku dziecięcego

W 2025 r. nastąpił spadek zachorowań na ospę wietrzną (z 379 przypadków z 2024 r. do 243 w 2025 r.). Odnotowano 2 przypadki zachorowania na świnkę u dziecka (lat 2) zamieszkałego w mieście oraz u nastolatka (16 lat) mieszkańca powiatu. Nadal korzystna sytuacja epidemiologiczna w zakresie zachorowań na odrę, świnkę i różyczkę spowodowana jest wprowadzeniem obowiązkowych dwukrotnych szczepień przeciwko tym chorobom.

Ryc. Liczba zachorowań na ospę wietrzną w latach 2023-2025.

W roku sprawozdawczym odnotowano znaczny spadek liczby zachorowań na płonicę (szkarlatynę) z 141 w 2024 r. do 23 w roku 2025.

W porównaniu do ubiegłego roku sytuacja epidemiologiczna w zakresie zgłoszonych zachorowań na krztuśca na terenie miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego uległa znacznemu polepszeniu. Na nadzorowanym terenie odnotowano 9 przypadków zachorowań na krztuśca (1 przypadek w mieście Skierniewice, 8 przypadków w powiecie skierniewickim).

Na terenie miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego nie występują przypadki najcięższych chorób wieku dziecięcego (tj. polio, odra, błonica i tężec noworodków), co niewątpliwie związane jest z prowadzonymi od szeregu lat obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi u dzieci i noworodków. Większość chorób wieku dziecięcego, przeciwko którym od lat prowadzone są szczepienia ochronne nie występuje na terenie miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego.

Inne choroby zakaźne stanowiące problem epidemiologiczny

- Choroby ośrodkowego układu nerwowego

W 2025 r. na terenie miasta zgłoszono 2 przypadki wirusowego zapalenia opon (u 1 dziewczynki lat 9 zam. na terenie miasta Skierniewice oraz u 1 chłopca lat 5 zam. na terenie powiatu skierniewickiego)

- Zakażenia wirusem HIV

Na nadzorowanym terenie zarejestrowano 3 nowe przypadki zakażeń wirusem HIV z których 1 wymagał hospitalizacji.

*- Choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae**

W 2025 r. odnotowano 6 przypadków zachorowań wywołanych przez *Streptococcus pneumoniae* u 2 pacjentów zamieszkałych na terenie powiatu skierniewickiego oraz 4 pacjentów zamieszkujących w mieście. Pacjenci ci ze względu na rozpoznaną posocznicę lub zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu wymagali hospitalizacji.

- Gruźlica

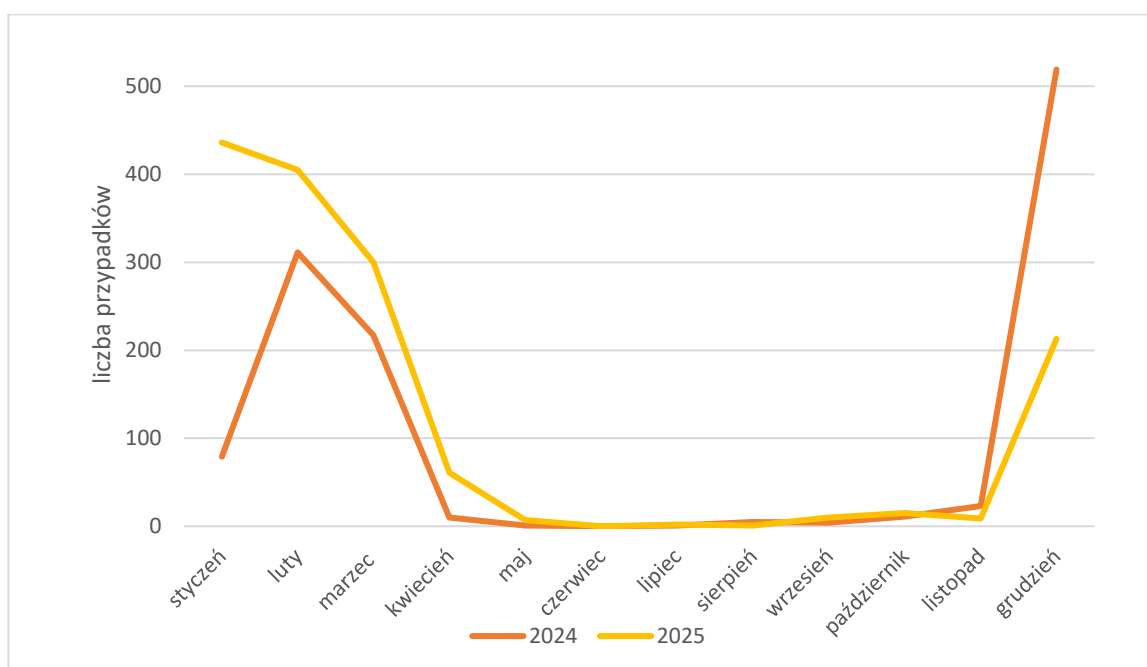
Od kilku lat zachorowania na gruźlicę utrzymują się na stałym poziomie. W 2025 r. zarejestrowano łącznie 8 nowo wykrytych

zachorowań na gruźlicę. Postać prątkującą gruźlicy płuc rozpoznano u 1 kobiety i 4 mężczyzn, postać nieprątkującą gruźlicy płuc u 1 kobiety oraz 2 mężczyzn. Podczas prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych osoby wskazane z najbliższego otoczenia chorych (wspólne zamieszkanie, miejsce pracy) zostały objęte nadzorem i skierowane do lekarza POZ celem dalszej diagnostyki.

- Grypa i zachorowania grypopodobne

W 2025 r. zarejestrowano 1459 przypadków podejrzeń grypy i zachorowań grypopodobnych. Obecnie raportowanie zachorowań na grypę zgłaszane jest do Państwowej Inspekcji Sanitarnej na podstawie dodatniego wyniku testu antygenowego w kierunku wirusów grypy na zgłoszeniu ZLK-1.

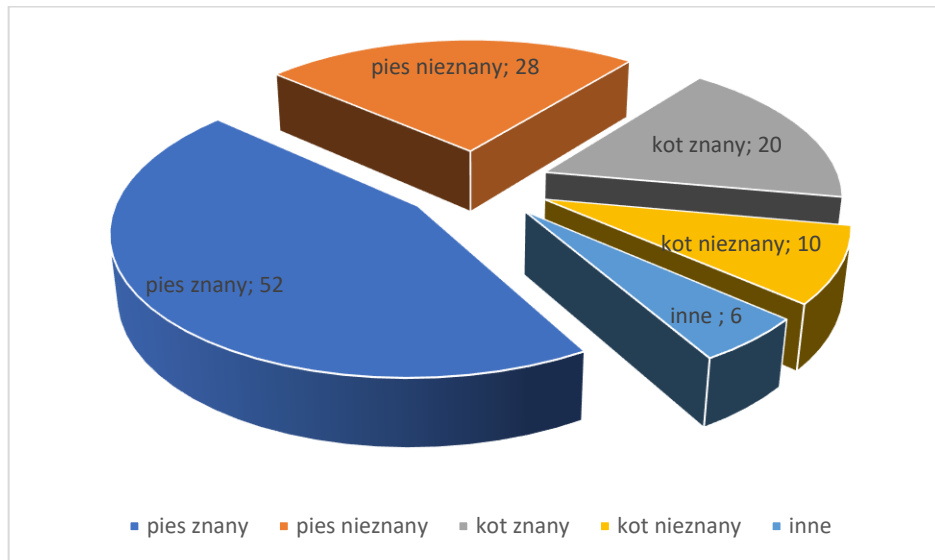
Ryc. Liczba zachorowań na grypę i infekcje grypopodobne w 2024 r. oraz w 2025 r.

Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego podejmowano działania, sprowadzające się do bieżącego monitorowania zachorowalności na grypę i infekcje grypopodobne, a w trakcie prowadzenia systemu SENTINEL - wybraną placówkę podstawowej opieki zdrowotnej zaopatrzone w materiały do pobierania próbek do badań laboratoryjnych w kierunku grypy. W 2025 r. pozyskano łącznie 8 próbek z których uzyskano 3 zachorowania COVID-19 oraz w 1 wirus paragrypy typu-3, natomiast w 4 próbkach uzyskano wynik ujemny. W okresie zagrożenia chorobami grypopodobnymi lub grypą rozpowszechniano również informacje o podejmowaniu działań profilaktycznych.

Pokąsania przez zwierzęta

W roku sprawozdawczym zgłoszono 116 (55 w mieście i 61 w powiecie) przypadków pokąsań ludzi przez zwierzęta „podejrzane o wściekliznę”. Sprawcami narażenia były: psy, koty, koń, krowa, mysz i lis. Wszystkie narażone osoby poinformowano o konieczności zgłoszenia się do punktu konsultacyjnego szczepień p/wściekliznie. Podstawą podjęcia szczepień u 36 osób był kontakt głównie z nieznanymi zwierzętami (psami, kotami). W zakresie pokąsań przez zwierzęta współpracowano ściśle z Powiatowym Lekarzem Weterynarii.

Ryc. Liczba pokąsań przez zwierzęta w 2025 r.

Realizacja Programu Szczepień Ochronnych

Szczepienia ochronne w Polsce realizowane są w oparciu o obowiązujący Program Szczepień Ochronnych, w ramach którego, prowadzona jest dystrybucja preparatów szczepionkowych do 16 POZ oraz 3 oddziałów w WSZ Skierniewice znajdujących się na terenie miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego wykonujących obowiązkowe szczepienia ochronne u dzieci i młodzieży. Podczas rutynowych kontroli przeprowadzonych w punktach szczepień nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie transportu i przestrzegania terminów ważności szczepionek. Prowadzony jest systematycznie monitoring temperatury w lodówkach.

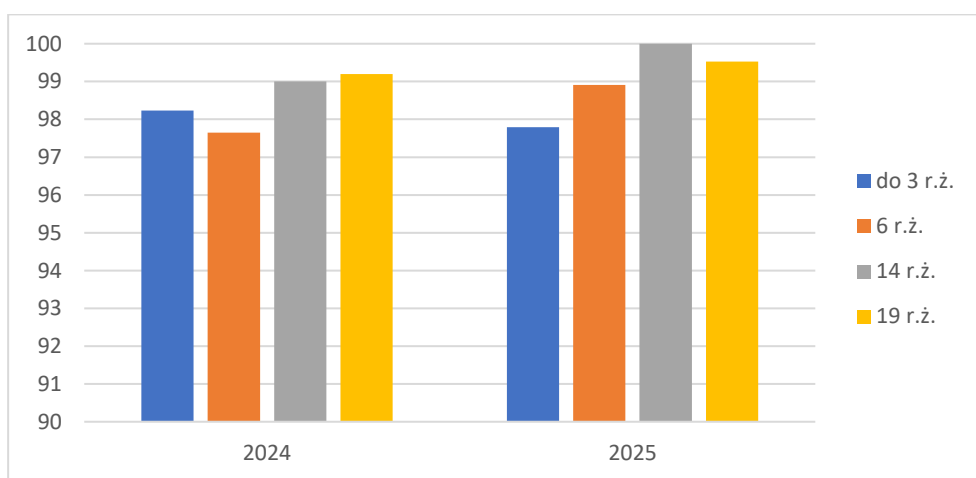

W 2025 r. we wszystkich punktach szczepień przeprowadzono tematyczne kontrole dotyczące postępowania z preparatami szczepionkowymi, w szczególności pod kątem monitorowania ważności preparatów szczepionkowych i postępowania ze szczepionkami, którym upłynął termin ważności. Zwracano uwagę czy podmiot posiada opracowane i wdrożone procedury niezbędne w zakresie postępowania ze szczepionkami.

Wyszczepialność w zakresie szczepień obowiązkowych objętych Programem Szczepień Ochronnych dzieci powyżej 1 r. ż. w zależności od rodzaju szczepionki, wahała się od 85,3 % do 100 %.

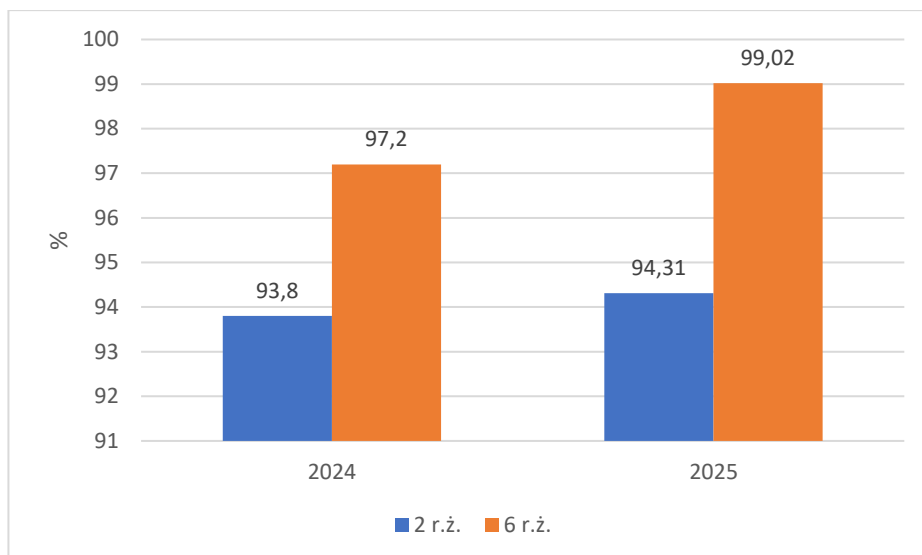
U znacznej części nieszczepionych dzieci odroczenie szczepienia uwarunkowane było wskazaniami lekarskimi (ze względu na zły stan zdrowia dziecka). Natomiast niewielki odsetek dzieci nieszczepionych wynikał z decyzji rodziców - świadomie uchylających się od obowiązku podjęcia szczepień - motywujących swoje działania odrębnością kulturową, religijną lub etniczną oraz przekonaniem o szkodliwym oddziaływaniu szczepionek na organizm ich dziecka. Niestety, od kilku lat, obserwuje się rosnący trend w odniesieniu do liczby osób uchylających się od szczepień, utrzymujący się zarówno w województwie łódzkim jak i w Polsce.

Odporność poszczepienna ma istotne korzyści indywidualne, ale także znaczenie populacyjne ze względu na tzw. odporność zbiorowiskową polegającą na mniejszym ryzyku zachorowań wśród osób, które nie mogły być zaszczepione z powodu licznych przeciwwskazań zdrowotnych. Realne zagrożenie dla odporności zbiorowiskowej, stanowią osoby uchylające się od obowiązku szczepień, stąd konieczność edukowania społeczeństwa w zakresie korzyści zdrowotnych wynikających ze szczepień.

(wyjaśnienie dot. stanu zaszczepienia do 3 r. ż. szczepionkami przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi; 6 r. ż. i 14 r. ż. szczepionkami przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi; 19 r.ż. szczepionkami przeciwko błonicy, tężcowi)

Ryc. Odsetek dzieci zaszczepionych przeciwko błonicy, tężcowi, krztuścowi w latach 2024-2025 w poszczególnych grupach wiekowych (%).

Ryc. Odsetek dzieci uodpornionych przeciwko odrze, śwince i różyczce w 2 i 6 roku życia w latach 2024-2025 (%).

W 2025 r. kontynuowany był bezpłatny program szczepień ochronnych przeciw HPV, który jest skierowany do dziewcząt jak i chłopców. HPV (Human Papilloma Virus) to nazwa ludzkiego wirusa brodawczaka, który odpowiada za zachorowania na raka szyjki macicy, a także inne choroby nowotworowe. Program realizowany jest w populacji dziewcząt i chłopców po ukończeniu 9. roku życia i do ukończenia 14. roku życia. W 2025 roku **program** szczepień przeciwko HPV był również realizowany przez poradnie POZ w szkołach podstawowych, w trybie wyjazdowym. Na terenie miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego udział w realizacji szczepień p/HPV zadeklarowało 35 szkół, natomiast w 9 szkołach program szczepień p/HPV został zrealizowany. Od początku trwania programu zaszczepiono łącznie 480 dzieci.

Niepożądany odczyn poszczepienny (NOP) to niepożądany objaw chorobowy pozostający w związku czasowym z wykonanym szczepieniem. Za powiązanie czasowe uznaje się zaburzenia stanu zdrowia, które wystąpiły w okresie 4 tygodni po podaniu szczepionki z wyjątkiem odczynów po szczepieniu BCG. Od 1995 roku prowadzony jest system ścisłego monitorowania NOP. Na potrzeby prowadzonego nadzoru epidemiologicznego wprowadzono kryteria rozpoznawania niepożądanych odczynów poszczepiennych, które obejmują trzy rodzaje: ciężkie, poważne, łagodne.

W 2025 roku na terenie miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego zgłoszono 8 niepożądanych odczynów poszczepiennych, wszystkie postacią łagodną.

III. STAN SANITARNY PODMIOTÓW LECZNICZYCH

Działalność kontrolno-represyjna

W 2025 roku harmonogram kontroli obejmował 108 obiektów służby zdrowia, tj. Wojewódzki Szpital Zespolony im. Stanisława Rybickiego w Skierniewicach z 19 oddziałami klinicznymi (15 diagnostycznych i 4 pomocnicze) oraz 107 zakładów lecznictwa otwartego. Kontrole przeprowadzono zgodnie z harmonogramem zaplanowanym na rok 2025. Znacząca większość dotyczyła stanu sanitarno-technicznego obiektów, utrzymania czystości pomieszczeń i wyposażenia, postępowania z bielizną, postępowania z odpadami medycznymi, procesów dezynfekcji i sterylizacji. Przeprowadzono również kontrole w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych, zgłaszalności przypadków chorób zakaźnych oraz nadzoru nad osobami ze styczności z chorymi na wirusowe zapalenie wątroby typu B i typu C.

Stan techniczny i funkcjonalność pomieszczeń

Wojewódzki Szpital Zespolony im. Stanisława Rybickiego w Skierniewicach

Większość oddziałów oceniono jako dostatecznie zorganizowane pod względem epidemiologicznym. Posiadają one minimalną ilość gabinetów zabiegowych, zespołów sanitarnych (odrębnych dla pacjentów i personelu), brudowników i pomieszczeń pomocniczych.

Od wielu lat trudności pojawiające się w spełnianiu wymagań jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą wynikają z kilku przyczyn m.in. ze znacznego stopnia wyeksploatowania budynków, niekorzystnych rozwiązań architektonicznych (np. krzyżujące się ciągi komunikacyjne) oraz niewystarczającej bazy lokalowej (niezupełnie dostosowanej do potrzeb szpitala).

Podobnie jak w poprzednich latach, w trakcie prowadzenia kontroli brane pod uwagę były następujące elementy: stan techniczny pomieszczeń i urządzeń, bieżąca czystość oraz stosowanie procedur higieniczno-sanitarnych. W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych oraz stwierdzenia nieprawidłowości lub braku poprawy stanu sanitarnego wydano **11 decyzji administracyjnych**, z czego 9 przedłużających, 1 nakazująca i 1 finansowa, tj.:

Decyzja Nr 1/2025 przedłużająca: wydana na SOR. Okres wykonania prac związanych z nieprawidłowościami wyznaczono do 31.12.2025 r.

Decyzja Nr 2/2025 przedłużająca: wydana na Zespół Poradni Specjalistycznych przy Wita Stwosza. Okres wykonania prac związanych z nieprawidłowościami wyznaczono do 31.12.2025 r.

Decyzja Nr 3/2025 przedłużająca: wydana na szpitalne ciągi komunikacyjne (korytarze i klatki schodowe). Okres wykonania prac związanych z nieprawidłowościami wyznaczono do 30.06.2025 r.

Decyzja Nr 4/2025 przedłużająca: wydana na Poradnię Laryngologiczną. Okres wykonania prac związanych z nieprawidłowościami wyznaczono do 31.03.2025 r.

Decyzja Nr 5/2025 przedłużająca: wydana na Oddział Ortopedyczno-Urazowy. Okres wykonania prac związanych z nieprawidłowościami wyznaczono do 30.06.2025 r.

Decyzja Nr 6/2025 przedłużająca: wydana na Oddział Ortopedyczno-Urazowy oraz Oddział Rehabilitacyjny. Okres wykonania prac związanych z nieprawidłowościami wyznaczono do 31.12.2025 r.

Decyzja Nr 7/2025 przedłużająca: wydana na Oddział Chorób Wewnętrznych II i Geriatrii. Okres wykonania prac związanych z nieprawidłowościami wyznaczono do 30.06.2025 r.

Decyzja Nr 8/2025 przedłużająca: wydana na szpitalne ciągi komunikacyjne (korytarze i klatki schodowe). Okres wykonania prac związanych z nieprawidłowościami wyznaczono do 30.06.2026 r.

Decyzja Nr 9/2025 nakazująca wraz z **1 decyzją** finansową: wydana na poradnie specjalistyczne przy Rataja oraz NPL. Okres wykonania prac związanych z nieprawidłowościami wyznaczono częściowo do 31.12.2025 r. oraz do 31.12.2026 r.

Decyzja Nr 10/2025 przedłużająca: wydana na Oddział Ortopedyczno-Urazowy. Okres wykonania prac związanych z nieprawidłowościami wyznaczono do 31.07.2026 r.

W 2025 roku w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Skierniewicach został wyremontowany Oddział Laryngologiczny oraz pomieszczenia SOR-u. Od grudnia 2025 r. Oddział Laryngologiczny znajduje się w nowej lokalizacji po dawnym Oddziale Dziecięcym, obok pomieszczeń SOR-u. Oddział dysponuje nowoczesną aparaturą diagnostyczną/zabiegową. W oddziale wykonuje się diagnostykę i leczenie schorzeń z zakresu górnych dróg oddechowych oraz głowy i szyi. W Specjalistycznym Oddziale Ratunkowym zostały doprowadzone do należytego stanu techniczno-higienicznego wszystkie futryny drzwiowe oraz pomalowano/odświeżono ściany i sufity. Dodatkowo zostało wyremontowane pomieszczenie „gipsowni”, należące do struktur SOR-u. W listopadzie 2025 r. w struktury szpitala wszedł Dział Medycyny Laboratoryjnej z Pracownią Serologii Transfuzjologicznej i Szpitalnym Bankiem Krwi (we wcześniejszych latach dział laboratoryjny był prowadzony przez firmę zewnętrzną).

Utrzymywaniem bieżącej czystości i porządku oraz przygotowywaniem roztworów dezynfekcyjnych w oddziałach szpitalnych zajmują się pracownicy szpitala. Szpital zaopatrzony jest w wystarczającą ilość mopów oraz drobnego sprzętu do mycia i prac porządkowych, który jest oznakowany i przydzielony do poszczególnych oddziałów. Na podstawie przeprowadzonych kontroli stan sanitarno-porządkowy pomieszczeń szpitalnych oceniono jako dostateczny.

Pranie bielizny szpitalnej wykonuje firma zewnętrzna – zapewniająca jednocześnie transport (odbiór i przywóz) bielizny brudnej i czystej. Na terenie szpitala wykonuje się tylko wstępną dezynfekcję bielizny zakaźnej, segregację i przygotowanie do transportu. Wypraną bieliznę przechowuje się w części czystej magazynu z zachowaniem całkowitego rozdziału bielizny czystej od bielizny brudnej.

Postępowanie z odpadami nie uległo istotnym zmianom w porównaniu do lat ubiegłych. Odpady medyczne w szpitalu nadal segregowane są w miejscu ich powstawania i składane do pojemników jednorazowego użytku lub worków foliowych o wcześniej ustalonych kolorach. Odpady medyczne z poszczególnych oddziałów są systematycznie (przynajmniej raz na dobę) przekazywane do pomieszczenia magazynowego. Pomieszczenie to znajduje się w budynku gospodarczym, posiada osobne, zamykane wejście, zmywalne powierzchnie ścian i podłóg oraz wyposażone jest w klimatyzator. Zapewniono również urządzenie chłodnicze do przechowywania odpadów o kodzie 18 01 02 (części ciała, organy). Odpady medyczne zakaźne odbiera Spółka ECO-ABC z Bełchatowa.

Profilaktyka zakażeń szpitalnych realizowana jest w szpitalu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. *o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych*

u ludzi. Powołany w szpitalu Zespół i Komitet Kontroli Zakażeń Szpitalnych realizuje program nadzorowania i zapobiegania zakażeniom szpitalnym w wyczerpującym zakresie. Ustalane są zasady rejestracji czynników alarmowych, antybiotykoterapii i profilaktyki antybiotykowej. Prowadzony był również bieżący nadzór epidemiologiczny.

Sterylizacja narzędzi, bielizny operacyjnej i innych przedmiotów medycznych odbywa się metodą parową i plazmową w Centralnej Sterylizatorni WSZ posiadającej dwa autoklawy próżniowe przelotowe i jeden sterylizator niskotemperaturowy (plazma). Przygotowywanie sprzętu do sterylizacji (dezynfekcja narzędzi, mycie, suszenie, pakietowanie) wykonywane jest w poszczególnych oddziałach. Z bloku operacyjnego narzędzia po wstępnej dezynfekcji przywożone są w zamkniętych kuwetach do Centralnej Sterylizatorni, gdzie przeprowadzany jest dalszy ciąg dezynfekcji, pakietowania i sterylizacji. Systematycznie kontrolowano skuteczność procesów sterylizacji, a rejestry wykonywanych procesów sterylizacji i testów chemicznych prowadzone były na bieżąco.

Prosektorium wchodzące w skład Zakładu Patomorfologii WSZ w Skierniewicach zapewnia 12 miejsc do przechowywania zwłok. Stan sanitarno-techniczny pomieszczeń nie uległ zmianie, a bieżący stan czystości nie budził zastrzeżeń.

Bloki żywienia w szpitalach

W 2025 r. zewidencjonowano 1 blok żywieniowy Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Skierniewicach, tj. kuchnię działającą w formie cateringowej jako Punkt Wydawania Posiłków przy Wojewódzkim Szpitalu Zespołowym w Skierniewicach prowadzony przez firmę cateringową GREK RTC Sp. z o.o. z siedzibą główną ul. Piątkowska 83R, 95-100 Zgierz.

W bloku żywieniowym w 2025 r. przeprowadzono ogółem 1 kontrolę sanitarną, w tym 1 kontrolę kompleksową. Zakład zakwalifikowano na podstawie arkusza oceny zakładu do kategorii o średnim ryzyku.

W Punkcie Wydawania Posiłków prowadzona jest działalność w zakresie żywienia zbiorowego, w tym porcjowanie i wydawanie posiłków na naczyniach wielokrotnego użytku dostarczanych w formie cateringowej. Firma cateringowa przygotowuje posiłki dla pacjentów WSZ w Skierniewicach, w zatwierdzonym przez PPIS w Zgierzu bloku żywienia „GREK RTC” Sp. z o.o. w Zgierzu ul. Piątkowska 83R. Blok żywienia jest zatwierdzony do prowadzenia działalności w zakresie produkcji posiłków od surowca oraz w oparciu o półprodukty i gotowe produkty z zachowaniem ciągłości łańcucha chłodniczego, pakowaniu ich w naczyniach jednorazowego i wielokrotnego użytku oraz termosy ze stali nierdzewnej,

a także w zakresie dostarczania posiłków firmowymi środkami transportu w formie cateringowej do klientów instytucjonalnych oraz indywidualnych w termotorbach oraz innych produktów niewymagających chłodzenia w pojemnikach łatwozmywalnych z pokrywami. Posiłki dostarczane są do Punktu Wydawania Posiłków w WSZ w Skierniewicach codziennie o wyznaczonych godzinach przez firmę cateringową własnymi środkami transportu przystosowanymi do prawidłowego oraz bezpiecznego przewozu posiłków i żywności. Posiłki są porcjowane i serwowane na naczyniach wielokrotnego użytku na miejscu w Punkcie Wydawania Posiłków WSZ w Skierniewicach przez personel firmy cateringowej. Wszystkie zatrudnione osoby posiadają orzeczenia lekarskie dla celów sanitarno-epidemiologicznych. Punkt Wydawania Posiłków składa się z tzw. głównej rozdzielni posiłków oraz kuchenek oddziałowych zlokalizowanych przy oddziałach szpitalnych. W kuchenkach oddziałowych zapewniono profesjonalne maszyny myjąco-wyparzające oraz zamykane szafki o powierzchniach łatwo-zmywalnych do przechowywania naczyń wielokrotnego użytku. W Punkcie Wydawania Posiłków są wdrożone i utrzymywane procedury systemu HACCP.

W 2025 r. karania mandatowego nie stosowano. Pomieszczenia zakładu, w tym kuchenki oddziałowe, urządzenia, drobny sprzęt, naczynia wielokrotnego użytku, inne wyposażenie utrzymane były w dobrym stanie i kondycji technicznej, czystości. Procesy mycia i dezynfekcji prowadzone były zgodnie z instrukcjami GHP. Personel pracował w odzieży roboczej, rękawiczkach jednorazowego użytku, utrzymywał wysoki stopień czystości osobistej.

Osoby dorosłe hospitalizowane w WSZ (dieta podstawowa) otrzymują 4 posiłki śniadanie, obiad (zupa, II danie, napój), kolację, posiłek nocny, dzieci 5 posiłków. Nie wnoszono uwag do częstotliwości wydawania posiłków. Zapotrzebowanie na żywienie jest codziennie weryfikowane i przekazywane firmie cateringowej. Jadłospisy dekadowe na dany okres przekazywane są przez firmę cateringową Wojewódzkiemu Szpitalowi Wojewódzkiemu z 5 dniowym wyprzedzeniem celem weryfikacji i naniesieniem ewentualnych uwag. Jadłospisy zawierają informację dla pacjentów o składzie produktów oraz substancjach lub produktach powodujących nietolerancje lub alergie określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady UE 1169/2011. Przed podaniem posiłków dla pacjentów w oddziałach szpitalnych potrawy są sprawdzane pod względem organoleptycznym przez dietetyka WSZ.

Podczas czynności kontrolnych prowadzonych w ramach kontroli kompleksowej w roku sprawozdawczym dokonano oceny 1 jadłospisu diety podstawowej. Nie wnoszono uwag do przedmiotowego jadłospisu. Żywienie pacjentów w szpitalu prowadzone jest w ramach programu „Dobry posiłek w szpitalu”. Każdy jadłospis przed jego zatwierdzeniem dla

realizacji przez firmę cateringową jest weryfikowany pod kątem jego obowiązujących zaleceń żywieniowych przez dietetyka szpitala.

Karania mandatowego nie stosowano. Decyzji administracyjnych nie wydawano.

Zakłady leczenia otwartego

W harmonogramie kontroli na 2025 r. ujętych było **29** niepublicznych i **12** publicznych zakładów opieki zdrowotnej, **65** gabinetów prywatnych o charakterze zabiegowym, **1** gabinet medyczny w zakładzie pracy chronionej oraz **1** właściciel karetek pogotowia ratunkowego.

Łącznie przeprowadzono w nich **183** kontrole. Stan sanitarny tej grupy obiektów oceniono jako dobry. W miarę posiadanych środków finansowych dokonywane były remonty, modernizacje obiektów oraz zakup nowego wyposażenia. Stan sanitarny poradni przyszpitalnych omówiono powyżej.

W 1 przychodni POZ zastosowano karanie mandatowe w wysokości 500 zł. Wykroczenie z art. 116 § 1a ustawy z dnia 20.05.1971 r. Kodeks Wykroczeń (Dz. U. z 2023 r., poz. 2119 z późn.zm.), w związku z art. 11 pkt 2 ppkt 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. 2024 r. poz. 924 z późn.zm.)

W ramach przeprowadzonych kontroli zostało wydanych **14 zaleceń** na placówki (POZ oraz gabinety prywatne), które najczęściej dotyczyły: braku odpowiednich procedur epidemiologicznych, braku przeprowadzenia w obiekcie kontroli wewnętrznej potwierdzonej raportem z tej kontroli bądź przeprowadzenie kontroli wewnętrznej z niewłaściwą częstotliwością, braku oznaczenia identyfikującego na workach/pojemnikach na odpady medyczne, przechowywania odpadów medycznych powyżej 72h poza urządzeniem chłodniczym, braku przeglądów technicznych autoklawów parowych oraz klimatyzatorów. Kierownicy placówek medycznych byli zobowiązani do usunięcia nieprawidłowości.

Wszystkie zakłady świadczące usługi medyczne zaopatrzone są w wodę dobrej jakości bakteriologicznej i fizykochemicznej z wodociągów sieciowych zaopatrzenia zbiorowego. Znaczna większość podmiotów leczniczych korzysta z ciepłej wody i ogrzewania z sieci ciepłowni miejskiej, a część ma własne lub wspólne kotłownie z innymi użytkownikami budynku. Na terenach wiejskich zdarzają się przypadki korzystania z podgrzewaczy elektrycznych. Ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych lub do kanalizacji sieciowej, w mieście tylko do kanalizacji miejskiej.

Odpady medyczne zbierane są w sposób bezpieczny dla personelu i środowiska w typowych pojemnikach plastikowych, a następnie przechowywane w urządzeniach chłodniczych do czasu ich wywiezienia. Prowadzona jest dokumentacja ilości i rodzaju oddawanych odpadów. Odpady komunalne gromadzone są w kontenerach/pojemnikach i wywożone przez uprawnione firmy. Nie stwierdzono przypadków mieszania odpadów komunalnych z odpadami niebezpiecznymi.

Aktualnie w wielu podmiotach lecznictwa otwartego, stosowany jest wyłącznie sprzęt jednorazowy fabrycznie pakowany. Tam, gdzie używane są narzędzia wielokrotnego użytku sterylizację wykonuje się w sterylizatorach parowych. Podmioty, które nie posiadają własnych autoklawów korzystają z usług Centralnej Sterylizatorni Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego w Skierniewicach. Transportem materiału do i ze sterylizacji zajmują się zlecniodawcy po dokładnym zabezpieczeniu pakietów przed wtórnym zanieczyszczeniem.

Skuteczność procesów sterylizacji we wszystkich nadzorowanych placówkach kontrolowano systematycznie. Rejestry wykonywanych procesów i testów chemicznych prowadzone były na bieżąco.

Stan sanitarno-porządkowy obiektów oceniono jako dobry. Utrzymaniem czystości zajmowali się etatowi pracownicy. Wszystkie placówki wyposażone były w drobny sprzęt do mycia i prac porządkowych. Bieżąca czystość i stan sanitarny nie budziły zastrzeżeń.

Dezynfekcja

W trakcie przeprowadzonych kontroli stwierdzono prawidłowy dobór środków dezynfekcyjnych, o szerokim spektrum działania, odpowiednio przechowywanych i stosowanych. Opracowane i wdrożone są procedury dezynfekcji (narzędzi i materiałów oraz powierzchni). Procesy dezynfekcji prowadzone są środkami dopuszczonymi do stosowania w placówkach opieki zdrowotnej. Przeznaczenie roztworów, środków chemicznych oraz dobór stężeń do poszczególnych rodzajów dezynfekcji jest prawidłowy. Placówki posiadają instrukcje dotyczące przygotowywania i posługiwania się środkami dezynfekcyjnymi. Stosuje się rotację środków dezynfekcyjnych, zwracając uwagę na skuteczność działania oraz bezpieczeństwo pacjentów i personelu medycznego.

IV. WARUNKI HIGIENY ŚRODOWISKA

Główne statutowe zadania wykonywane przez Sekcję Nadzoru Higieny Środowiska PSSE w Skierniewicach stanowiły kontynuację problematyki z lat wcześniejszych. Dziedzinami o potencjalnie największym, możliwym, negatywnym wpływie na zdrowie, dotyczącymi znacznych populacji ludzi była jakość wody do spożycia w zaopatrzeniu zbiorowym, jakość wody w basenie kąpielowym i kąpielisku, warunki świadczenia usług fryzjerskich, kosmetycznych i tatuażu. Kontynuowano kontrole obiektów użyteczności publicznej związanych ze sportem, kulturą, wypoczynkiem i transportem osobowym. Ważną i trudną dziedziną było rozpatrywanie interwencji od mieszkańców dotyczących zdrowotnych aspektów pobytu w lokalach mieszkalnych i uciążliwości środowiskowych. W 2025 r. prowadzono działania edukacyjno-informacyjne w ramach wykonywanych kontroli we wszystkich grupach obiektów.

Zaopatrzenie w wodę do spożycia.

Mając na względzie bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców powiatu skierniewickiego prowadzony był nadzór nad producentami wody w celu zapewnienia jakości wody odpowiadającej wymaganiom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W części wodociągów występowały przekroczenia parametrów mikrobiologicznych. Przedsiębiorstwo wodociągowo - kanalizacyjne bądź poszczególne gminy zarządzające tymi wodociągami podejmowały natychmiastowe działania naprawcze, celem uzyskania właściwej jakości wody do spożycia dostarczanej odbiorcom. Wiązało się to ze wzrostem wykonywania badań zarówno w kontroli wewnętrznej jak i urzędowej, a sytuacja ta skutkowała wydawaniem decyzji o braku przydatności wody do spożycia bądź warunkową przydatnością wody.

Największy wodociąg komunalny na nadzorowanym terenie, z ujęciem i stacją uzdatniania w Skierniewicach, produkował przez cały rok wodę dobrej jakości. Jedynie w miesiącu sierpniu 2025 r. wystąpiło incydentalne, krótkotrwałe przekroczenie parametru mętności w jednym z punktów zgodności w sieci wodociągu. Badania kontrolne nie potwierdziły utrzymywania się przekroczenia.

Na obszarach wiejskich, poza fragmentem objętym siecią wodociągu skierniewickiego, funkcjonowało dostarczając odbiorcom domowym 31 mniejszych komunalnych wodociągów zaopatrzenia zbiorowego oraz 8 innych wodociągów zaopatrujących obiekty użyteczności

publicznej lub zakłady branży żywnościowej, jak również 1 rezerwowe źródło wody Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Skierniewicach.

Na ogólną liczbę ok. 45 tys. mieszkańców miasta i ok. 38 tys. mieszkańców powiatu ziemskiego z wodociągów sieciowych korzysta, według posiadanych danych ok. 98 % z nich. Można przyjąć że cały nadzorowany teren, poza kilkoma niewielkimi miejscowościami lub częściami miejscowości jest zwodociągowany.

Woda ze wszystkich wodociągów zbiorowego zaopatrzenia była regularnie poddawana badaniom jakości, równolegle przez inspekcję sanitarną jak i podmioty eksploatujące te urządzenia. Wykonano badania wszystkich wymaganych parametrów z częstotliwością określoną wcześniej w zaopiniowanych harmonogramach badań. W sytuacjach wskazujących na obecność naturalnych lub obcych zanieczyszczeń, pobierano dodatkowe próbki wody do badań laboratoryjnych.

W 2025 r. zostały unieruchomione dwa wodociągi zaopatrzenia zbiorowego z uwagi na zanieczyszczenie mikrobiologiczne (bakterie grupy coli i enterokoki), tj. wodociąg Winna Góra i Kwasowiec. Podjęte działania naprawcze polegające między innymi na płukaniu i dezynfekcji studni oraz sieci wodociągowej

Fot. własna. Stacja uzdatniania wody.

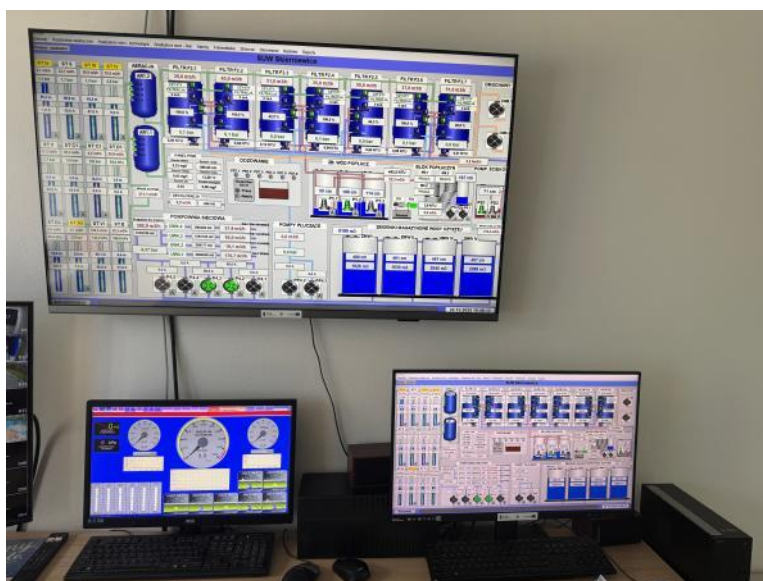
przyniosły oczekiwane efekty. Wydane zostały oceny przydatności wody do spożycia przez ludzi. Na koniec roku 2025 wodociągi te podawały odbiorcom wodę odpowiedniej jakości.

Wydano 9 decyzji o warunkowej przydatności wody do spożycia z powodu przekroczenia parametrów mikrobiologicznych (wodociągi: Dębowa Góra, Winna Góra, Paplin, Bolimów, Kolonia Wola Szydłowiecka, Janisławice, Trzecianna, Kwasowiec), wydawano 3 decyzje przedłużające (wodociąg Winna Góra i Paplin).

W pozostałych wodociągach zanieczyszczenia nie występowały lub pojawiały się w pojedynczych próbkach i w szybkim czasie uzyskiwano poprawę.

Decyzji na stan sanitarno-techniczny urządzeń wodociągowych nie wydawano.

Zmodernizowane zostały stacje uzdatniania wody wodociągów Wola Makowska i Głuchów oraz włączono do eksploatacji nową stację uzdatniania w Woli Pękoszewskiej, co niewątpliwie przyczyni się do utrzymania dobrej jakości wody przeznaczonej do spożycia w tych wodociągach.

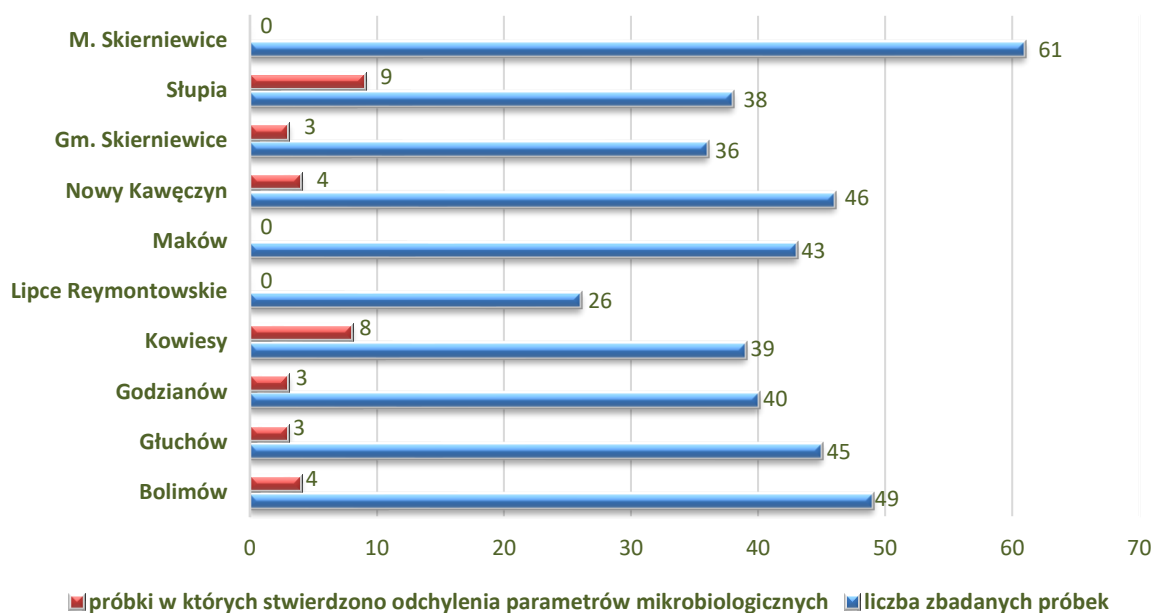

Fot. własna. Stacja uzdatniania wody.

Na stacjach uzdatniania wody coraz częściej instalowane są lampy UV do dezynfekcji wody.

Pracownicy Sekcji HŚ w ramach kontroli urzędowej wody przeprowadzili 87 kontroli, pobrali do badań 214 prób wody.

Poza wodociągami komunalnymi wykonywano badania wody w ramach kontroli wewnętrznej w 8 wodociągach lokalnych zaopatrujących obiekty użyteczności publicznej i zakłady branży żywnościowej. W żadnym z tych wodociągów nie występowały przekroczenia badanych parametrów.

Ryc. Porównanie liczby próbek z odchyleniami i liczby wszystkich zbadanych próbek

Basen kąpielowy i kąpielisko.

Pod nadzorem PSSE w Skierniewicach znajduje się jeden obiekt – Pływalnia „NAWA” w Skierniewicach.

W 2025 r. w wodzie udostępnianej kąpiącym się na pływalni “NAWA” w Skierniewicach nie występowały przekroczenia parametrów mikrobiologicznych. W miesiącu styczniu i kwietniu 2025 r. stwierdzono przekroczenie parametru mętności zarówno w nieckach basenowych, jak i w systemie cyrkulacji. W miesiącu maju i listopadzie przekroczenie chloru wolnego i chloru związanego zarówno w miejscach wprowadzenia wody do niecek, jak i w nieckach. PPIS w Skierniewicach do zarządzającego obiektem wystosował pisma o konieczności podjęcia stosownych działań naprawczych.

W badaniach ciepłej wody wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej prób pobranych w dniu 05 czerwca 2025 r. z natrysków damskiego i męskiego w szatniach stwierdzono nieznaczne przekroczenia wartości *Legionella sp.*. PPIS w Skierniewicach zobowiązał zarządzającego obiektem do podjęcia działań służących poprawie jakości wody. Kolejne próby wody pobrane do badań w ramach kontroli wewnętrznej w dniu 24 lipca 2025 r., nie potwierdziły utrzymywania się zanieczyszczenia.

Na pływalni kontroli pionu HŚ podlegają także pomieszczenia odnowy biologicznej udostępniane klientom, w szczególności: solarium, sauna, gabinet masażu i siłownię wraz z zapleczem. Stan sanitarno-techniczny i porządkowy tych pomieszczeń nie budzi zastrzeżeń.

Wniesiona została jedna interwencja dotycząca możliwości przeniesienia zakażenia „mięczakiem zakaźnym” u jednego dziecka korzystającego z usług pływalni. Zarządzający obiektem zwiększył częstotliwość dezynfekcji środkiem wirusobójczym wszystkich powierzchni, które mają bezpośredni kontakt ze skórą.

Nie odnotowywano w ciągu całego 2025 roku incydentów skutkujących wyłączeniem z użytkowania zanieczyszczonych niecek basenowych.

Sezon kąpielowy nad Zalewem Zadębie zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Skierniewice trwał od 27 czerwca do 31 sierpnia 2025 r.

Organizator kąpieliska opracował harmonogram poboru prób w ramach kontroli wewnętrznej, który został zatwierdzony przez PPIS, wykonano komplet badań w kontroli wewnętrznej. Nie stwierdzano przekroczenia badanych parametrów wody w kontroli urzędowej, jak i wewnętrznej. Organizator kąpieliska, jak i pracownicy PSSE w Skierniewicach dokonywali obserwacji jakości wody. Informacje o jakości wody oraz o warunkach panujących na kąpielisku na bieżąco umieszczane były na stronie internetowej

serwisu kąpieliskowego. Ponadto informacje o jakości wody w kąpielisku publikowane były na stronach internetowych Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Skierniewicach. Powyższe dane organizator kąpieliska umieszczał także na tablicy informacyjnej znajdującej się na terenie kąpieliska.

Bieżące oceny jakości wody w kąpielisku wydawane były za każdym razem po otrzymaniu sprawozdań z badań jakości wody zarówno w kontroli urzędowej jak i wewnętrznej. Wydano 4 oceny przydatności wody do kąpiel. Przekazywano je na bieżąco organizatorowi, władzom samorządowym i umieszczano w ogólnopolskim Serwisie Kąpieliskowym. Ocena czteroletnia jakości wody w kąpielisku, wydana przez PPIS w Skierniewicach po zakończeniu sezonu uzyskała wynik „jakość dobra” w trzystopniowej skali ocen pozytywnych (jakość doskonała, dobra, dostateczna).

W omawianym roku brak było zgłoszeń organizacji innych (poza Skierniewicami) kąpielisk i miejsc przeznaczonych do kąpiel. Zdarzały się przypadki kąpiel w zwyczajowych miejscach, np. w rzece Rawce lub w zbiorniku Zadębie, które podejmowane były na odpowiedzialność kąpiących się.

Warunki udzielania świadczeń zdrowotnych i postępowanie z odpadami medycznymi.

Placówki ochrony zdrowia, poza Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym w Skierniewicach w 2025 r. nie były kontrolowane przez pion HŚ. Kontrole te wykonywała Sekcja Nadzoru Epidemiologicznego.

Skierniewicki szpital nie prowadzi pralni – usługa zlecana jest firmie zewnętrznej. Na terenie szpitala wykonuje się tylko wstępną dezynfekcję bielizny zakaźnej, segregację i przygotowanie do transportu. Wypraną bieliznę przechowuje się w części czystej magazynu z zachowaniem całkowitego rozdziału bielizny czystej od bielizny brudnej. Przewóz bielizny wykonuje usługodawca. Warunki zbierania i segregacji odzieży brudnej, a następnie magazynowania i wydawania bielizny czystej ocenia się pozytywnie. Pralnia ta pierze także akcesoria dla komórki sprzątającej pomieszczenia szpitala. Zaleceń dotyczących stanu sanitarno-technicznego tych pomieszczeń nie wydawano.

Niebezpieczne odpady medyczne generowane przez szpital przechowywane są w wydzielonym pomieszczeniu, chłodzonym urządzeniem klimatyzacyjnym. Odpady odbierane są 3 razy w tygodniu - z zachowaniem maksymalnego czasu przechowywania dla temperatury do 18 °C. Odpady w rodzaju „resztki ciała i organy...” przechowywane są w lodówce.

W 2025 r kontynuowano badania jakości wody ciepłej na oddziałach łóżkowych w kierunku bakterii rodz. *Legionella spp.* wywołującej zakażenia o objawach typu zapalenia płuc. Badania wykonane w ramach kontroli urzędowej w miesiącu marcu 2025 r. potwierdziły obecność bakterii rodzaju *Legionella sp.* w węźle cieplnym - wyjście na szpital oraz w łazienkach dla pacjentów na Oddziałach: Dziecięcym, Kardiologicznym, Położniczo-Ginekologicznym i Ortopedyczno-Urazowym. PPIS w Skierniewicach w dniu 18.03.2025 r. wydał decyzję nakazującą przeprowadzić zabieg czyszczenia i dezynfekcji wody oraz doprowadzić jakość wody ciepłej użytkowej do obowiązujących norm. Kolejne badania przeprowadzone w ramach kontroli urzędowej próbek wody ciepłej pobranych w dniu 12 maja 2025 r. potwierdziły utrzymywanie się zanieczyszczenia na Oddziałach: Położniczo-Ginekologicznym, Kardiologicznym i Dziecięcym. PPIS w Skierniewicach w dniu 28.05.2025 r. wydał kolejną decyzję nakazującą przeprowadzić zabieg czyszczenia i dezynfekcji wody oraz doprowadzić jakość wody ciepłej użytkowej do obowiązujących norm. Zarządca nadal prowadził działania naprawcze. W dniu 01.07.2025 r. na wniosek strony, PPIS w Skierniewicach wydał decyzję przedłużającą wykonanie obowiązku. Kolejne badania kontrolne prób wody pobranych do badania w ramach kontroli wewnętrznej w dniu 25.07.2025 r. nie potwierdziły utrzymywania się zanieczyszczenia. Kolejne zanieczyszczenie sieci wodociągowej bakterią *Legionella sp.* potwierdzone zostało w próbach wody pobranych do badania w dniu 03.12.2025 r., PPIS w Skierniewicach w dniu 22.12. 2025 r. wydał kolejną decyzję na doprowadzenie jakości wody ciepłej użytkowej do obowiązujących norm.

W miesiącu listopadzie 2025 r. zakończono prace modernizacyjne polegające na przebudowie rezerwowego źródła wody i stacji uzdatniania wody ze studni Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Skierniewicach. Z uwagi na utrzymywanie się przekroczenia parametru manganu w wodzie, wykonawca robót prowadzi prace mające na celu poprawę procesu uzdatniania wody. Tym samym można uznać, że wykonany został obowiązek wynikający z decyzji znak: PSSE-ON-HŚ-485/25/03 z dnia 21.11.2003 r., zmieniony ostatnią decyzją z dnia 08.01.2024 r., znak: HŚ.9020.11.1.2024.SK.

Stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń szpitala oceniony został pozytywnie. Wydane zostały i nadal obowiązują decyzje dotyczące stanu sanitarno-technicznego części pomieszczeń szpitala i przychodni wydane przez sekcję nadzoru epidemiologicznego.

Usługi hotelarskie.

Nadal na nadzorowanym terenie tylko jeden obiekt jest skategoryzowany. Warunki w kompleksach pokojowych i przyległych lub samodzielnych węzłach higieniczno-sanitarnych kontrolowanych obiektów ocenia się pozytywnie - przy uwzględnieniu znacznych różnic w standardach oferowanych usług. Pranie bielizny hotelarskiej odbywa się najczęściej w firmach zewnętrznych. Te obiekty,

Fot. własna. Pokój hotelowy.

w których prana jest bielizna mają wydzielone pomieszczenia: pralni, suszarni, magazynu bielizny czystej.

Z tej grupy w 2025 r. ubył 1 obiekt, tj. usługi hotelarskie świadczone przez Związek Sportu Niepełnosprawnych „START” w Skierniewicach, ul. Pomologiczna 8.

Osoby korzystające z usług nie zgłaszały interwencji. Stan czystości bieżącej oferowanych usług dobry, bez uwag.

Toalety publiczne

Prowadzono bieżący nadzór nad czterema publicznymi toaletami (wszystkie w Skierniewicach) oraz dwoma MOP-ami przy autostradzie A2. We wszystkich toaletach jest bieżąca woda, podłączone są do sieci kanalizacyjnej. Podczas kontroli stwierdzano zadowalający stan czystości bieżącej. Trzy toalety miejskie to pojedyncze samoobsługowe kabiny. Z uwagi na występujące akty wandalizmu, dochodzi do czasowych przerw w funkcjonowaniu tych obiektów.

Kompleks pomieszczeń sanitarno-higienicznych funkcjonuje również przy kąpielisku Zadębie. Ogólnodostępne toalety są ponadto w obiektach użyteczności publicznej (dworzec PKP, markety, urzędy). Ich stan, podczas kontroli oceniany był pozytywnie. We wszystkich obiektach podjęto odpowiednie działania mające na celu zwiększenie częstotliwości dezynfekcji wyposażenia, zapewnienia dostatecznej ilości środków do dezynfekcji i higieny.

Nie wydawano zaleceń do tej grupy obiektów.

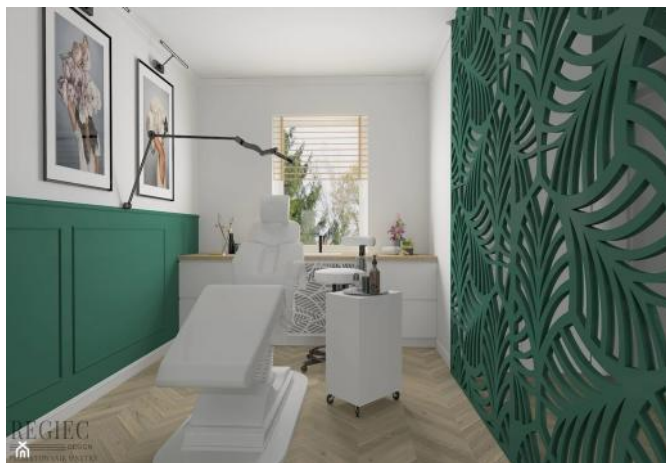
Pozostałe obiekty użyteczności publicznej oraz transport.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

Ogólna liczba obiektów pod nadzorem: 218, wykonano 143 kontrole.

Warunki wykonywania tego rodzaju usług ocenia się pozytywnie. We wszystkich nadzorowanych zakładach stosuje się środki dezynfekcyjne do narzędzi, powierzchni, a także do rąk. W kosmetyce prowadzi się również sterylizację narzędzi.

Systematycznie zwiększa się liczba zakładów kosmetycznych z własnymi urządzeniami do sterylizacji. O ile jest to możliwe stosowane są narzędzia jednorazowe. Pranie brudnej bielizny (fartuchy, pelerynki, ręczniki) z reguły wykonują właściciele zakładów we własnym zakresie. Powszechnie używane są ręczniki jednorazowego użytku. Obiekty, w których wytwarzane są odpady niebezpieczne mają podpisane odpowiednie umowy z firmami zajmującymi się odbiorem i unieszkodliwianiem

Źródło: <https://www.galeriaplaku.com/>

tych odpadów, sposób postępowania z odpadami jest prawidłowy. Największe potencjalne zagrożenie zdrowotne związane jest z wykonywaniem tatuaży, makijażem permanentnym oraz innymi zabiegami powodującymi przerwanie ciągłości tkanek.

W zakładach wykonujących zabiegi naruszające ciągłość tkanek wdrożone są procedury zabezpieczenia przeciwepidemicznego. Nie wpłynęły żadne informacje o potwierdzonych przypadkach zachorowań z przyczyn leżących po stronie zakładów fryzjerskich czy kosmetycznych.

W tej grupie obiektów nie było potrzeby wydawania decyzji zarządzających.

W roku sprawozdawczym w stosunku do tych obiektów wydano 5 zaleceń, w 2 przypadkach dotyczyły przeprowadzenia badania skuteczności procesu sterylizacji, w kolejnych 2 zamontowania nad drzwiami wejściowymi do zakładu odpowiedniej ochrony przed napływem zimnego powietrza, w 1 przypadku opracowania procedur postępowania przy wykonywaniu zabiegów powodujących naruszenie ciągłości tkanek. Wszystkie wydane zalecenia zostały wykonane.

Zgłoszono 1 interwencję, dotyczącą niewłaściwej jakości świadczenia usług fryzjerskich w zakładzie oraz 2 dotyczące niewłaściwej jakości świadczenia usług

kosmetycznych. W toku rozpatrywania spraw nie potwierdzono zasadności wniesionych interwencji.

Stan czystości bieżącej stwierdzany podczas kontroli we wszystkich obiektach był dobry. Nie stosowano karania mandatowego. Z roku na rok jakość świadczonych usług w tych zakładach jest coraz lepsza.

Obiekty kulturalno-widowiskowe i sportowe – W stosunku do tej grupy obiektów w 2025 r. nie wydawano żadnych decyzji ani zaleceń. Stan sanitarno-porządkowy stwierdzany podczas kontroli oceniano pozytywnie. Obiekty tej grupy zapewniają, pod względem sanitarnym, właściwe warunki oferowanych usług. Zmodernizowany obiekt Centrum Kultury i Sztuki w Skierniewicach posiada wiele pracowni (teatralna, wokalna, ceramiczna, plastyczna), studio nagrań, sale taneczne, kominkową, konferencyjną, koncertową co przyczynia się do szerokiego wachlarza oferowanych zajęć, jak również różnorodności wydarzeń kulturalnych dla szerokiej grupy odbiorców.

źródło: <https://eglos.pl/aktualnosci/item/39392-pokazujemy-wnetrza-ckis-po-remoncie>

Akcja posesja.

W ramach *Akcji posesji* dokonano przeglądu miejsc o istotnym znaczeniu sanitarno-porządkowym dla mieszkańców miasta (plac zabaw, siłownie plenerowe, ulice, skwery, parkingi, okolice miejsc użyteczności publicznej, przystanki autobusowe, teren osiedli mieszkaniowych w zabudowie jednorodzinnej, obrzeża miasta oraz miejsca, co do których istniały podejrzenia, iż mogą być w niezadawalającym stanie czystości).

Ponadto w połączeniu z planowanymi kontrolami różnych obiektów na terenie powiatu skierniewickiego dokonano przeglądu stanu sanitarno-porządkowego na terenie 7 gmin (Kowiesy, Nowy Kawęczyn, Bolimów, Maków, Skierniewice, Słupia, Lipce Reymontowskie). Kontrolami objęte zostały centra miejscowości, okolice szkół, urzędów i innych obiektów użyteczności publicznej, a także stan poboczy dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich oraz przystanków komunikacji samochodowej przy nich usytuowanych.

Kontrole przeprowadzone na terenach poszczególnych gmin nie wykazały nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-porządkowego. Na kontrolowanym obszarze nie zlokalizowano dzikich wysypisk śmieci. Należy stwierdzić, że stan sanitarno-porządkowy z roku na rok jest coraz lepszy.

Brak jest uwag odnośnie stanu sanitarno-porządkowego dużych, zwartych osiedli mieszkaniowych, czy otoczenia centrów handlowych, urzędów i innych obiektów użyteczności publicznej. Również stan ocenianych ulic, skwerów, placów i miejsc rekreacyjnych jest zadowalający.

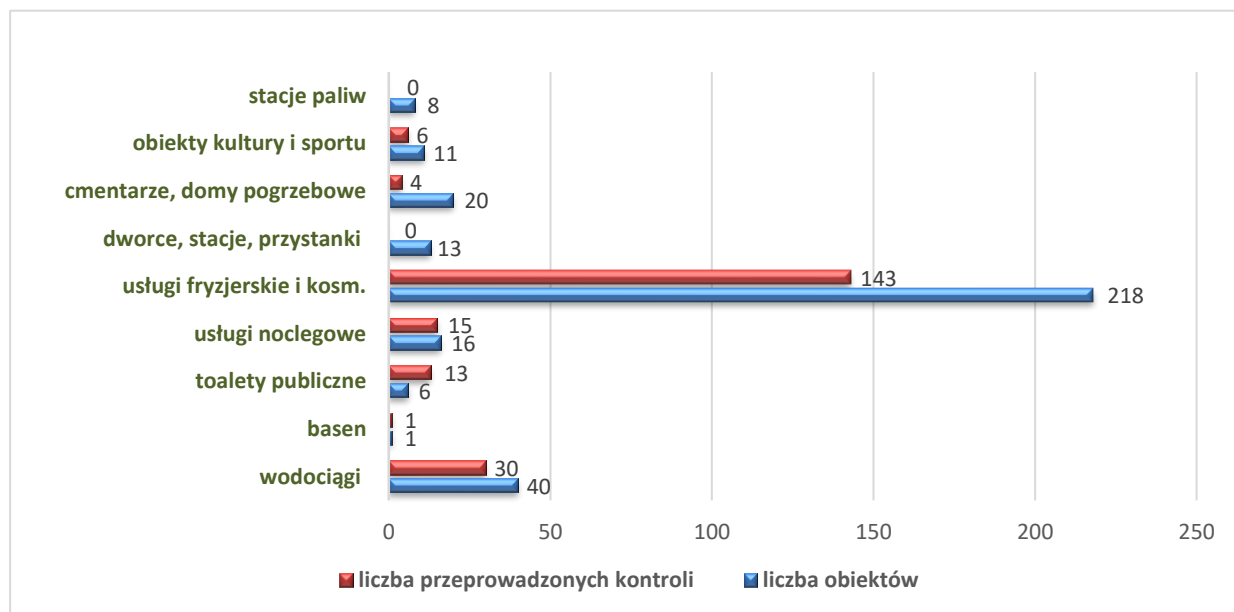
W przypadku kontroli przeprowadzonej na terenie miasta Skierniewice nie stwierdzono nieprawidłowości.

W zakresie utrzymania właściwego stanu sanitarnego w mieście Skierniewice prowadzona jest stała współpraca ze Strażą Miejską.

PPIS w Skierniewicach nadal prowadzi postępowanie administracyjne i egzekucyjne w przypadku posesji znajdującej się w Skierniewicach przy ul. Młynarskiej 16, z uwagi na duże trudności z wyegzekwowaniem nałożonego na właścicielkę i osoby zamieszkujące na posesji obowiązku doprowadzenia tej posesji do należytego stanu sanitarno-porządkowego.

Ponadto kontynuowane jest również postępowanie administracyjne wszczęte w 2024 r. wobec najemcy lokalu znajdującego się w Skierniewicach przy ul. Rawskiej 13 m. 10, wydana została decyzja znak: HŚ.9027.5.24.2024.SK z dnia 27.01.2025 r. nakazująca usunięcie naruszenia wymagań higienicznych i zdrowotnych poprzez doprowadzenie do właściwego stanu sanitarno-porządkowego oraz przeprowadzenia skutecznego zabiegu dezynsekcji ww. lokalu.

Oprócz w/w dziedzin kontrolowano także szereg innych miejsc będących potencjalnymi obiektami ryzyka dla zdrowia publicznego jak: dom pomocy społecznej, place zabaw, cmentarze, domy przedpogrzebowe i samochody do przewozu zwłok. Uchybień w tej grupie obiektów nie odnotowano.

Ryc. Natężenie kontroli w obiektach użyteczności publicznej

Interwencje

Ogółem wpłynęło 21 interwencji/wniosków (pisemnie, drogą elektroniczną, telefonicznie) o podjęcie czynności związanych, zdaniem autorów, z zakresem działania pionu HŚ.

Wg kompetencji przekazano 3 interwencje, 1 interwencja dotyczyła sprawy o charakterze cywilnym, 1 otrzymano do wiadomości. Kontrole lub oględziny w terenie prowadzono w toku postępowania pozostałych spraw. Interwencji w całości lub częściowo zasadnych było 11, niezasadnych 5. Największa ilość spraw dotyczyła niewłaściwego stanu higieniczno-sanitarnego lokali mieszkalnych w zamieszkanu zbiorowym, posesji, uciążliwości

Fot. własna. Stan sanitarno-porządkowy posesji.

powodowanej przez insekty i gryzonie, niewłaściwej jakości świadczonych usług fryzjerskich i kosmetycznych, jakości wody do spożycia, postępowania ze ściekami i odpadami.

Ponadto prowadzono postępowania administracyjne i egzekucyjne dotyczące interwencji wniesionych w latach wcześniejszych.

Wydano 4 decyzje nakazujące doprowadzić do właściwego stanu sanitarno-porządkowego oraz przeprowadzić zabieg dezynfekcji w pomieszczeniach mieszkalnych, 1 decyzję na dezynfekcję części wspólnych (klatki schodowej), 5 decyzji przedłużających termin wykonania obowiązku oraz 9 decyzji umarzających postępowanie.

W toku prowadzonych działań wydano: 4 tytuły wykonawcze, 7 postanowień oraz 1 upomnienie.

Fot. własna. Mieszkanie zanieczyszczone odchodami ptaków.

Nadzór nad ekshumacjami oraz przewozem zwłok i szczątków.

Ogółem wydano: 90 decyzji zezwalających na ekshumacje oraz 6 opinii dot. warunków sprowadzenia zwłok lub szczątków z za granicy (wszystkie pozytywne). Wydano 1 decyzję umarzającą postępowanie.

Przeprowadzono 23 kontrole postępowania przy ekshumacjach, sprawdzono warunki wykonania 76 decyzji zezwalających na ekshumację.

Ekshumacje i przewozy wykonywano zgodnie z warunkami zezwoleń. Z uwagi na niski poziom zagrożenia epidemicznego nie kontrolowano przebiegu części ekshumacji – szczątki kilkudziesięcioletnie, po okresie mineralizacji lub przeniesienia szczątków na niewielkie odległości w obrębie tego samego cmentarza.

Działania edukacyjne.

W 2025 r. duży nacisk położony był na prowadzenie działań edukacyjnych w poszczególnych grupach obiektów przypominając o:

- konieczności właściwej eksploatacji wewnętrznej sieci wodociągowej, mającej na celu zmniejszenie ryzyka występowania bakterii z rodzaju *Legionella*,
- zasadach właściwego utrzymania i eksploatacji wentylacji, klimatyzacji (okresowe przeglądy, czyszczenie),
- zasadach prawidłowego postępowania z bielizną czystą i brudną, tj. konieczności wydzielenia pomieszczenia/miejsca do składowania bielizny czystej i oddzielnego dla brudnej,
- konieczności stosowania się do opracowanych procedur/instrukcji mycia i dezynfekcji oraz sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku,
- informowano, że w przypadku wprowadzenia do usług tatuażu lub makijażu permanentnego konieczne jest stosowanie do użytku przy tych zabiegach wyłącznie mieszanin opatrzonych informacją, że jest to „Mieszanina przeznaczona do stosowania w tatuażach lub makijażu permanentnym” oraz innych dodatkowych oznaczeniach tych produktów,
- zakazie palenia tytoniu w obiekcie oraz o konieczności umieszczenia odpowiedniego oznakowania informującego o tym zakazie.

Wnioski:

W zakresie obiektów Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska do najważniejszych zadań poprawy infrastruktury można zaliczyć:

1. Podejmowanie przez właścicieli, bądź zarządzających działań mających na celu modernizację istniejących stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowej.
2. Przestrzeganie regularnego przegrzewania instalacji wody ciepłej użytkowej w celu ograniczenia namnażania się bakterii z rodz. *Legionella sp.* w obiektach użyteczności publicznej.
3. Wykonywanie systematycznych przeglądów systemów wentylacji i klimatyzacji w obiektach.

V. HIGIENA ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

Celem nadrzędnym higieny żywności i żywienia jest dbanie o bezpieczeństwo zdrowotne żywności poprzez zapobieganie chorobom zakaźnym i nie zakaźnym, wynikającym ze spożycia żywności o nieodpowiedniej jakości. Główne działania ukierunkowano na zapewnienie bezpieczeństwa w zakresie produkowanej żywności, żywienia oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W 2025 roku do podstawowych działań należało wykonywanie czynności związanych z realizacją zadań powierzonych Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Skierniewicach w szczególności:

- ocena warunków sanitarno-higienicznych i technicznych zakładów produkcji, dystrybucji, sprzedaży, transportu środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- ocena jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów do kontaktu z żywnością, w tym poprzez ocenę wizualną w trakcie kontroli sanitarnych i kontroli laboratoryjnych próbek pobieranych w ramach urzędowej kontroli i monitoringu oraz w ramach rozpatrywanych interwencji konsumentów,
- ocena importowanych i eksportowanych środków spożywczych pochodzących spoza UE i wysyłanych poza UE w ramach granicznej kontroli sanitarnej, w tym poprzez przeprowadzanie wstępnej oceny organoleptycznej i/lub laboratoryjnej próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności na wnioski przedsiębiorców i dopuszczanie ich do obrotu,

- monitorowanie wycofanej z obrotu żywności, oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością w ramach RASFF - systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku,
- rejestracja i zatwierdzanie nowo otwartych zakładów branży żywnościowej, w tym dotyczących produkcji pierwotnej,
- realizacja przedsięwzięć zaplanowanych corocznie w planie zasadniczych zadań w oparciu o wytyczne GIS na rok 2025,
- pełnienie dyżurów stacjonarnych i telefonicznych celem udzielania informacji petentom.

Stan sanitarny w obszarze żywności i żywienia

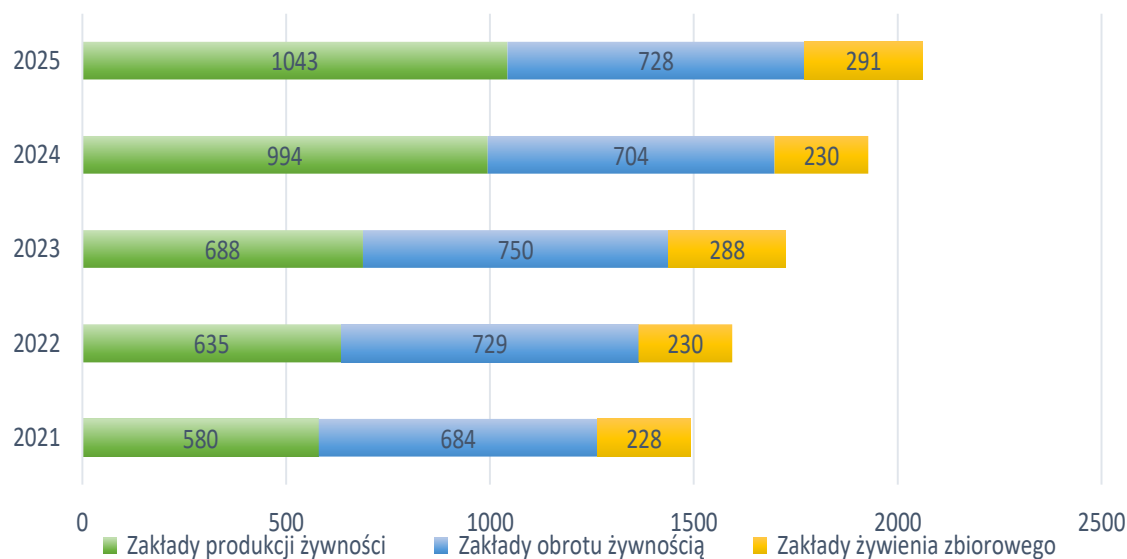
Sytuacja w obszarze bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności na terenie miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego jest zadawalająca. W roku sprawozdawczym przeprowadzono ogółem **710 kontroli**, w tym:

- **685 kontroli** w zakładach sektora spożywczego (w tym 114 kontroli interwencyjnych)
- **8 kontroli** w zakładzie nie objętym nadzorem PPIS w Skierniewicach,
- **17 w ramach granicznej kontroli** (kontrole importowe i eksportowe),

W sumie skontrolowano 428 obiektów, dodatkowo 8 obiektów spoza rejestru zakładów PPIS w Skierniewicach.

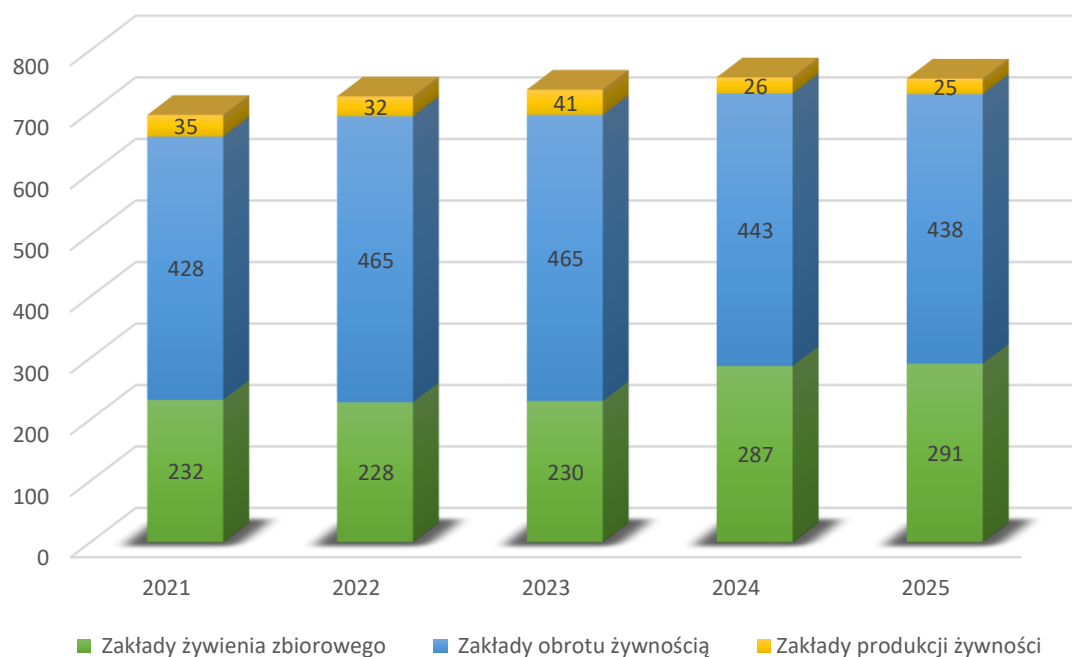
W trakcie kontroli sanitarnych w zakładach branży żywnościowej zwracano uwagę na obowiązek opracowania i wdrożenia procedur GHP (dobrej praktyki higienicznej) i GMP (dobrej praktyki produkcyjnej) oraz systemu HACCP zapewniających bezpieczeństwo produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, w tym wyznaczenia krytycznych punktów kontroli (CCP). Kontrolowano skuteczność stosowania procedur, podejmowane działania w ramach systemu oraz warunki sanitarno – techniczne i higieniczne, które muszą być spełnione w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności.

Aktualnie w obiektach funkcjonujących w 2025 r. system GHP/GMP w pełni wdrożono w 2062 zakładach tj: zakłady produkcji żywności (1043), zakłady obrotu żywnością (728), zakłady żywienia zbiorowego (291).

Ryc. 1 - Liczba zakładów branży żywnościowej w podziale na zakłady produkcji żywności, obrotu żywnością oraz żywienia zbiorowego z obowiązującymi zasadami GHP/GMP w latach 2021-2025

Aktualnie w obiektach funkcjonujących w 2025 r. system HACCP w pełni wdrożono i jest on przestrzegany w 754 zakładach (w 2024 r. - 756 zakładów) tj: zakłady produkcji żywności (25), zakłady obrotu żywnością (438), zakłady żywienia zbiorowego (291).

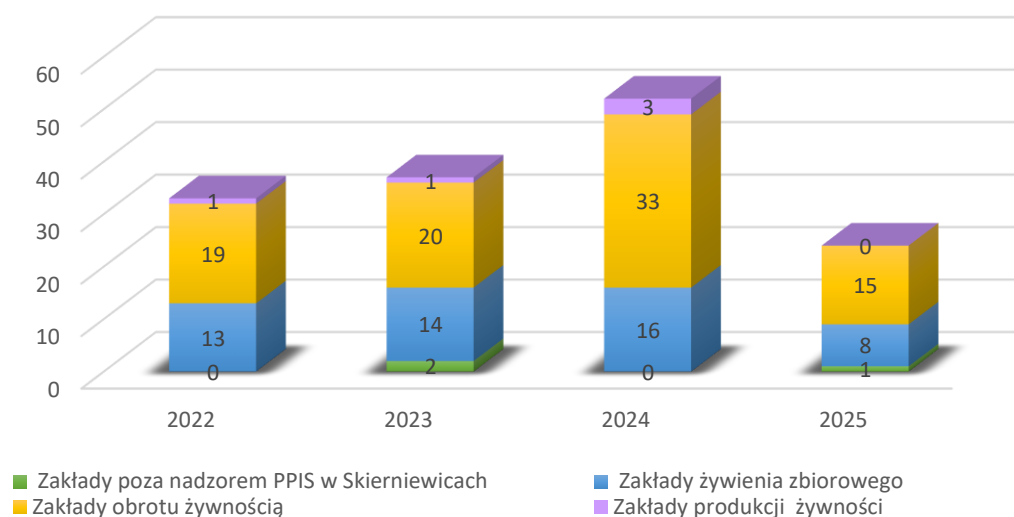

Ryc. 2 - Liczba zakładów branży żywnościowej w podziale na zakłady produkcji żywności, obrotu żywnością oraz żywienia zbiorowego z funkcjonującym systemem HACCP w latach 2020-2025

W przypadku stwierdzenia zaniedbań sanitarno-higienicznych na właścicieli obiektów nakładano mandaty karne. Ogółem nałożono **24 mandaty karne na łączną sumę 6200 zł.**

w następujących rodzajach zakładów:

- zakłady obrotu żywnością (**15**) tj: sklepy spożywcze (14), kioski (1),
- zakłady żywienia zbiorowego (**8**) tj: typu otwartego (7), zakłady usług cateringowych (1),
- w ramach obrotu materiałami do kontaktu z żywnością (**1**).

Ryc. 3 - Liczba wystawionych mandatów karnych za stwierdzone nieprawidłowości w zakładach branży żywnościowej w podziale na zakłady produkcji żywności, obrotu żywnością oraz żywienia zbiorowego w latach 2022-2025

Wystosowano 6 wniosków o nałożenie kar pieniężnych przez ŁPWIS w Łodzi, ze względu na:

- prowadzenie działalności bez złożenia wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów (1 wniosek dot. sklepu spożywczego),
- prowadzenia działalności w zakresie niezgodnym z decyzją o zatwierdzeniu (1 wniosek obiekt tymczasowy i ruchomy),
- wprowadzanie do obrotu środków spożywczych oznakowanych nieprawidłowo (4 wnioski – 3 w 2 magazynach hurtowych, 1 w przetwórni owocowo-warzywnej).

Ogółem wydano 33 decyzje administracyjne, w tym 25 decyzji zarządzających usunięcie nieprawidłowości sanitarno – technicznych, 1 decyzję nakazującą zaprzestanie prowadzenia działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą, 2 decyzje warunkowego zatwierdzenia zakładu, 5 decyzji przedłużających wykonanie obowiązków nałożonych decyzją PPIS w Skierniewicach. Wydane decyzje administracyjne przyczyniają się do poprawy infrastruktury i funkcjonalności zakładów branży żywnościowej, w tym warunków sanitarno-technicznych i higienicznych pomieszczeń oraz wyposażenia.

Decyzje dotyczyły następujących kategorii zakładów:

- zakłady produkcji żywności (5),
- zakłady obrotu żywnością (18),
- zakłady żywienia zbiorowego (10).

Decyzja nakazująca zaprzestanie prowadzenia działalności w zakresie niezgodnym z decyzją PPIS w Skierniewicach - zatwierdzającą, została wydana do chwili uzyskania zatwierdzenia zakładu do prowadzenia działalności w rozszerzonym zakresie oraz do chwili zlikwidowania uchybień stwierdzonych podczas kontroli wobec przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakładzie obrotu żywnością w obiekcie tymczasowym.

W 2025 r. w trosce o zdrowie konsumenta **zbadano laboratoryjnie i oceniono** ogółem **488 próbek żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (w tym 22 próbki w ramach granicznej kontroli sanitarnej), z czego 1 zdyskwalifikowano** (w 2024 r. zbadano 358 próbek, 10 próbek zdyskwalifikowano).

Na przestrzeni kilku lat próbki żywnościowe są sporadycznie kwestionowane.

W 2025 r. **zakwestionowano 1 próbkę środków spożywczych** tj:

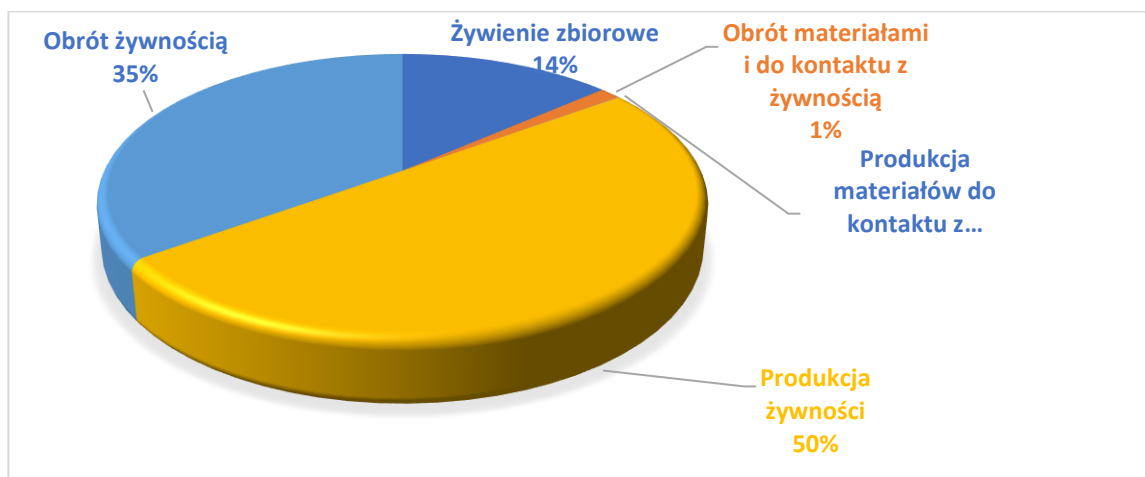
- „Gruszki odmiana konferencja”. Próbkę zakwestionowano w związku z przekroczeniem NDP pozostałości pestycydu: mepikwatu (sumy mapikwatu i jego soli, wyrażonej jako chlorek mepikwatu). Sporządzono formularz powiadomienia informacyjnego w celu podjęcia działań, w ramach systemu RASFF. Gruszki nie były wprowadzone na rynek. Właściciel gospodarstwa podjął działania mające na celu zniszczenie całej kwestionowanej partii gruszek. Przedstawiono do PPIS w Skierniewicach oświadczenie potwierdzające utylizację środka spożywczego.

Nadzór nad zakładami branży żywnościowej

W 2025 r. nadzorem objęto 2091 działających obiektów (w 2024 r. 2005 obiektów) zakładów żywnościowych, w tym obiekty produkcji i obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością tj.:

- produkcji żywności 1043 w tym producenci pierwotni, rolniczy handel detaliczny, dostawcy bezpośredni 993,
- obrotu żywnością 728,

- żywienia zbiorowego 291 w tym zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego 171, typu zamkniętego 111,
- produkcji materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością 1,
- obiekty obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością 28.

Ryc. 4 - Struktura % zakładów nadzorowanych na terenie działania PPIS w Skierniewicach w 2025 r.

Zakłady produkcji żywności (1043)

Źródło <https://poradnikhandlowca.com.pl/artykuly/produkcja>

<https://www.bankier.pl/wiadomosc/linie-produkcyjne-8775665.html>

1. wytwórnie lodów (5)
2. piekarnie (5),
3. ciastkarnie (8),
4. przetwórnice owocowo-warzywne (4),
5. młyny i inne wytwórnie żywności (2),
6. gospodarstwa rolne z produkcją pierwotną pochodzenia roślinnego, rolniczy handel detaliczny, dostawy bezpośrednie (993),
7. producenci żywności w warunkach domowych (21),
8. wytwórnia suplementów diety (1)
9. inne wytwórnie żywności (4),

W roku sprawozdawczym skontrolowano 58 zakładów produkcji żywności, przeprowadzono 95 kontroli sanitarnych, w tym 16 kontroli interwencyjnych. Podczas 49 kontroli kompleksowych zwracano szczególną uwagę na jakość surowców stosowanych do produkcji, identyfikację dostawców i odbiorców, prawidłowość procesów technologicznych, oznakowanie wyrobu gotowego, sprawność maszyn i urządzeń szczególnie chłodniczych oraz przestrzeganie zasad GHP/GMP i stan utrzymywania procedur systemu HACCP. System HACCP funkcjonuje w 25 obiektach produkcji żywności. W zakładach produkcji pierwotnej (uprawa warzyw, zbóż, owoców i pieczarek) obowiązują zasady dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej w ramach dobrej praktyki rolniczej (GAP).

Ogółem w zakładach produkcji żywności przeprowadzono 16 kontroli interwencyjnych, w tym:

- **1 kontrola w wytwórni lodów** w związku z powiadomieniem w ramach systemu RASFF dot. stwierdzenia obecności metalicznego ciała obcego w półproduktach przeznaczonych do produkcji ciast i lodów.
- **2 kontrole interwencyjne w ciastkarni** związane z powiadomieniem w ramach systemu RASFF dot. dot. barwników spożywczych, zawierających w składzie niedozwolony do stosowania w żywności ditlenek tytanu oraz kontrola związana z podejrzeniem zatrucia pokarmowego u uczestników uroczystości komunijnych, na które zostały dostarczone torty wyprodukowane w jednym z zakładów. W czasie kontroli przeprowadzonej w przedmiotowym zakładzie nie stwierdzono nieprawidłowości. Pobrane do badań laboratoryjnych próbki wymazów sanitarnych z powierzchni oraz próbki żywności nie były kwestionowane.
- **10 kontroli w przetwórni owocowo – warzywnej** - w związku ze zgłoszeniami konsumentów oraz dot. niezgodności wykrytych podczas urzędowych kontroli przeprowadzono 8 kontroli interwencyjnych, które dotyczyły niewłaściwej jakości mrożonek, obecność niedeklarowanych składników w mrożonkach, wykrycia *Listeria monocytogenes* w groszku mrożonym oraz nieprawidłowego znakowania produktu. Do badań pobrano próbki w kierunku obecności zanieczyszczeń biologicznych, w tym szkodników i ich pozostałości, obecności zanieczyszczeń fizycznych, zapleśnienia, oceny organoleptycznej i w kierunku *Listeria monocytogenes* oraz pobrano próbki wymazów sanitarnych z powierzchni linii produkcyjnej i rąk pracowników. Pobrane próbki nie były kwestionowane. Ponadto w ww. zakładzie stwierdzono nieprawidłowe znakowanie produktu pn. „Gotowe danie a’la gyros”, w związku z nieprawidłowym użyciem oświadczenia żywieniowego „wysoka zawartość błonnika”. Skierowano wniosek o ukaranie do WSSE w Łodzi.

Również w ww. zakładzie przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne w związku z powiadomieniem o niezgodności w ramach systemu RASFF w sprawie wykrycia *Listerii monocytogenes* w produkcie pn.: "Stir-Fryvegetables with herbs and paprika" oraz dot. stwierdzenia przekroczenia NDP pozostałości pestycydu w mrożonym produkcie pn. „Szpinak liście”.

W wyniku przeprowadzonych kontroli w zakładzie nie stwierdzono nieprawidłowości.

- **1 kontrolę interwencyjną w produkcji pierwotnej** dot. przekroczenia NDP pozostałości pestycydu.
- **2 kontrole interwencyjne w produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich** podczas kontroli targowiska w Skierniewicach oraz w sprawie wykrycia pozostałości pirymetanilu w próbce truskawek.

Wydano 5 decyzji administracyjnych w tym w: przetwórni owocowo - warzywnej (1), piekarniach (3), w ciastkarni (1).

Ogółem pobrano do badań laboratoryjnych 78 próbek żywnościowych, jedną próbkę zakwestionowano z uwagi na przekroczenie NDP mepikwatu (suma mapikwatu i jego soli, wyrażona jako chlorek mepikwatu) w gruszkach u producenta produkcji pierwotnej. Zobowiązano właściciela gospodarstwa do przedłożenia PPIS w Skierniewicach dokumentu potwierdzającego sposób zagospodarowania przedmiotowych owoców w terminie niezwłocznym - właściciel przedstawił dokument utylizacji.

Zakłady obrotu żywnością (728)

- sklepy spożywcze, w tym markety (276),
- kioski spożywcze (16),
- apteki i sklepy zielarskie (34)
- magazyny hurtowe (32),
- obiekty ruchome i tymczasowe (61),
- środki transportu (239),
- inne obiekty obrotu żywnością (70).

Fot. własna. Sklep spożywczy.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 230 zakłady obrotu żywnością, przeprowadzono 408 kontroli sanitarnych, w tym 81 kontroli interwencyjnych, 200 zakładów oceniono na podstawie arkuszy oceny zakładu. Corocznie wzrasta liczba zmodernizowanych sklepów, przez co uzyskuje się poprawę ich funkcjonalności, stanu technicznego pomieszczeń i wyposażenia oraz higienę sprzedaży żywności. Odnotowuje

się stale zwiększającą liczbę nowoczesnych urządzeń chłodniczych z automatyczną regulacją, co poprawia warunki przechowywania środków spożywczych łatwo psujących się i umożliwia ich właściwą segregację. Corocznie zwiększa się również liczba sklepów wyposażonych w klimatyzację mającą bezpośredni wpływ na poprawę warunków technicznych lokali, co w konsekwencji prowadzi do poprawy warunków sprzedaży środków spożywczych oraz komfortowego robienia zakupów. Podczas kontroli sanitarnych zwracano uwagę na stan techniczny i higieniczny zakładów, w tym daty minimalnej trwałości/ terminy przydatności do spożycia produktów nietrwałych mikrobiologicznie. Podczas czynności kontrolnych sprawdzano legalność i identyfikowalność wprowadzanej do obrotu żywności. Weryfikowano również wartości temperatur w urządzeniach chłodniczych przy użyciu wzorcowanych termometrów.

Wśród ocenionych zakładów wg arkusza oceny stanu sanitarnego tylko 32 zakłady zostały zakwalifikowane do kategorii o wysokim ryzyku. Do badań laboratoryjnych pobrano 272 próbek żywności, próbek nie kwestionowano.

W 2025 roku, podczas działalności kontrolno-represyjnej w zakładach obrotu żywnością wydano ogółem 18 decyzji administracyjnych, w tym 1 decyzję nakazującą zaprzestanie prowadzenia działalności w zakresie niezgodnym z decyzją zatwierdzającą wydaną przez PPIS w Skierniewicach. Decyzja została wydana wobec przedsiębiorcy prowadzącego działalność w zakładzie obrotu żywnością w obiekcie tymczasowym.

Za stwierdzone nieprawidłowości higieniczne w obiektach obrotu nałożono 15 mandatów na łączną kwotę 3600 zł z uwagi na:

- niezachowany stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, urządzeń chłodniczych i wyposażenia pozostającego w kontakcie z żywnością;
- niewłaściwą gospodarkę odpadami;
- nieprzestrzeganie zasad systemu HACCP, w tym brak monitoringu temperatur w urządzeniach chłodniczych, stanowiący krytyczny punkt kontroli CCP;
- brak higieny personelu;
- brak szkoleń personelu pracującego z żywnością w sprawach higieny żywności;
- niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych;
- oferowanie do sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia i/lub dacie minimalnej trwałości.

Wszystkie uchybienia natury sanitarno-higienicznej zostały przez przedsiębiorców usunięte w terminie niezwłocznym, co potwierdziły przeprowadzone kontrole sprawdzające.

Wniosków do sądu nie kierowano.

Zakłady żywienia zbiorowego (291):

Źródło <https://e-lunch.pl/kantyny//>

<https://www.slaskie.travel/gastronomy/219872/bequick-restauracje>

1. **otwartego (171):** restauracje, bary, pizzerie, punkty małej gastronomii, kebaby.
2. **zamkniętego (111):** szpital, DPS, bufety, żłobki, stołówki przedszkolne, stołówki szkolne, stołówki pracownicze, obozy letnie i zimowe,
3. **usługi cateringowe (9).**

Wśród 291 nadzorowanych obiektów skontrolowano 134 zakłady żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego w tym 9 zakładów usług cateringowych. Ogółem wykonano 176 kontroli, w tym 16 kontroli interwencyjnych, 117 obiektów oceniono na podstawie arkusza oceny zakładu. Podczas kontroli szczególną uwagę zwracano na:

- jakość zdrowotną oraz pochodzenie surowców używanych do produkcji,
- warunki przechowywania surowców, półproduktów i gotowych potraw,
- prawidłowość procesów technologicznych na poszczególnych etapach produkcji,
- przestrzeganie zasad GHP/GMP, w szczególności instrukcji mycia i dezynfekcji powierzchni sykających się z żywnością, sprzętu, naczyń stołowych, higieny personelu,
- sposób gromadzenia i usuwania odpadów pokonsumpcyjnych i poprodukcyjnych,
- prawidłowość dokumentowania czynności opisanych w GHP/GMP i systemie HACCP,
- sposób informowania konsumentów na temat zawartych w żywności substancjach alergicznych lub produktach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji,
- przestrzeganie zakazu palenia tytoniu w miejscach publicznych,
- system traceability,
- warunki sanitarne dostarczania żywności do konsumentów w ramach realizacji zamówień „na wynos”.

W skontrolowanych zakładach żywienia zbiorowego dla klientów były dostępne informacje o substancjach lub produktach powodujących alergię lub reakcje nietolerancji, prowadzono właściwą dezynfekcję naczyń wielokrotnego użytku oraz dokumentację umożliwiającą identyfikację dostawców żywności. Naczynia jednorazowego użytku były prawidłowo oznakowane i przechowywane. Oceniano jadłospisy oraz sprawdzano przestrzeganie wymagań zawartych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży.

Ogółem nałożono w zakładach żywienia zbiorowego 8 mandatów karnych na łączną sumę 2400 zł. Karanie mandatowe stosowano z uwagi na niezachowany stan sanitarno–higieniczny pomieszczeń, urządzeń, sprzętu, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, niewłaściwa higiena personelu, nie utrzymywanie procedur systemu HACCP. Kontrole sprawdzające wykazały, że ww. nieprawidłowości zostały usunięte. Do badań laboratoryjnych w ramach urzędowej kontroli żywności pobrano 111 próbek, których nie kwestionowano.

Zatrucia pokarmowe

Źródło: <https://www.gov.pl/web/psse-wabrzezno/latem-uwazaj-na-zatrucia-pokarmowe>

W roku 2025 otrzymano informacje z Sekcji Nadzoru Epidemiologicznego (dalej EP) w/m o trzech ogniskach zatruc pokarmowych tj.:

1. Ognisko zatrucia pokarmowego na przyjęciu komunijskim organizowanym w sali bankietowej. Po otrzymaniu informacji z Sekcji EP w przedmiotowej sprawie przeprowadzono kontrolę w zakładzie. Podczas kontroli ustalono, że na przyjęcie komunijskie wyżywienie zostało dostarczone w ramach umowy przez firmę cateringową z innego powiatu z wyłączeniem tortów śmietankowych i deserków produkcji domowej. W związku z tym, z uwagi na siedzibę firmy cateringowej skierowano pismo do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego

w Łodzi oraz do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Brzezinach zgodnie z właściwością miejscową z uwagi na miejsce zamieszkania organizatorki przyjęcia komunijnego.

Wyżywienie zostało dostarczone transportem dostawców. Nie było magazynowane w sali bankietowej z wyjątkiem tortów śmietanowych.

W trakcie kontroli pobrano do badań laboratoryjnych 20 próbek sanitarnych-wymazów w kierunku oznaczenia obecności *Listeria monocytogenes*, *Salmonella spp.*, gronkowców koagulozo-dodatnich, bakterii z grupy coli w 37 stopni Celsjusza. Wymazami objęto: talerz głęboki, talerz deserowy, nóż do krojenia tortu, filiżankę do kawy, łyżkę wazową. Pobrane próbki nie były kwestionowane.

W ramach działań związanych z ww. zatruciem pokarmowym kontrolą objęto również dostawcę tortów. W trakcie kontroli pobrano do badań laboratoryjnych 10 próbek wyrobów ciastkarskich w kierunku obecności *Salmonella* w 25, liczba *Listeria monocytogenes* w 1 g próbki 4 wymazów sanitarnych w kierunku obecności *Salmonella ssp*, obecności *Listeria monocytogenes* (dotyczy wymazu sanitarnego z blatu roboczego, różgi do ubijania śmietany, noża do nakładania masy). Próbki nie były kwestionowane. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w przedmiotowym zakładzie.

W ramach przeprowadzonych czynności kontrolnych i badań laboratoryjnych nie ustalono czynnika etiologicznego zatrucia pokarmowego i nie zidentyfikowano czynników sprzyjających jego wystąpieniu.

2. Ognisko zatrucia pokarmowego w restauracji. Po otrzymaniu informacji z Sekcji EP o objawach zatrucia pokarmowego po spożyciu potraw u trzech osób oraz wykrycia pałeczek *Salmonella spp.* w kale u jednej z nich przeprowadzono kontrolę sanitarną w ww. zakładzie. W trakcie kontroli nie stwierdzono w przedmiotowym zakładzie nieprawidłowości. Pobrano do badań laboratoryjnych 25 próbek wymazów sanitarnych z tym 10 podwójnych wymazów z rąk pracowników oraz 15 wymazów pojedynczych z powierzchni roboczych i sprzętu produkcyjnego w kierunku obecności *Salmonella ssp* . oraz 45 próbek żywności w kierunku obecności *Salmonella spp.* w 25 g. Próbki nie były kwestionowane.

W ramach ww. podjętych działań nie potwierdzono aby nośnikiem bakterii *Salmonella* była żywność serwowana w restauracji.

3. Ognisko zatrucia pokarmowego w sklepie. Po otrzymaniu informacji z Sekcji EP w dniu 30.05.2025 r. o objawach zatrucia pokarmowego u osób po spożyciu frytek i pizzy capricciosa zakupionych w ww. sklepie przeprowadzono kontrolę w przedmiotowym obiekcie. W trakcie kontroli nie stwierdzono niezachowanego stanu sanitarnego. Ustalono, że produkty, które

spożywały osoby z objawami zatrucia pokarmowego są sporządzane w sklepie na wydzielonym stoisku z półproduktu głęboko mrożonego, nie wnoszono uwag do ich przygotowywania- procesów technologicznych w tym obróbki cieplnej. W obiekcie przestrzegane były zasady GHP/GMP oraz wdrożonego systemu HACCP. Zaopatrzenie w wodę bez uwag. Obecności szkodników i ich śladów nie stwierdzono. Higiena personelu zachowana. Zatrudniony personel posiada orzeczenia z badań lekarskich do celów sanitarno epidemiologicznych i jest przeszkolony w zakresie systemu HACCP.

W ramach rozpatrywanego ogniska zatrucia pokarmowego nie pobierano próbek żywności oraz wymazów czystościowych.

W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych nie zidentyfikowano czynników sprzyjających wystąpieniu zatrucia pokarmowego.

Graniczna Kontrola Sanitarna (import i eksport)

W ramach kontroli granicznej w 2025 roku dokonano oceny ogółem 16 partii zaimportowanych środków spożywczych, nie oceniano partii materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

Przeprowadzono ogółem **16 kontroli importowanych** środków spożywczych dla zgłoszonych wnioskami do oceny partii zaimportowanych środków spożywczych pochodzących z krajów trzecich (Chiny, Chile, Iran, Nigeria).

W ramach importu wydano ogółem 15 świadectw spełnienia wymagań zdrowotnych przez środki spożywcze oraz wypełniono 1 dokument CHED-D w systemie TRACES-NT w związku z importem z państw trzecich żywności pochodzenia niezwierzęcego. Pobrano do badań laboratoryjnych w ramach granicznej kontroli sanitarnej 22 próbki środków spożywczych.

W roku sprawozdawczym 2025 przeprowadzano **1 graniczną kontrolę** w zakresie oceny eksportowanych produktów żywnościowych. Oceniono 1 partię produktów przeznaczonych na eksport, sporządzono 1 protokół kontroli granicznej dla eksportowanych środków spożywczych oraz wydano 4 świadectwa spełnienia wymagań zdrowotnych przez środki spożywcze.

W 2025 r. w związku z dokonywaniem granicznej kontroli sanitarnej wystawiono ogółem 20 decyzji finansowych.

Interwencje Konsumentów

W 2025 r. zarejestrowano 53 interwencje od klientów. Po przeprowadzeniu analizy ryzyka podjęto działania w stosunku do 47 zgłoszeń, 3 przekazano do innych instytucji, 3 pozostawiono bez rozpatrzenia. W ramach interwencji przeprowadzono ogółem 54 kontrole sanitarne.

W ramach zgłoszonych interwencji:

- 1 sprawę przekazano do właściwego terytorialnie Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego;
- 1 sprawę przekazano do właściwego terytorialnie Powiatowego Inspektoratu Weterynarii;
- 1 sprawę przekazano do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Składane interwencje wpływały od konsumentów najczęściej anonimowo niektóre imiennie. Na wszystkie zgłoszenia imienne udzielono odpowiedzi.

Na podstawie przeprowadzonych kontroli sanitarnych stwierdzono, że:

- 15 interwencji było zasadnych (co stanowi 28 % ogółu przeprowadzonych interwencji),
- 38 interwencji było niezasadnych (co stanowi 72 % ogółu przeprowadzonych interwencji)

Interwencje klientów dotyczyły m.in.:

- niewłaściwej jakości zdrowotnej żywności (niewłaściwe przechowywanie środków spożywczych łatwopsujących, obecność zanieczyszczeń biologicznych i fizycznych w żywności, zmienione cechy organoleptyczne),
- nieprawidłowego stanu sanitarno-higienicznego urządzeń, sprzętu mającego kontakt z żywnością,
- nieprawidłowego stanu sanitarno-technicznego i higienicznego pomieszczeń,
- nieprzestrzegania procedur systemu HACCP oraz braku ich aktualizacji,
- niewłaściwego przechowywania środków spożywczych,
- wykrycia *Listeria monocytogenes* w produkcie,
- przekroczenia poziomu glutenu w produkcie,
- wprowadzania do obrotu środków spożywczych „przeterminowanych”,
- obecności niedeklarowanego składnika w produkcie,
- niewłaściwej higieny personelu,
- obecności szkodników i ich pozostałości w obiekcie,
- prowadzenia działalności bez złożenia do PPIS wniosku o zatwierdzenie i wpis do rejestru zakładów,
- niewłaściwego znakowania produktów,
- nieprawidłowych warunków sprzedaży owoców i warzyw
- podejrzenia zatrucia pokarmowego,
- podejrzenia przekroczenia NDP pestycydów w owocach,
- braku orzeczeń lekarskich do celów sanitarno-epidemiologicznych.

Składane interwencje dotyczyły następujących grup obiektów:

- sklepy spożywcze – 19 kontroli w 14 obiektach,
- żywienie zbiorowe zamknięte – 1 kontrola w stołówkach w żłobku w 1 obiekcie, 1 kontrola w stołówce w szkole w 1 obiekcie i 1 kontrola w innym zakładzie żywienia w systemie cateringowym,
- żywienie zbiorowe otwarte – 12 kontroli w 10 obiektach, w tym 11 kontroli w restauracjach (9 obiektów), 1 kontrola w zakładzie małej gastronomii (1 obiekt),
- kioski – 2 kontrole w 1 obiekcie,
- przetwórnice owocowo-warzywne – 8 kontroli w 1 obiekcie,
- magazyny hurtowe - 3 kontrole w 2 obiektach,
- produkcja pierwotna i dostawcy bezpośredni – 1 kontrola w 1 obiekcie,
- targowisko miejskie 6 kontroli.

W ramach przeprowadzonych **54 kontroli interwencyjnych** nałożono **12 mandatów** karnych na łączną sumę **3300,00 zł** z uwagi na:

- wprowadzania do obrotu środków spożywczych przeterminowanych,
- nieprawidłowe warunki przechowywania środków spożywczych (brak segregacji w urządzeniu chłodniczym, żywność narażona na zanieczyszczenie, żywność łatwopsująca przechowywana poza urządzeniem chłodniczym),
- niezachowany stan sanitarno – higieniczny w obiekcie,
- nie utrzymywane procedury i nieprzestrzegany system HACCP,
- brak monitoringu temperatur w urządzeniach chłodniczych.

Ponadto zostały skierowane **4 wnioski o nałożenie kary pieniężnej** do Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego:

- 2 wnioski dotyczyły przetwórnicy owocowo-warzywnej (nieprawidłowe znakowanie produktu),
- 1 wniosek dotyczył magazynu hurtowego (nieprawidłowe znakowanie produktu),
- 1 wniosek dotyczył sklepu spożywczego (działanie bez decyzji zatwierdzającej PPIS w Skierniewicach).

W roku 2025 w ramach rozpatrywanych interwencji pobrano do badań laboratoryjnych **11 próbek** środków spożywczych, tj.:

- 5 próbek środka spożywczego pn. „Wiśnie, produkt głęboko mrożony” pobrane w kierunku *Listeria monocytogenes* - liczba w 1 g;

- 1 próbka środka spożywczego pn. „Bukiet warzyw kwiatowy” pobrana w kierunku obecności zanieczyszczeń biologicznych w tym szkodników i ich pozostałości, zapleśnienia;
- 1 próbka środka spożywczego pn. „Zupa kalafiorowa z koperkiem. Mieszanka warzywna. Produkt głęboko mrożony” pobrana w kierunku obecności zanieczyszczeń biologicznych w tym szkodników i ich pozostałości, obecności zanieczyszczeń fizycznych, zapleśnienia, oceny organoleptycznej;
- 1 próbka środka spożywczego pn. „Płatki owsiane” pobrana w kierunku zawartości glutenu;
- 1 próbka środka spożywczego pn. „Zupa jarzynowa” pobrana w kierunku obecności zanieczyszczeń biologicznych, w tym szkodników i ich pozostałości oraz obecności zanieczyszczeń fizycznych, zapleśnienia;
- 1 próbka środka spożywczego pn. „Wódka Żubr” pobrana w kierunku zawartości metanolu;
- 1 próbka środka spożywczego pn. „Pistacje” pobrana w kierunku obecności zanieczyszczeń biologicznych w tym szkodników i ich pozostałości, obecności zanieczyszczeń fizycznych zapleśnienia, oceny organoleptycznej.

Pobrano 9 wymazów sanitarnych w kierunku *Listeria monocytogenes*.

Próbek nie kwestionowano.

Poboru próbek środków spożywczych do badań laboratoryjnych dokonano w:

- Magazynie hurtowym,
- Przetwórni owocowo-warzywnej,
- Sklepie spożywczym.

W wyniku przeprowadzonych interwencji odnotowano poprawę stanu sanitarnego w obiektach będących pod nadzorem PPIS w Skierniewicach, co skutkowało polepszeniem bezpieczeństwa zdrowotnego wprowadzanej do obrotu żywności.

RASFF

W ramach funkcjonowania systemu RASFF w roku sprawozdawczym 2025 zarejestrowano ogółem 40 powiadomień dotyczących: środków spożywczych – 36, suplementów diety – 2, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością – 2.

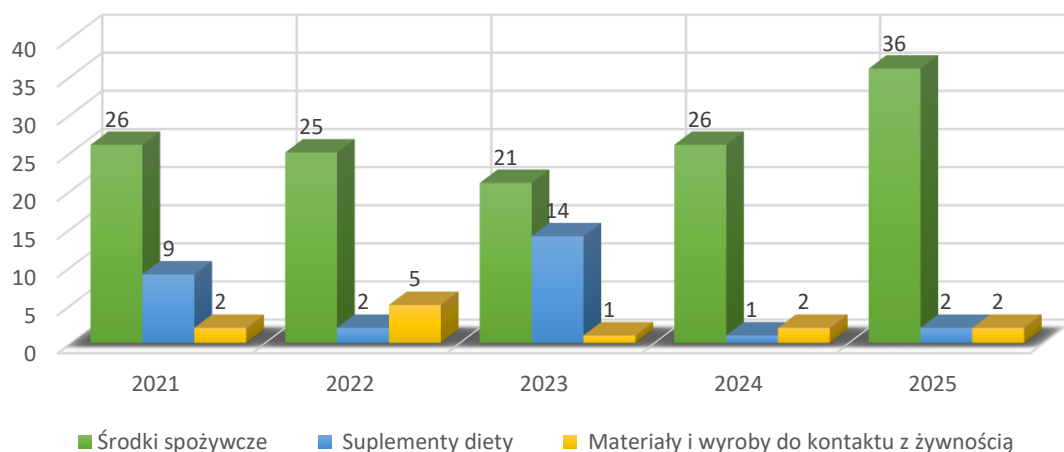
W ramach funkcjonowania systemu RASFF w roku sprawozdawczym 2025 sprawy dotyczyły nieprawidłowości:

- wykrytych podczas badań laboratoryjnych fizyko-chemicznych - 22,
- wykrytych podczas badań laboratoryjnych mikrobiologicznych - 14,
- wykrytych w produkcji zanieczyszczeń fizycznych - 3,
- wykrytych w znakowaniu produktu - 1.

W ramach systemu RASFF odnotowano: 7 powiadomień alarmowych, 24 powiadomienia informacyjne w celu podjęcia działań, 7 powiadomień informacyjnych w celu zwrócenia uwagi, 2 powiadomienia o niezgodności.

Przeprowadzono ogółem 114 kontroli interwencyjnych (w tym w związku z RASFF) w obiektach wskazanych na otrzymanych listach dystrybucyjnych. Działania prowadzone były w grupach obiektów tj.: sklepy spożywcze 29 (w tym markety - 5), przetwórnictwo owocowo-warzywne i grzybowe 2, cukiernia 1, zakłady żywienia zbiorowego (restauracje) - 2, magazyny hurtowe 9, wytwórnictwo lodów- 1, apteki- 3, sklepy obrotu materiałami i wyrobami do kontaktu z żywnością - 2, kioski inne niż na targowiskach - 1, piekarnie - 2. Dodatkowo na listach dystrybucyjnych występowały osoby prywatne, z którymi kontaktowano się telefonicznie w celu informowania o zaistniałych sytuacjach i instrukcjach bezpieczeństwa z nimi związanych.

W roku sprawozdawczym 2025 utworzono 1 powiadomienie w ramach sieci RASFF, które dotyczyło przekroczenia NDP mepikwatu (suma mapikwatu i jego soli, wyrażona jako chlorek mepikwatu) w produkcie Gruszka odmiana konferencja. W wyniku podjętych działań kontrolnych zebrana partia gruszek w ilości 640 kg została w całości zabezpieczona w magazynie gospodarstwa, nie wprowadzono jej do obrotu. Zgodnie z oświadczeniem producenta kwestionowane gruszki w całości zostały poddane utylizacji.

Ryc. 6 - Liczba zarejestrowanych powiadomień w ramach systemu RASFF z podziałem na środki spożywcze, suplementy diety oraz materiały i wyroby do kontaktu z żywnością w latach 2021-2024

Inne działania

1. Współpraca z PIORiN (Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa)

W związku z „Planem działania” na 2025 r. dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, który został zrealizowany w całości w ramach zawartego porozumienia z dnia 22.12.2020 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego – przeprowadzono łącznie **6 wspólnych kontroli** w gospodarstwach rolnych w tym prowadzących produkcję pierwotną owoców miękkich. Z pracownikami Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa podczas przeprowadzanych kontroli pobierano do badań laboratoryjnych próbki świeżych warzyw i owoców w kierunku zawartości azotanów, pozostałości pestycydów, metali szkodliwych dla zdrowia, zanieczyszczeń biologicznych w tym szkodników i ich pozostałości, zapleśnienia oraz oceny organoleptycznej. Odbyła się również kontrola u producenta pierwotnego prowadzącego produkcję nasion do kiełkowania. Z pracownikami Inspekcji Ochrony Środowiska nie przeprowadzono w 2025 r. wspólnych kontroli.

Przebadane laboratoryjnie próbki środków spożywczych nie były kwestionowane. Poza „Planem działania” przeprowadzono **1 kontrolę interwencyjną** wspólnie z przedstawicielami Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Skierniewicach dot. w sprawie wykrycia pozostałości pirymetanilu w próbce truskawek.

2. Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną

W roku sprawozdawczym zgodnie z harmonogramem na 2025 r. przeprowadzono ogółem 2 wspólne kontrole sanitarne, które uwzględniały:

- przestrzeganie wymagań sanitarnych,
- stan techniczny pomieszczeń,
- warunki przechowywania,
- wytwarzanie materiałów paszowych (produkcja uboczna),
- dokumentację z zakresu dostaw i GHP, w tym badania właścicielskie.

Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości. W zakładach tych są opracowane i stosuje się GHP/GMP oraz wdrożone są zasady systemu HACCP. W zakładach produkcji żywności

prześledzono procesy produkcyjne oraz drogę wytwarzania materiału paszowego – ubocznego produktu pochodzenia roślinnego procesu technologicznego. W systemie zarządzania uwzględniającym system HACCP został uwzględniony obszar produkcji pasz.

W roku sprawozdawczym 2025 nie przeprowadzono doraźnych kontroli z udziałem przedstawicieli Inspekcji Weterynaryjnej w związku z interwencjami.

Uzgodniono listy zakładów znajdujących się pod wspólnym nadzorem zgodnie z zawartym porozumieniem z dnia 16.11.2018 r. pomiędzy Łódzkim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym i Łódzkim Wojewódzkim Lekarzem Weterynarii o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej. Listy zakładów zostały zatwierdzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Skierniewicach oraz Powiatowego Lekarza Weterynarii w Skierniewicach.

W roku sprawozdawczym 2025 przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej prowadzili nadzór nad sprzedażą mięsa i produktów mięsnych oraz przestrzegania wymagań sanitarno – weterynaryjnych przy ich wprowadzaniu do obrotu. Podczas kontroli sprawdzano legalność, źródła pochodzenia mięsa i jego przetworów oraz możliwości śledzenia produktów wprowadzanych do obrotu. W trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w ww. zakresie.

3. Wspólne kontrole ze Strażą Miejską i funkcjonariuszami KMP

W roku sprawozdawczym nie przeprowadzono żadnych wspólnych kontroli.

4. Dokonywanie ocen jakości zdrowotnej grzybów świeżych i wydawanie atestów

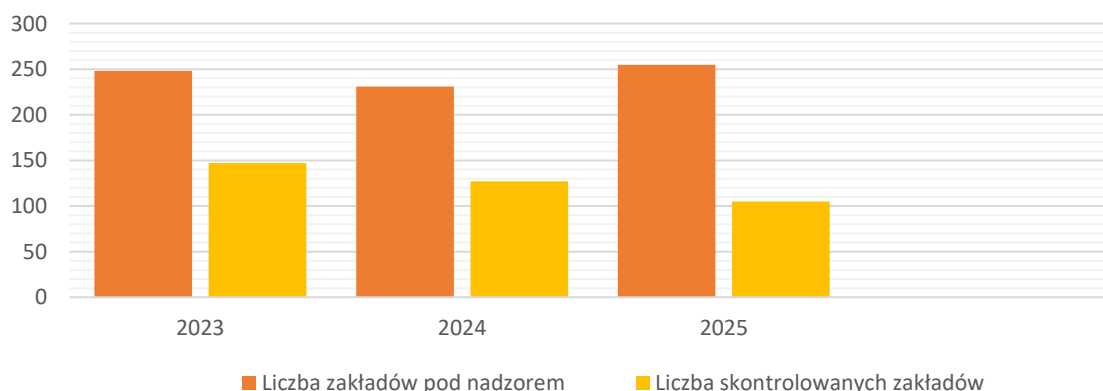

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2F24kurier.pl%2Fakcje-kuriera%2Fnadlesnictwo-kliniska%2Fidziemy-na-grzyby%2F>

W 2025 r. w sezonie grzybowym działania grzyboznawcy/klasyfikatora prowadzone były w siedzibie PSSE w Skierniewicach w godzinach urzędowania tj. 7.30 - 15.05 Osoby zainteresowane miały możliwość skonsultować się z grzyboznawcą i/ lub klasyfikatorem grzybów w celu określenia przynależności gatunkowej grzybów świeżych dzikorosnących. Przeprowadzono 51 konsultacji. Osoby zbierające grzyby w celu ich sprzedaży mogły uzyskać informacje dotyczące identyfikacji zebranego gatunku grzybów oraz uzyskać bezpłatnie atesty na grzyby świeże i suszone dopuszczone do obrotu zgodnie z obowiązującym prawem na podstawie oceny jakościowej każdej partii/gatunku przyniesionych grzybów. W 2025 r. nie wystawiano atestów.

VI. STAN SANITARNY ŚRODOWISKA PRACY

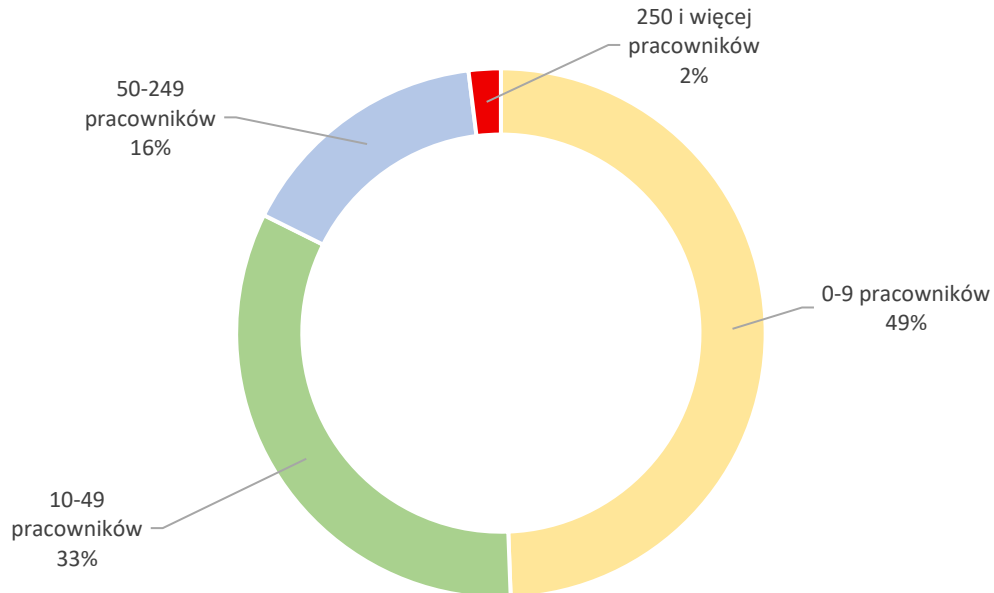
Sekcja Nadzoru Higieny Pracy, zgodnie z ustawą o PIS, nadzoruje warunki higieniczno-sanitarne w zakładach pracy. Głównym celem sprawowanego nadzoru jest ochrona zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscach pracy, a także zapobieganie chorobom zawodowym. W roku 2025 zakłady pracy kontrolowane były, z różną częstotliwością, w zależności od ilości zatrudnianych pracowników i stopnia narażenia pracowników na czynniki szkodliwe i uciążliwe oraz w oparciu o kwalifikację do poszczególnych grup ryzyka.

Ryc. Liczba zakładów w ewidencji i prowadzonych w nich kontroli w latach 2023 – 2025.

W 2025 roku w ewidencji pionu Higieny Pracy znajdowało się 255 zakładów pracy, 105 z nich skontrolowano. (Ryc. 1) W skontrolowanych zakładach zatrudnionych było ogółem 6750 pracowników.

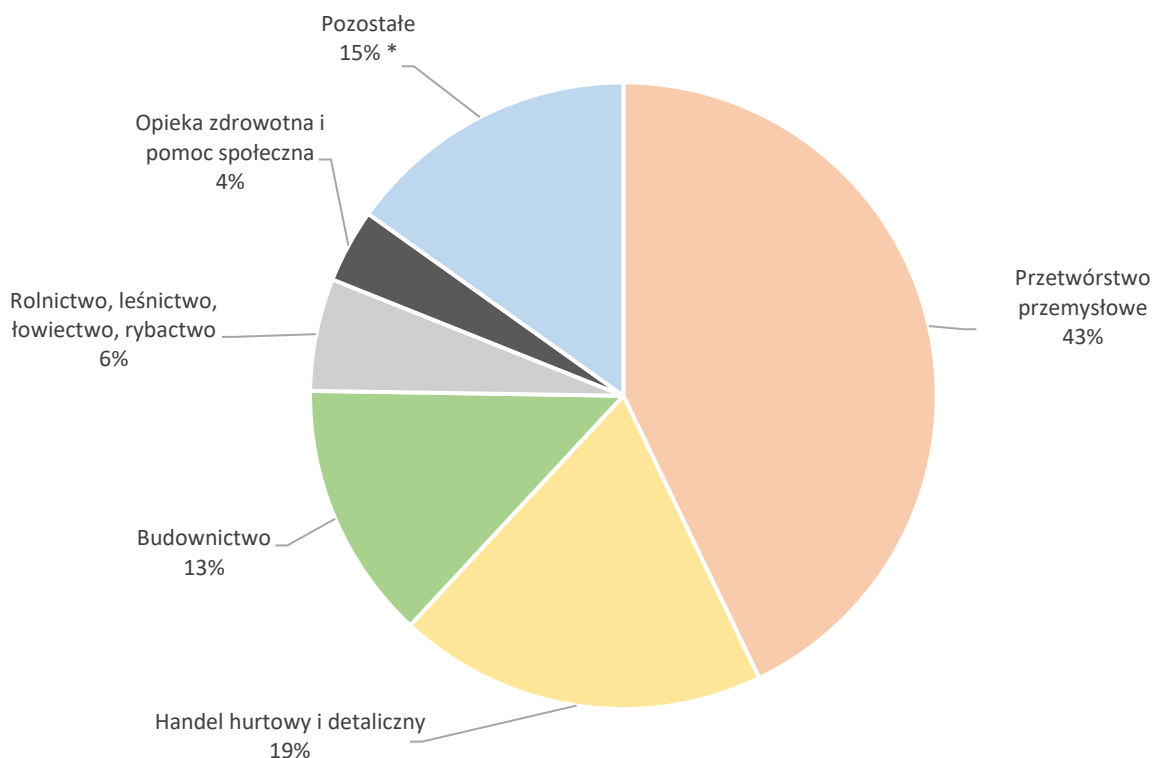
Analogicznie jak w ubiegłych latach, najliczniejszą grupę spośród obiektów nadzorowanych (126) stanowiły zakłady zatrudniające do 9 pracowników, a najmniejszą zakłady zatrudniające ponad 250 pracowników (5). Ryc. 2

Ryc. Liczba zakładów w ewidencji pod względem zatrudnionych pracowników w 2025 roku.

Kontrole zakładów, przeprowadzone w roku 2025 obejmowały głównie branże o następującym profilu produkcji (Ryc. 3):

- Przetwórstwo przemysłowe (43%);
- Handel hurtowy i detaliczny (19%);
- Budownictwo (13%);
- Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (6%);
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (4%);
- Pozostałe sektory ogółem (15 %)

Ryc. Czynności kontrolne w poszczególnych sektorach przedsiębiorstw w 2025 roku.

*Pozostałe sektory tj. działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, transport i gospodarka magazynowa, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Nadzór bieżący

Podczas prowadzonych kontroli środowiska pracy, zgodnie z zadaniami statutowymi, zwracano uwagę na higieniczne warunki pracy oraz stopień narażenia pracowników na działanie czynników szkodliwych (substancje i mieszaniny niebezpieczne, czynniki rakotwórcze, czynniki biologiczne, hałas, zapylenie, mikroklimat gorący i zimny) oraz uciążliwych (oświetlenie, mikroklimat umiarkowany). Poziom narażenia określano na podstawie oceny ryzyka zawodowego sporządzonego przez właścicieli zakładów przy współudziale pracowników oraz na podstawie wyników badań i pomiarów wykonywanych w środowisku pracy przez akredytowane laboratoria.

W toku wykonywania czynności kontrolnych stwierdzono, że w 7 obiektach nadzorowanych wystąpiło przekroczenie wartości normatywnych hałasu:

- w 7 zakładach 389 pracowników było narażonych na ponadnormatywne natężenie dźwięku. Ich procesy technologiczne nie pozwalają na obniżenie hałasu, w związku z tym pracownicy zabezpieczeni są indywidualnymi ochronnikami słuchu. Wszystkie zakłady realizują

zamierzenia ujęte w opracowanych w programach naprawczych (unowocześnienie parku maszynowego, wygłuszenia hal i pomieszczeń, ekrany dźwiękochłonne).

Podczas działań kontrolnych oceniano także przestrzeganie przez pracodawców ogólnych wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz obowiązków wynikających z zatrudnienia pracowników w warunkach narażenia na czynniki rakotwórcze lub mutagenne uwalniane podczas procesów technologicznych (m.in. narażenie na pył drewna, narażenie na krzemionkę krystaliczną – frakcję respirabilną powstającą w trakcie pracy). Liczba pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze lub mutagenne w skontrolowanych w roku 2025 zakładach pracy, wyniosła ogółem 648 osób w tym 452 mężczyzn i 196 kobiet.

ROK	Liczba pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze		
	ogółem	kobiet	mężczyzn
2016	273	70	203
2017	346	133	213
2018	326	125	201
2019	330	131	199
2020 *	30	24	6
2021	362	160	202
2022	456	180	276
2023	442	198	244
2024	621	222	399
2025	648	196	452

* Ze względu na panującą pandemię SARS-Cov2 ograniczono liczbę kontroli sanitarnych.

Stan higieniczno-sanitarny w zakładach pracy można określić jako dobry. Występujące uchybienia i związana z tym konieczność wydania nakazów ich usunięcia (przedstawione poniżej) wskazują obszary, w których wymagane było podjęcie odpowiednich działań.

Nakazy /obowiązki ujęte w decyzjach, wydane w 2025 r. przez PPIS w Skierniewicach:

- 2 nakazy - dot. konieczności przeprowadzenia u pracodawców przez uprawnione laboratoria pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy;
- 1 nakaz - dot. poinformowania pracowników o wynikach pomiarów czynników szkodliwych;
- 3 nakazy dotyczące poprawy stanu sanitarnego pomieszczeń;
- 4 nakazy dotyczące poprawy warunków socjalno-sanitarnych;
- 2 nakazy dotyczące zapewnienia pracownikom szatni i zaplecza sanitarnego, dostosowanego do liczby zatrudnionych pracowników, stosowanych technologii i rodzajów pracy oraz warunków, w jakich te prace są wykonywane.

Ogółem Sekcja Nadzoru Higieny Pracy PSSE Skierniewice w 2025 r. wydała 12 nakazów w 3 merytorycznych decyzjach administracyjnych.

Poprawa warunków pracy w kontrolowanych zakładach:

W roku 2025 podczas prowadzenia czynności kontrolnych w 22 zakładach pracy wydano stosowne zalecenia pokontrolne, które dotyczyły w szczególności:

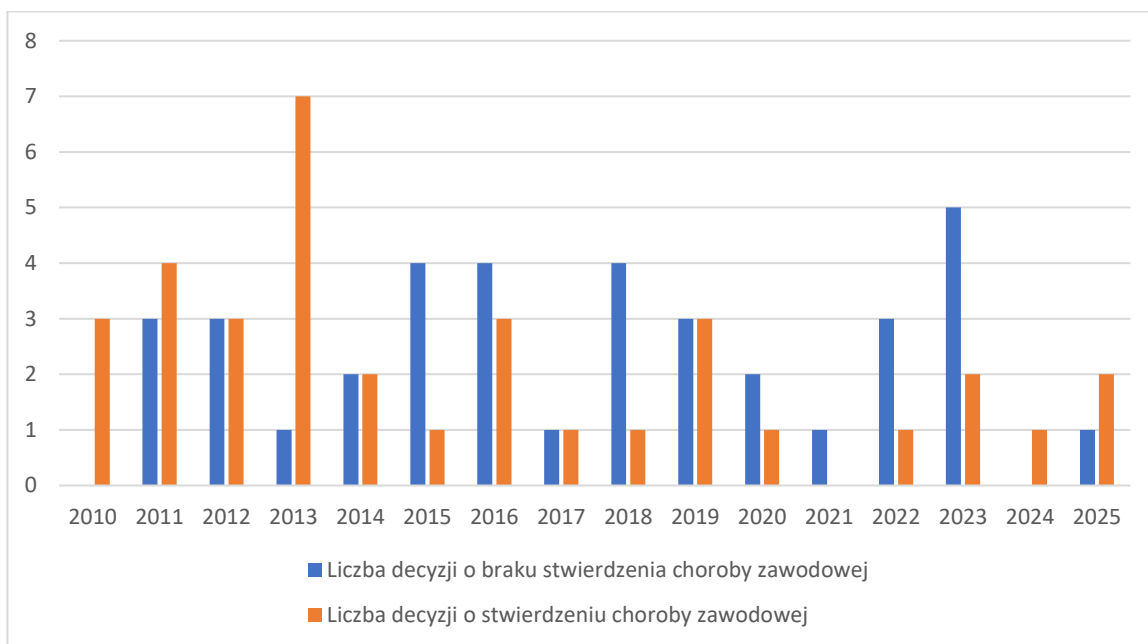
- wykonania bądź zaktualizowania pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w miejscu pracy (m.in. hałasu, diizocyjanianów) w tym czynników rakotwórczych tj. pył drewna, krzemionka krystaliczna we frakcji respirabilnej. (ogółem 6 zaleceń);
- założenia rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na danych stanowiskach pracy (4 zalecenia);
- zaktualizowania oceny ryzyka zawodowego pracowników (2 zalecenia);
- sporządzenia spisu stosowanych substancji lub mieszanin stwarzających zagrożenie (2 zalecenia);
- przedstawienia do wglądu aktualnych orzeczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy (1 zalecenie).
- zapewnienie odpowiedniej ilości środków higieny osobistej (1 zalecenie);
- zapewnienie odpowiedniej temperatury środowiska pracy (1 zalecenie);
- uzupełnienia oznaczenia apteczek pierwszej pomocy w widoczny dla wszystkich wykaz pracowników wyznaczonych i przeszkolonych w zakresie udzielania pierwszej pomocy (6 zaleceń);
- doprowadzenia do należytego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń pracy (2 zalecenia);
- przeprowadzenie szkoleń pracowników narażonych na diizocyjaniany (2 zalecenia);

Powyższe zalecenia zostały wykonane przez 20 spośród 22 skontrolowanych przedsiębiorców (2 zakłady zwróciły się z prośbą o prolongatę i wykonanie zaleceń na początku roku 2026 r.), co świadczy o poprawie warunków pracy w nadzorowanych zakładach i dowodzi, że ich stan sanitarno-higieniczny można określić jako dobry.

Postępowanie w sprawie chorób zawodowych

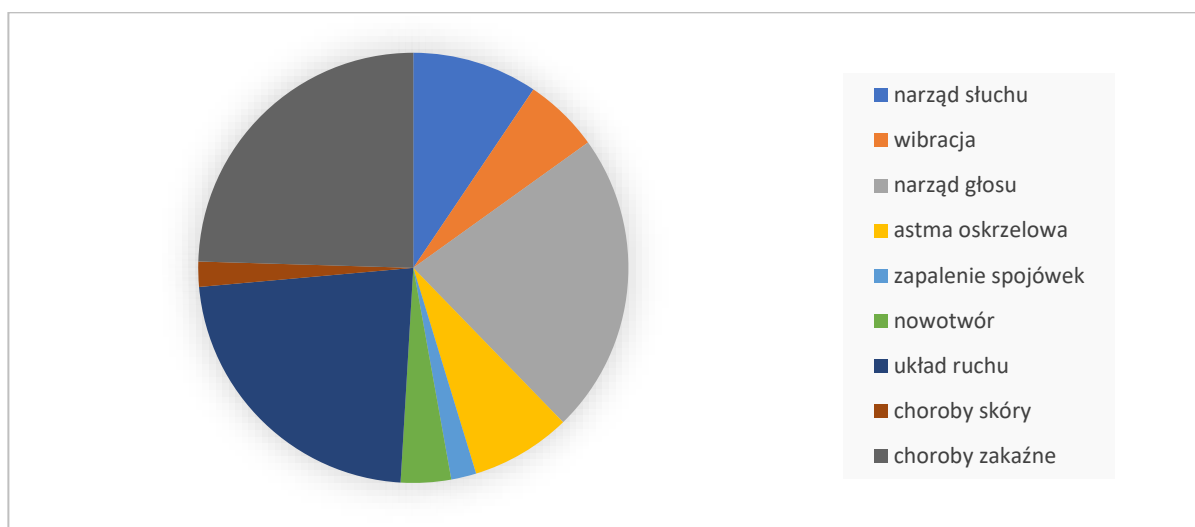
W 2025 r. wszczęto 3 postępowania administracyjne w sprawie choroby zawodowej. Skutkiem powyższego było opracowanie 3 kart oceny narażenia zawodowego. W toku prowadzonych czynności w ramach postępowań wyjaśniających dotyczących chorób zawodowych przeprowadzono 5 wizytacji.

Mając na uwadze powyższe, PPIS w Skierniewicach w 2025 roku wydał 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej. Obydwie decyzje dotyczyły poz. nr 15 ujętej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. Dz.U. z 2022 r., poz. 1836 z późn. zm.) „Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat”.

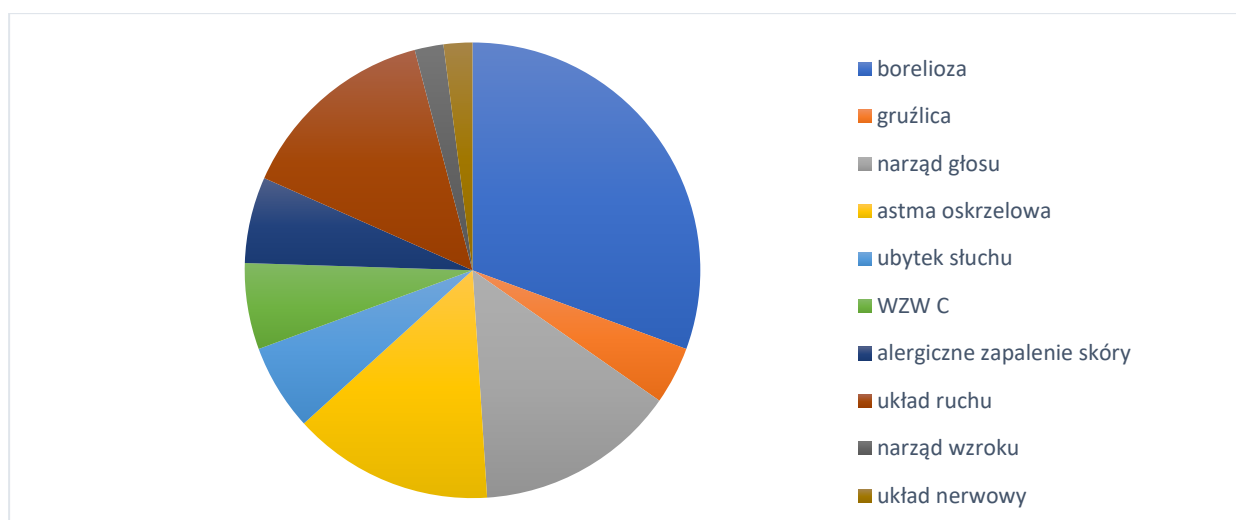

Ryc. Liczba wydanych decyzji dotyczących chorób zawodowych w latach 2010-2025.

Rozkład chorób zawodowych rozpatrywanych w latach 2005 - 2025 przedstawiono na poniższych diagramach:

Ryc. Choroby zawodowe - decyzje negatywne o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej w latach 2004 – 2025

Ryc. Choroby zawodowe - decyzje pozytywne stwierdzające chorobę zawodową w latach 2005 - 2025.

Kontrole tematyczne dot. azbestu

Kontynuując nadzór wynikający z ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. *o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest* (Dz. U. z 2025 r. poz. 1708), PPIS w Skierniewicach otrzymał w 2025 r. 5 zgłoszeń o zamiarze przeprowadzenia prac polegających na zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest z obiektów znajdujących się na terenie miasta Skierniewice oraz powiatu skierniewickiego. Większość firm, które zajmowały się demontażem, zabezpieczaniem i transportem azbestu nie miało swoich siedzib na terenie nadzorowanym. Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Pracy dokonali 2 kontroli, podczas których nie wykryto nieprawidłowości.

Kontrole tematyczne dot. produktów kosmetycznych

W ramach nadzoru wynikającego z art. 14 ustawy z dnia 4 października 2018 r. *o produktach kosmetycznych* (Dz. U. z 2018 r. poz., 2227), pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Pracy w roku 2025 dokonali 8 urzędowych kontroli produktów kosmetycznych które zostały zakończone 16 ocenami zgodności oznakowania jednostkowego produktu kosmetycznego z wymaganiami zawartymi w obowiązujących przepisach prawnych, podczas których nie stwierdzono uchybień. Dokonano również poboru 3 próbek do badań pod kątem mikrobiologii i substancji chemicznych, które po przeprowadzonej analizie laboratoryjnej oceniono pozytywnie.

Kontrole tematyczne dot. produktów biobójczych

W 2025 r. Pracownicy Sekcji Nadzoru Higieny Pracy podczas przeprowadzonych kontroli tematycznych na podstawie art. 39 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. *o produktach biobójczych* (Dz. U. z 2021 r., poz. 24), przeprowadzili 5 kontroli związanych z udostępnianiem produktów biobójczych. Dotyczyły one głównie udostępniania produktów biobójczych należących do grupy produktowej 8 (konserwacja drewna), 14 (rodentycydy), 18 (insektycydy) i 19 (repelenty i atraktanty). Podczas dokonanych kontroli nie stwierdzono żadnych uchybień.

Inne kontrole ustawowe

Sekcja Nadzoru Higieny Pracy realizuje zadania wpisane w ustawę o PIS dot. substancji chemicznych i ich mieszanin, środków ochrony roślin, detergentów, prekursorów narkotykowych kategorii 2 i 3, nikotyny oraz środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych.

- W ramach unijnego programu REF-12 mającego na celu sprawdzenie stopnia przestrzegania wymogów art. 67 rozporządzenia REACH ze szczególnym uwzględnieniem niektórych ograniczeń stosowania substancji zawartych w załączniku XVII, PPIS w Skierniewicach analizował występowanie tychże na terenie podległym. Nie stwierdzono istnienia podmiotów (producentów, importerów, dalszych użytkowników), które podlegają tym regulacjom prawnym.
- Podczas kontroli w zakładach prowadzących obrót chemikaliami i ich stosowanie, stwierdzono w 2 przypadkach brak spisu stosowanych substancji lub mieszanin. Wobec powyższego wydano stosowne zalecenia, które zostały zrealizowane w terminie.
- W związku z realizacją zadań wynikających z ustawy *o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* ustalono, iż wszystkie kontrolowane obiekty realizowały w sposób prawidłowy ww. przepisy prawne, zamieszczając odpowiedni znak piktograficzny dotyczący zakazu palenia papierosów.
- W ramach bieżącego nadzoru prowadzony jest monitoring w trybie dziennym przypadków zatruc wymagających hospitalizacji oraz zgonów spowodowanych zażyciem „dopalaczy”. Zgodnie z ustawą *o przeciwdziałaniu narkomanii* jednostki służby zdrowia zobowiązane są do przesyłania takich informacji. W 2025 r. na terenie miasta Skierniewice oraz powiatu Skierniewickiego nie zgłoszono przypadku zatrucia środkami zastępczymi.
- W ramach kompetencji związanych z bieżącym nadzorem przeprowadzono 2 czynności kontrolne dotyczące nadzoru nad chemikaliami zgodnie z Rozporządzeniem REACH dotyczące przekroczenia zawartości ftalanu bis (2-etyloheksylu) (DEHP). Wycofano z obrotu wadliwy produkt.

Promocja zdrowia

Państwowa Inspekcja Sanitarna na terenie miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego w ramach nadzoru nad zakładami pracy zatrudniającymi pracowników prowadzi również działalność edukacyjno-informacyjną, której główne tematy w 2025 r. były związane z:

- 1. Akcją antydopalaczową** - podczas przeprowadzanych kontroli sanitarnych przekazywano pracodawcom ulotki pt. „Dopalaczom mówimy stop, wybieramy zdrowie”, „Biorąc - nie jesteś sobą”, „Dopalacze to śmierć” dotyczące ochrony zdrowia przed zażywaniem dopalaczy.
- 2. Akcją antynikotynową** - w większości zakładów pracy obowiązuje całkowity zakaz palenia wyrobów z tytoniu oraz papierosów elektronicznych. W dużych zakładach są zorganizowane palarnie zgodnie z ustawą z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1162 z późn. zm.). Podczas kontroli sprawdzono ich warunki sanitarno-higieniczne i techniczne. Podejście pracodawców do zagadnienia nie zmieniło się. Stwierdzono, że pracodawcy preferują pracowników niepalących.
- 3. Przekazywaniem informacji, których adresatami są pracodawcy, w zakresie:**
 - praw i obowiązków dot. higieny i epidemiologii w zakładach pracy w świetle nieustających zmian w przepisach prawnych regulujących ten obszar działania;
 - celowości wykonywania pomiarów środowiska pracy, interpretacji wyników pomiarów wykonanych na stanowiskach pracy oraz ich praktycznego wykorzystania.
- 4. Narażeniem na radon** - podczas przeprowadzanych kontroli przekazywano ulotki (opracowanie własne) i informacje dotyczące zagrożeń wynikających z narażenia na radon w budynkach przeznaczonych na pobyt ludzi w miejscach pracy.
- 5. Narażeniem na substancje reprotoksyczne** - podczas przeprowadzanych kontroli przekazywano ulotki (opracowanie własne) o szkodliwości substancji reprotoksycznych oraz rozwiązaniach służących ochronie pracowników.
- 6. Hałasem w pracy** - podczas przeprowadzanych kontroli przekazywano ulotki (opracowanie własne) dotyczące środków ochrony przed hałasem oraz możliwości wykorzystania aplikacji mobilnej (CIOP-PIB) celem dobrania odpowiednich ochronników słuchu.
- 7. Profilaktyką zakażeń WZW A** - w związku ze wzrostem w woj. łódzkim liczby zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A (WZW A), opracowano ulotkę

edukacyjną dotyczącą profilaktyki WZW A. Działania profilaktyczne kierowano w szczególności do nadzorowanych podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz do zakładów pracy zajmujących się usuwaniem odpadów komunalnych i płynnych nieczystości, w których to zatrudnieni są pracownicy narażeni zawodowo na WZW typu A.

Żółtaczka pokarmowa

WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU A
(żółtaczka pokarmowa) jest chorobą zakaźną wywoływaną przez wirus HAV, a zakażenie szerzy się drogą pokarmową.

Zaleca się szczególnie szczepienia ochronne dla:

- wyjeżdżających do krajów o wysokiej i pośredniej endemiczności zachorowań na WZW typu A
- zatrudnionych przy produkcji i dystrybucji żywności, usuwaniu odpadów komunalnych i płynnych nieczystości oraz przy konserwacji urządzeń służących temu celowi
- osób z grup ryzyka, w których obserwuje się zwiększoną liczbę zachorowań, w szczególności narażonych w związku z ryzykownymi zachowaniami
- pracowników medycznych, w szczególności oddziałów zakaźnych gastroenterologicznych, pediatrycznych oraz diagnostów laboratoryjnych.

JAK SIĘ OCHRONIĆ?

PAMIĘTAJ O MYCIU RĄK

PIJ WODĘ WŁAŚCIWEJ JAKOŚCI

MYJ JEDZENIE PRZED KONSUMPCJĄ

WYKONAJ SZCZEPIENIE OCHRONNE

 CHRONIMY ZDROWIE Z MYŚLĄ O PRZYSZŁOŚCI **POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA W SKIERNIEWICACH**

Ryc. Ulotka dotycząca żółtaczki pokarmowej opracowana przez pracowników Sekcji Nadzoru Higieny Pracy.

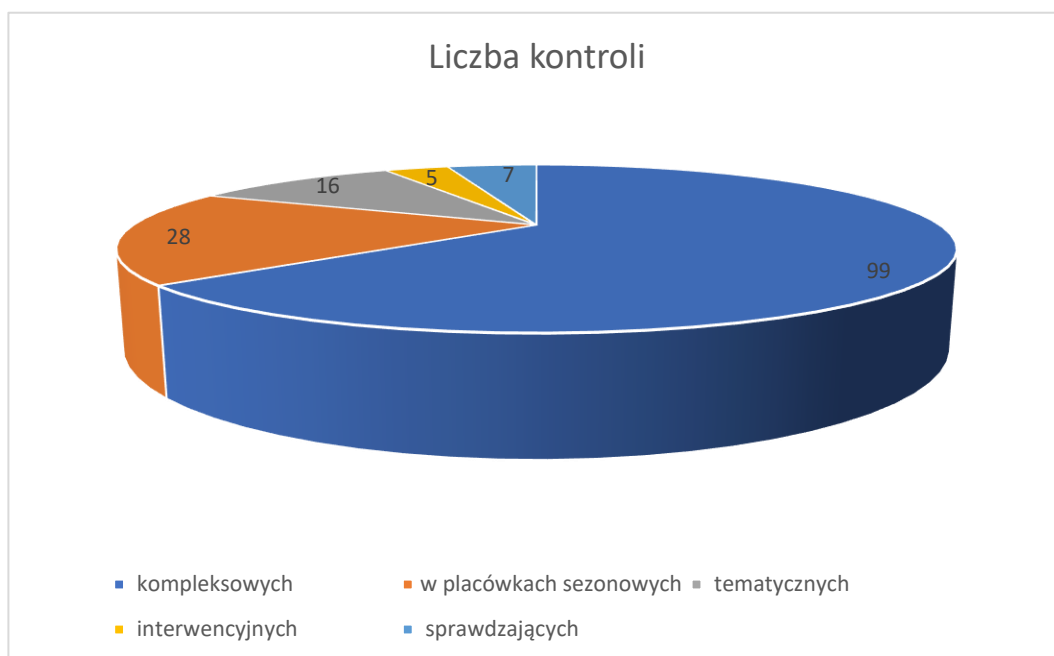
VII. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

W 2025 r. objęto nadzorem bieżącym i zapobiegawczym 175 placówek, w tym 118 to placówki stałe, a 57 sezonowe.

Działalność kontrolno-represyjna

Jako sekcja wiodąca przeprowadzono 155 kontroli, w tym 28 w obiektach sezonowych.

- 99 - liczba kontroli kompleksowych;
- 28 - liczba kontroli w placówkach sezonowych;
- 16 - liczba kontroli tematycznych;
- 5 - liczba kontroli interwencyjnych;
- 7- liczba kontroli sprawdzających wykonanie decyzji/zaleceń.

Ryc. Liczba przeprowadzonych kontroli.

Uczestniczono w 1 odbiorze sanitarno-technicznym wspólnie z pracownikiem Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego.

Nałożono 1 mandat karny w wysokości 300 zł. Karanie dotyczyło niezachowania właściwych warunków sanitarno-higienicznych pomieszczeń w zespole szkół. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca po karaniu mandatowym nie wykazała nieprawidłowości.

Wydano:

- **6 decyzji merytorycznych** (2 decyzje zarządzające, 4 decyzje zmieniające termin).
- **2 decyzje finansowe.**

Rozpatrzono 5 interwencji dotyczących:

- wilgotnych zacieków na suficie i ścianach oraz zapachu pleśni w zespole szkół;
- niezachowania czystości w pomieszczeniach sanitarnych, przebieralni męskiej przy sali gimnastycznej oraz braku środków do utrzymania higieny osobistej w zespole szkół;
- nieprzyjemnego zapachu chemii w bibliotece i sali oddziału przedszkolnego oraz złego stanu technicznego w klasach szkoły podstawowej;
- używania podczas zajęć przeterminowanych produktów kosmetycznych oraz niewłaściwego stanu sanitarno-higienicznego urządzeń w zespole szkół;
- zbyt niskiej temperatury w salach lekcyjnych, pomieszczeniach wspólnych oraz braku dostępu do pomieszczeń sanitarnych w szkole podstawowej.

Stan sanitarno-higieniczny i techniczny obiektów

Nie stwierdzono placówek oświatowo-wychowawczych działających w budynkach nieprzystosowanych.

Nie stwierdzono placówek w złym stanie higieniczno-sanitarnym lub wymagających kapitalnego remontu.

Obecnie na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Skierniewicach niezadowalający stan techniczny dotyczy 4 placówek:

- 3 placówki w zakresie pomieszczeń (związany z pracami stanowiącymi bieżącą konserwację): **Szkoła Podstawowa Nr 1** w Skierniewicach, ul. Kilińskiego 9, **ZSZ Nr 2** w Skierniewicach, ul. Pomologiczna 15 oraz **Zespół Sportowych Szkół Ogólnokształcących** w Skierniewicach, ul. Konopnickiej 5.

- 1 w zakresie terenów rekreacyjnych/boisk (zły stan nawierzchni boiska) **Szkoła Podstawowa Nr 7** w Skierniewicach, ul. Św. M. Kolbego 30 .

Dzieci i młodzież na terenie miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego w placówkach oświatowo-wychowawczych mają dostęp do ciepłej wody i korzystają z ustępów zlokalizowanych wewnątrz budynków szkolnych. Wszystkim też zapewniono środki do utrzymania higieny osobistej: papier toaletowy, mydło w płynie oraz ręczniki papierowe do rąk.

Wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze posiadają kanalizację i zaopatrują się w wodę z wodociągów sieciowych.

Ponadnormatywną liczbę uczniów na urządzenia sanitarne stwierdzono w 3 zespołach szkół, 1 liceum ogólnokształcącym oraz 3 szkołach podstawowych i dotyczy ona zbyt małej ilości oczek i pisuarów oraz umywalk dla chłopców i dziewcząt.

Nadzór nad warunkami higieny pracy ucznia:

W 2025 roku nie dokonano analizy rozkładów zajęć w jednej szkole podstawowej ze względu na to, że w placówce działa tylko oddział przedszkolny. Pozostałe placówki zostały skontrolowane w tym zakresie.

Fot. własna. Pomiary ciężaru plecaków i wysokości mebli szkolnych.

Pomiary dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów były wykonane w 9 szkołach podstawowych. Wykonano 1022 oznaczenia fizyczne. Ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych przeprowadzono w 7 szkołach podstawowych i 1 zespole szkół, w 53 oddziałach. Pomiarami objęto 806 uczniów.

Wszyscy uczniowie z 47 skontrolowanych szkół podstawowych i ponadpodstawowych mają możliwość pozostawiania w szkole podręczników i przyborów szkolnych (zgodnie z rozporządzeniem MEN). 13 placówek zapewniło uczniom indywidualne szafki ze skrytkami, w pozostałych placówkach są to wydzielone miejsca w salach lekcyjnych.

W 2025 r. wykonano analizę posiadania przez szkoły i placówki certyfikatów na meble, urządzenia i sprzęt sportowy zakupione po 1997 r. **na podstawie 83 skontrolowanych placówek** (35 szkół podstawowych, 36 przedszkoli, 11 zespołów szkół, 1 liceum).

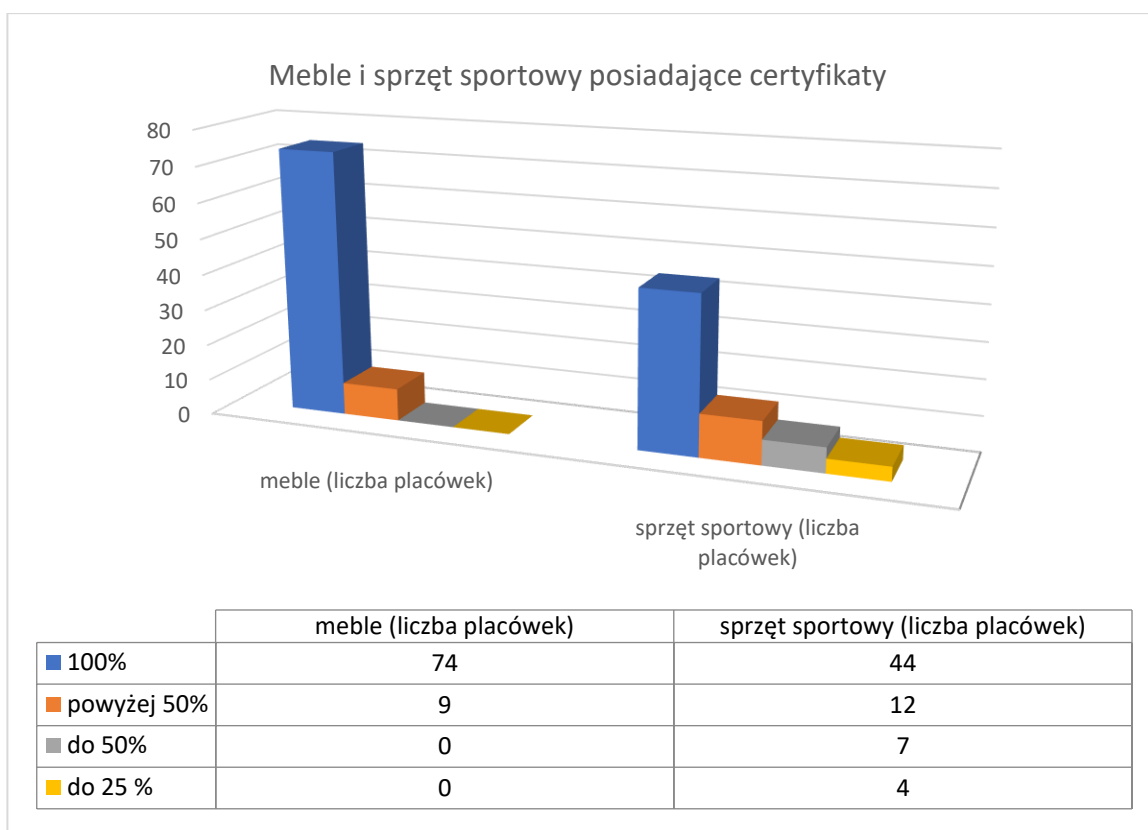
Wszystkie skontrolowane przedszkola, punkty przedszkolne i zespoły wychowania przedszkolnego oraz szkoły podstawowe posiadają 100% mebli zakupionych po 1997 r. i są one z certyfikatami.

Wśród 35 szkół podstawowych 29 posiada wszystkie meble z certyfikatami. Ławkami i krzesłami, które powyżej 50 % posiadają wymaganą dokumentację dysponuje 6 placówek.

Wśród 11 zespołów szkół 9 posiada wszystkie meble z certyfikatami. Ławkami i krzesłami, które powyżej 50 % posiadają wymaganą dokumentację dysponują 2 placówki oraz 1 liceum.

Wszystkie skontrolowane przedszkola posiadają sprzęt sportowy zlokalizowany na placach zabaw zakupiony po 1997 roku i posiada on wymagane atesty i certyfikaty.

100 % sprzętu sportowego z wymaganymi atestami i certyfikatami posiada 15 szkół podstawowych i 7 zespołów. Powyżej 50% sprzętu sportowego z wymaganą dokumentacją posiada 10 szkół podstawowych, 1 zespół szkół oraz 1 liceum, do 50% 6 szkół podstawowych oraz 1 zespół, do 25% 3 szkoły podstawowe.

Ryc: Liczba placówek oświatowych posiadających certyfikaty

Wszystkie placówki starają się sukcesywnie wymieniać, bądź uzupełniać istniejącą bazę sprzętu sportowego o nowe urządzenia posiadające wymaganą dokumentację.

Wszystkie placówki oświatowe, opiekuńcze, wychowawcze i pomocy społecznej umożliwiają swoim podopiecznym spędzanie czasu wolnego na świeżym powietrzu. Tereny rekreacyjne i sportowe są ogrodzone, a piaskownice na placach zabaw prawidłowo zabezpieczone przed zanieczyszczeniami.

Posiadanie infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego analizowano w 48 placówkach oświaty i stwierdzono, że 20 szkół podstawowych i 2 zespoły szkół posiadają wystarczające warunki do prowadzenia tego typu zajęć – tzn. mają one sale gimnastyczne i boisko szkolne, 3 szkoły podstawowe, 1 liceum oraz 2 zespoły szkół posiadają salę gimnastyczną i salę zastępczą bez boiska. W 14 są niewystarczające i to są te placówki, które posiadają albo salę gimnastyczną/rekreacyjną zastępczą albo boisko szkolne.

Uczniowie z 19 szkół korzystają również z infrastruktury do WF poza placówką w pobliskich halach sportowych, szkolnych lub gminnych salach gimnastycznych oraz na basenie. „ORLIKI” w godzinach zajęć szkolnych zawsze są do dyspozycji szkół na terenie.

Placówki wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży

W okresie wypoczynku zimowego i letniego podobnie jak w latach poprzednich dominowały formy wypoczynku w miejscu zamieszkania – głównie w szkołach będących pod

stałym nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Łącznie zorganizowano 57 turnusów wypoczynkowych. Każdego organizatora i każdy obiekt skontrolowano. Wykonano 28 kontroli. Zachorowań i zatruc pokarmowych nie odnotowano. W żadnej z placówek nie stwierdzono zaniedbań w zakresie porządku i czystości.

Informacje o liczbie i formie organizacyjnej pozyskiwano z bazy internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Fot. własna. Obóz harcerski w lasach głuchowskich.

Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

W 2025 roku zlikwidowano 3 placówki: filię żłobka miejskiego „Iskierka” w Skierniewicach, przy ul. Pomologicznej 6, Punkt Przedszkolny w Wysokienicach oraz Szkołę Podstawową w Złotej.

VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Rolą Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w strukturze Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest prowadzenie działań profilaktycznych w ramach ustawowych zadań i obowiązków, których celem jest zapobieganie zagrożeniom bezpieczeństwa sanitarnego i szeroko pojęta ochrona zdrowia ludzi na poszczególnych etapach planowania przestrzennego oraz procesów inwestycyjnych – począwszy od etapu projektowania inwestycji poprzez jego realizację, aż do momentu dopuszczenia do użytkowania. W ramach działalności eliminuje się nieprawidłowości, które mogą mieć niekorzystny wpływ na zdrowie ludzi na różnych etapach inwestycyjnych.

Opinie sanitarne wydawane w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w zasadniczym stopniu wpływają na przyszły kształt dokumentów stanowiących podstawę dla realizacji procesów inwestycyjnych, a tym samym na poprawę i utrzymanie właściwego stanu sanitarno - higienicznego Miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego.

Do merytorycznych zadań zapobiegawczego nadzoru sanitarnego należy:

- uzgadnianie planów zagospodarowania przestrzennego w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy do planów zagospodarowania przestrzennego,
- zgłaszanie wniosków do planów, na etapie zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzania planu zagospodarowania przestrzennego,
- opiniowanie warunków realizacji przedsięwzięć w ramach decyzji środowiskowej, zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*,
- wydawanie opinii dotyczących zapytania o potrzebę sporządzania raportu oddziaływania na środowisko,
- opiniowanie warunków realizacji przedsięwzięcia przed uzyskaniem pozwolenia na budowę,
- wydawanie opinii dotyczących zamierzonych inwestycji na etapie projektowania,

- wydawanie opinii dotyczących zrealizowanych inwestycji rolniczych, w gospodarstwach rolnych, które skorzystały z funduszy unijnych, w ramach Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- dokonywanie kontroli w związku z dopuszczeniem obiektów do użytkowania.

W związku z powyższym niniejsza ocena dokonywana jest w kontekście otrzymywanych dokumentów planistycznych, dokumentacji projektowych, dokumentacji o przedsięwzięciach przed wydaniem decyzji środowiskowych otrzymywanych do opiniowania przeznaczenia odbieranych i przekazywanych do użytkowania obiektów użyteczności publicznej, komunalnych i usługowych, produkcyjnych, żywieniowych, ochrony zdrowia, oświaty i innych.

Do najważniejszych spraw, które były prowadzone przez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skierniewicach w roku 2025 r. mających istotny wpływ na poprawę stanu sanitarnego na terenie Miasta Skierniewice oraz powiatu skierniewickiego, zaliczyć można następujące działania:

1. Wydano opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko), uzgodniono warunki realizacji w 8 przypadkach. Opinie zawierały uwagi dotyczące warunków realizacji danego przedsięwzięcia, których celem było określenie odpowiednich standardów dotyczących np. użycia sprzętu budowlanego na etapie realizacji inwestycji oraz zastosowania rozwiązań minimalizujących wpływ inwestycji na otoczenie oraz zdrowie i życie ludzi. Opinie te dotyczyły m.in. następujących przedsięwzięć:
 - „Zwiększenie pojemności, w tym poprzez podwyższenie maksymalnej rzędnej składowania odpadów, istniejącej i obecnie eksploatowanej kwatery nr 2 składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanego w miejscowości Julków”, gm. Skierniewice,
 - „Rozbudowa ulicy Łowickiej w ciągu drogi krajowej nr 70 na odcinku od granicy miasta do ul. Armii Krajowej wraz z rozbudową skrzyżowania ul. Łowicka- Armii Krajowej”, miasto Skierniewice,
 - „Rozbudowa i modernizacja gospodarstwa rolnego poprzez budowę budynku inwentarskiego – obory o całkowitej obsadzie 260,8 DJP wraz z niezbędnymi instalacjami i infrastrukturą towarzyszącą”, Ziąbki, gm. Bolimów

- „Budowa budynku inwentarskiego do chowu trzody chlewnej w bezściółkowym systemie utrzymania z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach nr ewid. 512, 513/2”, Borysław, gm. Głuchów,
 - „Budowa budynku inwentarskiego do chowu trzody chlewnej w bezściółkowym systemie utrzymania wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach nr ewid. 144, 145 i 146 (po zmianie działka nr 682)”, Byczki, gm. Godzianów.
2. Wydano 25 opinii, w których odstąpiono od potrzeby przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko. W głównej mierze opinie te dotyczyły inwestycji polegających na budowie i rozbudowie dróg gminnych i powiatowych, rozbudowie obiektów przemysłowych, budowie farm fotowoltaicznych, budowie studni głębinowych. W opiniach zwracano uwagę zwłaszcza na ochronę ludzi i miejsc ich przebywania, ograniczenie uciążliwości hałasowej oraz emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do powietrza. Opinie wydano między innymi dla następujących przedsięwzięć:
- „Eksploatacja złoża „Paplin IV” na dz. ewid. nr 389 obręb Paplin”, gm. Kowiesy,
 - „Przebudowa drogi powiatowej nr 1310E na odcinku Maków-Słomków zlokalizowanej na dz. nr ew. 306/5 obr. Słomków i dz. nr ew. 597 obr. Maków”, gm. Maków,
 - „Budowa 10 domów mieszkalnych jednorodzinnych na działce nr ewid. 77/5 obręb Ziemiary” gm. Bolimów,
 - „Przebudowa drogi powiatowej nr 2933E Lipce Reymontowskie – Drzewce”, gm. Lipce Reymontowskie,
 - „Przebudowa drogi gminnej nr 115251E w Pszczonowie” na dz. o nr ew. 319, 91, 94 obr. Pszczonów”, gm. Maków,
 - „Przebudowa fragmentu drogi powiatowej nr 15307E Lipce – ul. Gołki”, gm. Lipce Reymontowskie,
 - „Przebudowa drogi gminnej nr 115310E obręb 0008 Helenków dz. nr ew. 26, obręb 0028 Stara Rawa dz. nr ew. 336/1”, gm. Nowy Kawęczyn,

- „Wykonanie na działce nr 147/7 obręb Bolimów, gm. Bolimów wiercenia otworu hydrogeologicznego nr 1a (zastępczego) w celu zaopatrzenia w wodę i przystosowaniu go do potrzeb urządzenia umożliwiającego pobór wód podziemnych”, gm. Bolimów,
- „Wykonanie urządzenia wodnego – studni wierconej nr 2 (zastępczej) na działce nr ew. 280 obręb Humin”, gm. Bolimów,
- „Budowa zespołu hal magazynowych wysokiego składowania z dwoma budynkami socjalno-biurowymi oraz budowa obiektów towarzyszących, tj. zbiorników pożarowych wraz z pompownią, otwartych zbiorników retencyjnych chłonnych na wody opadowe, rowy, zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe, oczyszczalni ścieków bytowo-gospodarczych, budynku sanitarno-socjalnego, wiat, trafostacji, budynku portierni wraz z drogami wewnętrznymi, ciągami pieszymi, parkingami, ogrodzeniem, infrastrukturą oraz instalacją fotowoltaiczną powyżej 50 kW, na działkach ewidencyjnych numer 6/5, 7/2, 9/1, 9/2, 10/2, 11/3, 11/4, 11/5, 11/6, 11/7, 11/8, 12/2, 13/5, 16/1, 17/2, 18/8, położonych w obrębie Zawady”, gm. Kowiesy,
- „Montaż zewnętrznych przenośników, wykonanie boksu do odbioru frakcji nadsitowej i modernizacja kabiny sortowniczej w obrębie części mechanicznej instalacji MBP zlokalizowanej na terenie Zakładu Zagospodarowania i Unieszkodliwiania Odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Julkowie, gm. Skierniewice na części dz.nr ewid. 2/3 i 2/4 obręb Żelazna”, gm. Skierniewice,
- „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Słupia i Gzów”, gm. Słupia,
- „Rozbudowa zakładu Energetyka Ciepła Sp. z o.o., ul. Przemysłowa 2, 96-100 Skierniewice o instalację OZE w oparciu o kotły bio-LPG/LPG z magazynem gazu i stacją regazyfikacji”, miasto Skierniewice,
- „Przebudowa mostu w ciągu drogi powiatowej nr 1318E w miejscowości Strobów”, gm. Skierniewice,
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 2933E Lipce Reymontowskie – Drzewce”, gm. Lipce Reymontowskie,
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1316E od DW707 do miejscowości Nowy Dwór Parcela”, gm. Nowy Kawęczyn.

3. W roku 2025 wydano 3 opinie co do konieczności potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w których uznano za zasadne sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko. Opinie te dotyczyły poniższych przedsięwzięć:
 - „Rozbudowa gospodarstwa rolnego o budowę budynku chlewni wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i towarzyszącą” przewidzianego do lokalizacji na działce nr ew. 9/1, obręb 0011 Kurabka”, gm. Bolimów,
 - „Budowa dwóch budynków inwentarskich (kurników) wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i towarzyszącą” na działce o nr ewid. 60, obręb 0005 Płyćwia”, gm. Godzianów,
 - „Budowa 3 szt. kurników na brojlery wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną” na działkach o nr ewid. 989/2, 991, obręb 0002 Godzianów”, gm. Godzianów.
4. Wydano 1 opinię, która dotyczyła zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko dla inwestycji:
 - „Modernizacji i rozbudowie oczyszczalni ścieków w Raduczu na ścieki dowożone wraz z kompostownią odpadów biodegradowalnych oraz osadów ścieków, działka nr 339 Raducz”, gm. Nowy Kawęczyn.
5. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Skierniewicach w 2025 r. wydał 22 opinie dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dotyczących uzgodnienia stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko, z czego 7 stanowisk dotyczyło odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.
6. W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zostało wydanych 25 opinii dotyczących projektów planów zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, a także 3 opinie, które dotyczyły zaopiniowania planów ogólnych gmin.

Planowanie przestrzenne jest ważnym czynnikiem mającym wpływ na jakość życia mieszkańców. Umożliwia ono właściwe lokalizowanie obszarów dla rozwoju przemysłu i usług uciążliwych w stosunku do terenów tzw. chronionych, przeznaczonych na tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny o funkcjach rekreacyjnych,

usługi zdrowia, usługi oświaty itp. Istotne znaczenie ma również lokalizacja dróg komunikacyjnych związanych z w/w funkcjami. W chwili obecnej często zagospodarowanie terenów odbywa się zgodnie z wolą potencjalnych inwestorów. W wydawanych opiniach kładzie się szczególny nacisk na to, by uciążliwości wynikające z charakteru prowadzonej działalności nie wykraczały poza teren, do którego właściciel posiada tytuł prawny. Zapisy planów określają dla poszczególnych obszarów sposoby ich zagospodarowania, warunki ich zabudowy, zasady obsługi technicznej i komunikacyjnej, ustalają zakazy i nakazy gwarantujące ich prawidłowe funkcjonowanie w celu ochrony i zabezpieczenia środowiska naturalnego w którym żyją ludzie. Sprawdzeniem prawidłowości zapisów planu jest sporządzanie prognozy, która ma za zadanie określenie skutków wpływu ustaleń planu na środowisko, zdrowie i życie ludzi.

7. W 2025 r. w ramach Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego wydanych zostało 10 opinii dotyczących uzgodnienia dokumentacji projektowych pod względem wymagań higieniczno-zdrowotnych. Przy opiniowaniu dokumentacji projektowych szczególną uwagę zwracano na warunki techniczno-użytkowe, między innymi: prawidłowy układ funkcjonalny, właściwą technologię, właściwe wyposażenie zgodne z charakterem obiektu, prawidłowo zaprojektowaną wentylację, klimatyzację, ogrzewanie pomieszczeń, instalację wodno-kanalizacyjną, rozwiązania likwidujące bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych, zgodność z wymaganiami przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy. Uzgodnienia dotyczyły m.in. poniższych inwestycji:

- Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Nowy Dwór gm. Nowy Kawęczyn,
- Nadbudowa hali sportowej w Makowie, gm. Maków,
- Projekt zaplecza kuchennego przedszkola 7-oddziałowego w Makowie, gm. Maków,
- Rozbudowa Przedszkola Niepublicznego Diecezji Łowickiej im. Świętej Rodziny zlokalizowanego przy ul. Armii Krajowej 4, miasto Skierniewice.

8. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Skierniewicach wydał również w roku 2025 r. 1120 postanowień uzgadniających pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projekty decyzji o warunkach zabudowy dla realizacji planowanych inwestycji na terenie miasta Skierniewice oraz powiatu skierniewickiego, z czego 35 postanowień dotyczyło uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych projektów decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.
9. W 2025 r. do Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego nie wpłynął żaden wniosek dotyczący zrealizowanej inwestycji rolniczej w ramach wsparcia dla młodych rolników, finansowanego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
10. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 30 kontroli, w związku z dopuszczeniem do użytkowania obiektów budowlanych. W 24 przypadkach były to dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych wynikające z art. 56 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*. W ramach czynności kontrolnych dokonywano szczegółowego przeglądu obiektu i jego otoczenia celem weryfikacji zgodności z dokumentacją projektową pod względem wymagań higieniczno-zdrowotnych. Ponadto sprawdzane było również, czy zastosowane materiały budowlane i wykończeniowe posiadają właściwe dla danego rodzaju pomieszczeń atesty higieniczne oraz czy posiadają protokoły sprawdzeń prawidłowego działania wentylacji (grawitacyjnej, mechanicznej), a także wyniki właściwej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W trakcie czynności odbiorowych prowadzono działania edukacyjne, dotyczące w szczególności zapobiegania zakażeniom bakteriami z rodzaju *Legionella* w budynkach oraz zapoznawano inwestorów z możliwymi skutkami występowania hałasu w miejscu pracy.

Nowe obiekty użyteczności publicznej dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez wykonywanie wind, podjazdów i odpowiednich toalet. Wykończenie oraz wyposażenie specjalistyczne w urządzenia nowych obiektów przedstawia coraz wyższy standard.

Do użytkowania dopuszczono ważne dla samorządów miejskiego i gminnych obiekty, min. takie jak:

- miasto Skierniewice, przebudowa dworca PKP

Ryc. Wnętrze przebudowanego dworca PKP w Skierniewicach

Źródło: Radio RSC

- Centrum rozwoju turystyki i kultury w Kochanowie, gm. Głuchów

Ryc. Budynek Centrum rozwoju turystyki i kultury w Kochanowie, gm. Głuchów

Źródło: https://www.facebook.com/photo/?fbid=1255440436794447&set=pcb.1255443333460824&locale=pl_PL

- Budynek świetlicy w Zglinnej Małej, gm. Nowy Kawęczyn

Ryc. Budynek świetlicy w Zglinnej Małej, gm. Nowy Kawęczyn

Źródło: <https://www.ugkaweczyn.pl/2025/03/26/przebudowa-wraz-z-czesciowa-rozbiorka-budynku-swietlicy-wiejskiej-w-zglinnej-malej-2/>

- Głuchów przebudowa XVIII-wiecznego Dworku w Głuchowie na Gminną Bibliotekę Publiczną oraz Gminny Ośrodek Kultury i Rekreacji w Głuchowie, gm. Głuchów

Ryc. Jedna z sal GOKiR oraz Gminnej Biblioteki publicznej w Głuchowie, gm. Głuchów

Źródło: https://www.facebook.com/photo?fbid=1252239670277686&set=pcb.1252237966944523&locale=pl_PL

- Kompleks laboratoryjno-szklarniowy Instytutu Ogrodnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego w Skierniewicach, Miasto Skierniewice

Ryc. Budynek kompleksu laboratoryjno-szklarniowego Instytutu Ogrodnictwa – Państwowego Instytutu Badawczego w Skierniewicach, Miasto Skierniewice

Źródło: <https://dzienniklodzki.pl/wielomilionowa-inwestycja-zakonczone-w-regionie-ile-kosztowal-kolejny-kompleks-laboratoryjno-szklarniowy/gh/c1p2-28210431/4>

- Skierniewice park handlowy S1, ul. Liska, Miasto Skierniewice

Ryc. Skierniewice park handlowy S1, ul. Liska – widok z lotu ptaka, miasto Skierniewice

Źródło: Radio RSC

- Rozbudowa przedszkola w Godzianowie, gm. Godzianów,
- SUW Wola Makowska, gm. Maków,
- Głuchów, SUW, gm. Głuchów,
- Wola Pękoszewska SUW, gm. Kowiesy,
- Maków przebudowa i rozbudowa przedszkola, ul. Główna, gm. Maków,
- Skierniewice SUW WSZ, ul. Rybickiego 1, Miasto Skierniewice,
- Kowiesy rozbudowa Gminnej biblioteki i GOPS, gm. Kowiesy,
- Sierakowice Prawe przebudowa budynku szkoły podstawowej, gm. Skierniewice.

W ramach czynności kontrolnych dokonywano szczegółowego przeglądu obiektu i jego otoczenia celem weryfikacji zgodności z dokumentacją projektową pod względem wymagań higieniczno-zdrowotnych. Ponadto sprawdzano również, czy zastosowane materiały budowlane i wykończeniowe posiadają właściwe dla danego rodzaju pomieszczeń atesty higieniczne oraz czy posiadają protokoły sprawdzeń prawidłowego działania wentylacji (grawitacyjnej, mechanicznej), a także wyniki świadczące o właściwej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Nowe obiekty użyteczności publicznej dostosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez wykonywanie wind, podjazdów i odpowiednich toalet. Wykończenie oraz wyposażenie w urządzenia specjalistyczne nowych obiektów realizowane są w wysokim standardzie.

W roku sprawozdawczym realizacja zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej wykonywanych w ramach pionu Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skierniewicach wyniosła **1303 sprawy**, co w porównaniu do zrealizowanych 458 spraw w roku 2024 oznacza wzrost o **184,5 %**. Dynamika ta jednoznacznie potwierdza, że rola Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego ma istotny wpływ na poprawę bezpieczeństwa sanitarnego oraz polepszenia warunków życia i zdrowia ludności na terenie miasta Skierniewice i powiatu skierniewickiego.

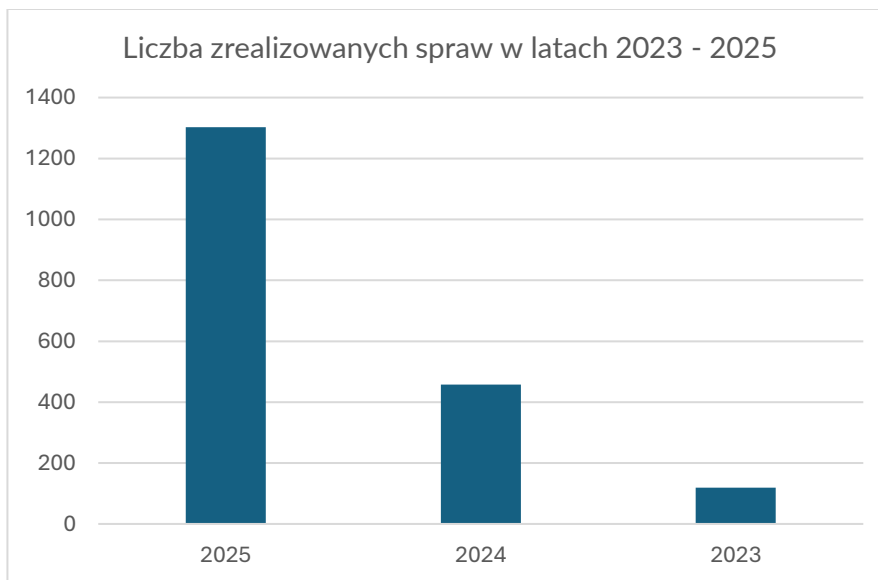
Szczegółowe porównanie liczby załatwionych spraw z podziałem na poszczególne kategorie wraz ze zmianami procentowymi rok do roku zostało ukazane w poniższej *Tabeli 1*.

		2025	2024	Zmiana % rok do roku
	ogółem (suma wierszy od 1 do 11)	1303	458	184,50%
1	uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	7	5	40,00%
2	uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	15	17	-11,76%
3	opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	25	25	0,00%
4	opiniowanie projektów planów ogólnych gminy	3	0	
5	opinia co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	25	42	-40,48%
6	wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	4	5	-20,00%
7	wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	8	0	
8	uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	10	18	-44,44%
9	dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego i statku żeglugi śródlądowej do eksploatacji pod względem wymagań sanitarnych	71	24	195,83%
10	warunki zabudowy i zagospodarowania terenu, liczba zajętych stanowisk	1120	303	269,64%
11	inne sprawy	15	19	-21,05%
12	kontrole (wizytacje)	30	38	-21,05%

Tabela 1 Zestawienie liczby załatwionych spraw z podziałem na kategorie

Źródło: Opracowanie własne

Na poniższym wykresie *Rysunek 7* zwizualizowano jak w latach 2023 – 2025 zmieniała się liczba zrealizowanych spraw przez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w PSSE w Skierniewicach.

Ryc. Liczba zrealizowanych spraw przez Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w PSSE w Skierniewicach w latach 2023 – 2025

Źródło: Opracowanie własne

Wszystkie działania podejmowane były na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne. Liczba stanowisk zajętych przez PPIS w Skierniewicach w ramach Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego zależy w dużej mierze od liczby przedsięwzięć planowanych i realizowanych w mieście i powiecie w danym roku. Na nadzorowanym obszarze widoczny jest rozwój infrastruktury technicznej, powstają nowe obiekty budowlane, a także planowane są przedsięwzięcia wpływające na ich rozwój, gdzie Inspekcja Sanitarna odgrywa istotną rolę w sprawowaniu kontroli nad prawidłowością funkcjonowania tych inwestycji.

IX. OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

Działania prowadzone w obszarze Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia (OZiPZ) były realizowane w oparciu o art. 6 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej i w znacznym stopniu skupiały się na współpracy z przedszkolami, szkołami oraz społecznościami lokalnymi. Ich nadrzędnym celem było kształtowanie prozdrowotnych postaw i zachowań poprzez upowszechnianie wiedzy na temat eliminowania czynników szkodliwych dla zdrowia, rozwijanie właściwych nawyków zdrowotnych, motywowanie do prowadzenia zdrowego stylu życia oraz wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie i zdrowie innych.

W 2025 roku pracownicy OZiPZ koordynowali realizację 9 programów edukacyjnych Państwowej Inspekcji Sanitarnej, adresowanych do placówek wychowania przedszkolnego, szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Zakres tematyczny programów był dostosowany do wieku i typu placówki i obejmował m.in. profilaktykę używania tytoniu, narkotyków i tzw. dopalaczy, promowanie zasad prawidłowego żywienia i aktywnego stylu życia, a także zapobieganie zakażeniom wirusami HBV i HCV, wywołującymi wirusowe zapalenie wątroby typu B i C. Wybrane inicjatywy koncentrowały się również na profilaktyce czerniaka, czyli nowotworu skóry, oraz raka szyjki macicy. W pierwszym półroczu 2025 roku realizowany był również lokalny program edukacyjny „Czyste ręce mamy i o zdrowie dbamy”, skierowany do najmłodszych odbiorców. Następnie program ten został przez nas udoskonalony i rozszerzony pod względem merytorycznym oraz organizacyjnym. Efektem wprowadzonych zmian było opracowanie i wdrożenie nowej, zmodyfikowanej wersji pod nazwą „Mydło i woda – super przygoda”, która uzyskała pozytywną opinię Łódzkiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Program ten kontynuował i rozwijał dotychczasowe działania w zakresie kształtowania prawidłowych nawyków higienicznych wśród dzieci.

Ponadto w 2025 roku OZiPZ podejmował działania w ramach realizacji założeń Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS, skierowanego do szerokiego grona odbiorców.

1. Zestawienie działań programowych za rok 2025:

Program	Opis programu	Adresaci	Liczba odbiorców
„Czyste ręce mamy i o zdrowie dbamy”	Lokalny program edukacyjny dotyczący zasad prawidłowej higieny rąk, adresowany do dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów klas I–III szkół podstawowych. Jego głównym celem było podkreślenie istotnej roli mycia rąk w profilaktyce zakażeń wywołanych przez bakterie i wirusy, a także w zapobieganiu chorobom pasożytniczym. Program koncentrował się na kształtowaniu właściwych nawyków higienicznych oraz budowaniu świadomości zdrowotnej wśród najmłodszych uczestników.	Dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym (klasy 1-3)	12 przedszkoli i 15 szkół podstawowych (1948 dzieci)
„Skąd się biorą produkty ekologiczne”	Program skierowany do dzieci w wieku 5-6 lat, poruszający zagadnienia dotyczące zdrowego żywienia i żywności ekologicznej. Dzieci mają szansę nauczyć się skąd się biorą produkty ekologiczne dlaczego warto je wybierać, jakie są zalecenia zdrowego stylu życia oraz jak przestrzegać zasad higieny.	Dzieci w wieku 5-6 lat	18 przedszkoli (1092 dzieci)
„Trzymaj Formę”	Program skierowany do uczniów klas 5-8 szkół podstawowych, którego celem jest kształtowanie prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej, poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia, zbilansowanej diety oraz kształtowanie wiedzy konsumenckiej.	Uczniowie szkół podstawowych i ich opiekunowie	13 szkół (910 uczniów)
„Dopalaczom mówimy STOP- wybieramy zdrowie!”	Program skierowany do uczniów klas 7-8 szkół podstawowych i ich rodziców, którego głównym celem jest zapobieganie używaniu środków psychoaktywnych oraz kształtowanie odpowiednich zachowań zdrowotnych.	Uczniowie szkół podstawowych i ich opiekunowie	12 szkół (1001 uczniów)
„Podstępne WZW”	Program edukacyjny przeznaczony dla uczniów szkół ponadpodstawowych. Jest on odpowiedzią na wciąż pojawiające się przypadki zakażeń wirusowym zapaleniem wątroby typu B (HBV) i wirusowym zapaleniem wątroby typu C (HCV).	Młodzież szkół średnich	4 szkoły (313 uczniów)
„Znamię! Znam je?”	Program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, obejmujący tematykę profilaktyki raka skóry – czerniaka.	Uczniowie szkół średnich	4 szkoły (358 uczniów)
„Wybierz życie. Pierwszy krok”	Program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, obejmujący tematykę profilaktyki raka szyjki macicy i zakażeń wirusem HPV.	Uczniowie szkół średnich	3 szkoły (277 uczniów)

Program	Opis programu	Adresaci	Liczba odbiorców
<p>Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS</p>	<p>Podejmowane działania w ramach programu miały na celu podniesienie poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS wśród ogółu społeczeństwa, zwiększenie świadomości dotyczącej dróg zakażenia, możliwości wykonania testów diagnostycznych oraz kształtowanie odpowiedzialnych postaw prozdrowotnych.</p> <p>Działania zrealizowano poprzez:</p> <p>Opracowanie i publikację materiałów edukacyjnych w mediach społecznościowych – przygotowanie tekstu i grafiki na temat profilaktyki HIV i AIDS oraz znaczenia wykonywania testów w kierunku HIV (Facebook – 14.02.2025 r.).</p> <p>Organizację Stoisk Oświatowych podczas lokalnych wydarzeń plenerowych, obejmujących: Gminny Dzień Dziecka w Dębowej Górze (31.05.2025 r.), Dzień Dziecka w Parku Miejskim w Skierniewicach (01.06.2025 r.), Święto Rodziny w Strobowie (08.06.2025 r.), Obchody 25-lecia Fundacji „Dziecięcy Uśmiech” (10.06.2025 r.), Stoisko oświatowe podczas 47. Skierniewickiego Święta Kwiatów, Owoców i Warzyw (19–21.09.2025 r.). Podczas stoisk prowadzono rozmowy edukacyjne, udzielano poradnictwa, dystrybuowano materiały informacyjne oraz promowano testowanie w kierunku HIV.</p> <p>Obchody Światowego Dnia AIDS (01.12.2025 r.) – publikacja treści edukacyjnych w mediach społecznościowych, mających na celu przypomnienie o znaczeniu profilaktyki, testowania oraz przeciwdziałania stygmatyzacji osób żyjących z HIV.</p> <p>Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników – udział w szkoleniu organizowanym przez WSSE w Łodzi dotyczącym chorób przenoszonych drogą płciową (04.12.2025 r.), obejmującym zagadnienia związane z aktualną sytuacją epidemiologiczną oraz nowoczesnymi metodami profilaktyki.</p>	<p>Osoby dorosłe, młodzież, poradnie POZ, ogół społeczeństwa.</p>	<p>6550</p>

2. Zestawienie działań nieprogramowych za rok 2025:			
Tematyka realizowanych działań	Opis zrealizowanych działań nieprogramowych	Adresaci działań	Liczba odbiorców
Bezpieczny wypoczynek letni dzieci i młodzieży	<ol style="list-style-type: none"> Przeprowadzenie 13 spotkań edukacyjnych podczas półkolonii letnich. Zajęcia odbyły się m.in. w: Szkole Podstawowej nr 4 w Skierniewicach, Klubie Sportowym Polonia Skierniewice, Unii Skierniewice Non-Profit Sp. z o.o., TUSowisku, Stowarzyszeniu „Jestem” (SP nr 7), Stajni Nowelina, Agencji Artystycznej Dziesięciu Muz „Babie Lato”, Szkole Podstawowej w Lipcach Reymontowskich, Towarzystwie Przyjaciół Dzieci oraz Robocreator Sp. z o.o. Tematyka obejmowała: bezpieczeństwo podczas wakacji (nad wodą i na słońcu), znaczenie prawidłowego nawadniania, pierwszą pomoc przy zasłabnięciu, bezpieczne uprawianie sportu, profilaktykę boreliozy i innych chorób zakaźnych, przeciwdziałanie cyberprzemocy, bezpieczeństwo w Internecie, profilaktykę uzależnień oraz promocję zdrowego stylu życia. Organizacja 3 stoisk edukacyjnych podczas wydarzeń plenerowych. Stoisko oświatowe podczas Święta Policji, Stoisko podczas Turnieju Wsi w Miedniewicach, Stoisko podczas Dożynek Powiatu Skierniewickiego w Starej Rawie. Zakres tematyczny obejmował m.in.: bezpieczne wakacje, profilaktykę uzależnień, higienę jamy ustnej, szczepienia ochronne, zdrowe odżywianie, profilaktykę boreliozy i innych chorób zakaźnych oraz kampanię EFSA „#Safe2EatEU – Jedz bezpiecznie”, a także profilaktykę czerniaka. Realizacja wywiadów medialnych (3 wystąpienia) Wywiady PPIS zostały udzielone w Radiu Victoria oraz dwukrotnie w Radiu RSC. Dotyczyły zasad bezpiecznego wypoczynku, znaczenia nawadniania organizmu, bezpiecznego korzystania z kąpielisk oraz bezpieczeństwa żywności. Prowadzenie kampanii informacyjnej w mediach społecznościowych (Facebook) Opublikowano 12 autorskich postów w ramach kampanii „Bezpieczne Wakacje”, dotyczących m.in.: bezpiecznego wypoczynku, nawadniania, zdrowego odżywiania, bezpieczeństwa żywności, profilaktyki uzależnień oraz jakości wody w kąpieliskach. Dodatkowo opublikowano materiały tematyczne, m.in.: „Pomyśl zanim klikniesz” – zagrożenia w Internecie, „Woda to żywioł – nie ryzykuj!”, „Insekty – bądź czujny!”, „Jak przetrwać upał?”. Dystrybucja materiałów edukacyjnych. Materiały (ulotki, broszury, gadżety profilaktyczne) przekazano podczas 13 półkolonii, 2 obozów harcerskich (bez możliwości przeprowadzenia pogadanek z powodu absencji uczestników) oraz podczas 3 stoisk edukacyjnych. Realizacja działań interaktywnych i praktycznych instruktaży Podczas półkolonii i stoisk edukacyjnych przeprowadzono: quizy wiedzy z nagrodami, wielkoformatową grę planszową, praktyczny instruktaż prawidłowego mycia zębów (model szczęki oraz model dinozaura), zabawy edukacyjne (strącanie kręgli z wizerunkami zdrowych produktów), warsztaty „Zdrowe śniadanie” w formie wycinanki edukacyjnej. 	<p>Dzieci przedszkolne, uczniowie szkoły podstawowej, dzieci na półkoloniach i obozach harcerskich. Ogół społeczeństwa.</p>	32 000

<p>Bezpieczny wypoczynek zimowy dzieci i młodzieży</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie plakatu dotyczącego bezpieczeństwa w czasie ferii zimowych, wydruk plakatów i dystrybucja podczas spotkań z dziećmi i młodzieżą, publikacja w mediach społecznościowych. 2. Przygotowanie grafiki edukacyjnej dotyczącej bezpieczeństwa podczas ferii zimowych, a także publikacja jej na portalu społecznościowym Facebook i stronie internetowej. 3. 8 spotkań z dziećmi uczestniczącymi w półkoloniach zimowych - pogadanki nt. bezpieczeństwa podczas ferii zimowych, higieny, zdrowego odżywiania i aktywności fizycznej, omówienie zasad bezpieczeństwa w domu, na drodze oraz w trakcie zabaw na świeżym powietrzu, przypomnienie dzieciom numerów alarmowych, a także międzynarodowego znaku „Pomóż mi”. 4. Udzielenie przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Skierniewicach wywiadu w Radiu RSC, dotyczącego bezpieczeństwa podczas ferii zimowych. Rozmowa obejmowała m.in. tematykę bezpieczeństwa dzieci i młodzieży. 	<p>Dzieci przedszkolne, uczniowie szkoły podstawowej, dzieci na półkoloniach zimowych. Ogół społeczeństwa.</p>	<p>47868</p>
<p>Działania w ramach profilaktyki uzależnień</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Konferencja dla pedagogów szkół ponadpodstawowych Organizacja wydarzenia edukacyjnego skierowanego do uczniów klas II szkół ponadpodstawowych oraz specjalistów OZiPZ z województwa łódzkiego. Tematyka obejmowała profilaktykę używania narkotyków, w tym środków zastępczych. 2. Światowy Dzień Trzeźwości - Opracowanie grafiki i treści edukacyjnej oraz publikacja materiałów w mediach społecznościowych dotyczących profilaktyki używania alkoholu. 3. Przygotowanie ekspozycji w holu stacji dotyczącej szkodliwości palenia tytoniu oraz udostępnienie materiałów edukacyjnych dla interesantów. 4. Organizacja działań w terenie z okazji Światowego Dnia Bez Tytoniu – dystrybucja ulotek i naklejek „zakaz palenia”, rozpowszechnianie autorskich materiałów edukacyjnych, prowadzenie rozmów profilaktycznych oraz publikacja posta informacyjnego w mediach społecznościowych. 5. Realizacja cyklu postów edukacyjnych na Facebooku dotyczących profilaktyki palenia tytoniu, w tym zagrożeń związanych z używaniem e-papierosów. 6. Zamieszczenie materiałów informacyjnych dotyczących Światowego Dnia Bez Tytoniu. 7. Stoisko oświatowe podczas Gminnego Dnia Dziecka w Dębowej Górze. Prowadzenie konkursów wiedzy (w tym o szkodliwości e-papierosów), dystrybucja ulotek, indywidualne konsultacje oraz działania z zakresu profilaktyki palenia tytoniu i używania narkotyków. 8. Stoisko edukacyjne podczas Skierniewickiego Święta Kwiatów, Owoców i Warzyw (SSKOiW) Realizacja działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących profilaktyki palenia tytoniu, narkotyków i alkoholu oraz publikacja materiałów w mediach społecznościowych. 9. Publikacja posta edukacyjnego w mediach społecznościowych w celu zwiększenia świadomości na temat szkodliwości palenia oraz możliwości zerwania z nałogiem. 10. Przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych w Zespole Szkół nr 2 w Skierniewicach, organizacja wystawy tematycznej w szkole podstawowej oraz publikacja materiałów informacyjnych online. 11. Przekazanie drukowanych materiałów profilaktycznych do szkół podstawowych i ponadpodstawowych w celu wsparcia realizacji działań edukacyjnych w zakresie profilaktyki uzależnień. 	<p>Uczniowie szkół podstawowych/ponadpodstawowych z terenu miasta Skierniewice. Ogół społeczeństwa.</p>	<p>22 239</p>

<p>Profilaktyka chorób zakaźnych, odzwierzęcych i pasożytniczych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udzielenie wywiadu przez PPIS w Radiu RSC (z publikacją na Facebooku) na temat profilaktyki grypy oraz innych chorób zakaźnych, w tym COVID-19, RSV i chorób odkleszczowych. 2. Opracowanie tekstu oraz grafiki GIS i publikacja materiałów na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych dotyczących bezpłatnych szczepień przeciwko krztuścowi dla kobiet w ciąży. 3. Publikacja postów edukacyjnych w mediach społecznościowych dotyczących zagrożeń zdrowotnych w okresie wakacyjnym, w tym profilaktyki chorób odkleszczowych i innych chorób zakaźnych. 4. Przeprowadzenie spotkania edukacyjnego dla pracowników DPS dotyczącego profilaktyki WZW typu B i C, grypy, COVID-19 oraz RSV, wraz z publikacją informacji w mediach społecznościowych. 5. Przygotowanie i wydruk ulotek informacyjnych w czterech językach, dystrybucja materiałów do wybranych aptek i jednej przychodni na terenie miasta oraz publikacja posta edukacyjnego na Facebooku. 6. Udział dwóch pracowników PSSE w ogólnopolskim sympozjum poświęconym profilaktyce zakażeń wywołanych przez bakterie wielolekooporne oraz racjonalnej antybiotykoterapii. 7. Przygotowanie i przekazanie pakietów materiałów profilaktyczno-edukacyjnych do placówek podstawowej opieki zdrowotnej. 8. Realizacja wywiadów w prasie lokalnej („Głos Skierniewic i Okolicy”) dotyczących profilaktyki chorób odkleszczowych, wzrostu zachorowań na COVID-19, krztusiec oraz RSV. 9. Akcja w mediach społecznościowych „#PodOkiemSanepidu” Publikacja posta edukacyjnego na Facebooku dotyczącego badań na nosicielstwo oraz działań zapobiegających rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych. 	<p>Ogół społeczeństwa</p>	<p>49 363</p>
<p>Promocja szczepień ochronnych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie i publikacja tekstów oraz grafik dotyczących szczepień ochronnych, w tym szczepień przed podróżą, przeciwko grypie, HPV, krztuścowi oraz w ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień. Publikacja postów edukacyjnych, grafik GIS oraz materiałów informacyjnych promujących hasło „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”. 2. Przygotowanie, wydruk oraz dystrybucja ulotek i plakatów dotyczących szczepień (w tym HPV i szczepień sezonowych). Umieszczenie materiałów w holu PSSE, pokojach socjalnych, aptekach, biurach podróży oraz przekazanie ich do żłobków. 3. Europejski Tydzień Szczepień Realizacja działań edukacyjnych w ramach kampanii: organizacja pogadanek i krzyżówek tematycznych (m.in. w DPS i schronisku), dystrybucja materiałów informacyjnych, publikacje w mediach społecznościowych oraz współpraca z placówkami pomocowymi i sekcją Epidemiologii. 4. Przygotowanie i publikacja filmu dotyczącego bezpłatnych badań w kierunku krztuśca dla kobiet w ciąży oraz promocja szczepień w okresie jesiennym („Jesień bez infekcji”). 5. Promocja szczepień ochronnych (w tym HPV, krztuśca i szczepień sezonowych) podczas licznych wydarzeń: „Badamy nie tylko mamy”, Gminny Dzień Dziecka w Dębowej Górze, Dzień Dziecka w Parku Miejskim, Święto Rodziny w Strobowie, 25-lecie Fundacji „Dziecięcy Uśmiech”, Turniej Wsi w Miedniewicach, Dożynki Powiatu Skierniewickiego, SSKOiw. 6. Podczas stoisk prowadzono rozmowy edukacyjne, dystrybuowano ulotki oraz promowano szczepienia przeciwko HPV i szczepienia sezonowe. 	<p>Ogół społeczeństwa</p>	

<p>Promocja szczepień ochronnych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 7. Przekazanie materiałów edukacyjnych do aptek na terenie miasta, współpraca z jednostkami samorządowymi oraz instytucjami partnerskimi przy realizacji kampanii szczepień. 8. Udzielenie wywiadu w Radiu RSC na temat znaczenia szczepień ochronnych oraz profilaktyki zdrowotnej w sezonie jesiennym. 9. Kampania „Jesień bez infekcji” Publikacja materiałów edukacyjnych w mediach społecznościowych oraz dystrybucja plakatów i ulotek promujących szczepienia przeciwko grypie i innym infekcjom sezonowym. 10. Przekazanie materiałów edukacyjnych do żłobków na terenie miasta i powiatu w celu zwiększenia świadomości rodziców w zakresie szczepień ochronnych. 11. Udział 3 pracowników PSSE w dwóch konferencjach poświęconych tematyce szczepień i profilaktyki chorób zakaźnych: Konferencji „Vaccine Forum 2025”, która odbyła się 17 września 2025 r. oraz w spotkaniu „Vaccine Meeting” w ramach Ogólnopolskiego Programu Zwalczenia Chorób Infekcyjnych. 	<p>Ogół społeczeństwa</p>	<p>27 253</p>
<p>Profilaktyka chorób nowotworowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Europejski Tydzień Walki z Rakiem Szyjki Macicy Opracowanie tekstu i grafiki edukacyjnej oraz publikacja posta na Facebooku dotyczącego profilaktyki raka szyjki macicy, promocji badań cytologicznych oraz szczepień przeciwko HPV. 2. Przygotowanie i publikacja materiałów edukacyjnych w mediach społecznościowych na temat badań profilaktycznych kobiet, w tym raka piersi i raka szyjki macicy. 3. Akcja „Badamy nie tylko mamy” Organizacja stoiska oświatowego w przestrzeni miejskiej oraz publikacja posta informacyjnego. Udzielanie porad, dystrybucja ulotek, promocja szczepień przeciwko HPV we współpracy z Amazonkami. 4. Stoisko oświatowe podczas wydarzeń plenerowych (Gminny Dzień Dziecka w Dębowej Górze, Dzień Dziecka w Parku Miejskim w Skierniewicach, Święto Rodziny w Strobowie, 25-lecie Fundacji „Dziecięcy Uśmiech”) Realizacja działań informacyjno-edukacyjnych z zakresu profilaktyki chorób nowotworowych, w tym promocja badań przesiewowych oraz szczepień przeciwko HPV. Prowadzenie rozmów z uczestnikami wydarzeń, udzielanie porad oraz dystrybucja materiałów edukacyjnych. 5. Warsztaty w Bursie Koedukacyjnej w Skierniewicach Przeprowadzenie zajęć dla uczniów szkół średnich dotyczących profilaktyki czerniaka, zasad bezpiecznego korzystania z promieniowania UV. Publikacja posta podsumowującego działania. 6. Kampania „Jak dbam, tak mam” Udział w kampanii społecznej promującej profilaktykę raka piersi – publikacje w mediach społecznościowych, stoisko edukacyjne na rynku miasta, promocja badań profilaktycznych oraz szczepień HPV. 7. Publikacja posta oraz filmu edukacyjnego promującego samobadanie piersi i regularne badania profilaktyczne. 8. Publikacja posta edukacyjnego dotyczącego profilaktyki raka prostaty. Kampania „Interesuj się Movember” Realizacja akcji promującej profilaktykę męskich nowotworów (rak prostaty, rak jąder), w tym akcja ze zdjęciami z wąsami w PSSE oraz publikacje w mediach społecznościowych. <p>Organizacja wydarzenia podsumowującego kampanię – dystrybucja pakietów ulotek i symbolicznych wąsów, działania informacyjne w przestrzeni publicznej oraz publikacja posta w mediach społecznościowych.</p>	<p>Ogół społeczeństwa. Pracownicy PSSE Skierniewice</p>	<p>3600</p>

<p>Promocja aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizacja zajęć dla uczniów klas II–III w Dębowej Górze oraz klas VI–VII w Makowie i Skierniewicach („Eliminacja ryzyka rozwoju wad postawy u dzieci i młodzieży”) – promocja aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania, współpraca z HDM. 2. Realizacja etapu konkursu w Szkole Podstawowej w Mszadli oraz publikacja materiałów informacyjnych w mediach społecznościowych. 3. Prelekcje i warsztaty w SP w Mszadli Przeprowadzenie zajęć dotyczących zasad zdrowego żywienia oraz publikacja posta edukacyjnego. Organizacja stoisk edukacyjnych promujących zdrowe odżywianie, aktywność fizyczną i bezpieczeństwo żywności w tym kampania EFSA #EUChooseSafeFood podczas: Gminnego Dnia Dziecka w Dębowej Górze, Dnia Dziecka w Parku Miejskim w Skierniewicach, Święta Rodziny w Strobowie, 25-lecia Fundacji „Dziecięcy Uśmiech”, Święta Policji nad Zalewem Ządzębie, Turnieju Wsi w Miedniewicach (w tym promocja picia wody), Dożynek Powiatu Skierniewickiego w Starej Rawie (w tym promocja picia wody). 4. Prowadzenie rozmów edukacyjnych, dystrybucja materiałów, promocja zasad prawidłowego żywienia i nawadniania organizmu. 5. Regularne zamieszczanie postów promujących zdrowy styl życia, aktywność fizyczną, prawidłowe nawyki żywieniowe oraz obchody Światowego Dnia Bezpieczeństwa Żywności. 6. Przeprowadzenie warsztatów w LO im. B. Prusa oraz w Bursie Koedukacyjnej w Skierniewicach dotyczących świadomego odżywiania, wpływu diety na samopoczucie oraz podstaw świadomości konsumenckiej. 7. Warsztaty dla kobiet – PowerFizjo Skierniewice Organizacja zajęć poświęconych zdrowiu intymnemu kobiet jako elementu szeroko rozumianej promocji zdrowego stylu życia. 8. Światowy Dzień Bezpieczeństwa Żywności Publikacja materiałów edukacyjnych oraz promocja zasad bezpiecznego i świadomego wyboru produktów spożywczych. 	<p>Dzieci i młodzież z placówek oświatowych. Pracownicy PSSE Skierniewice. Ogół społeczeństwa.</p>	<p>25 756</p>
<p>Profilaktyka zatruc grzybami</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przygotowanie ekspozycji edukacyjnej skierowanej do ogółu społeczeństwa, obejmującej informacje dotyczące rozpoznawania grzybów jadalnych i trujących oraz zasad bezpiecznego zbierania i spożywania grzybów. 2. Organizacja wystawy tematycznej oraz dystrybucja ulotek edukacyjnych podczas Skierniewickiego Święta Kwiatów, Owoców i Warzyw, mających na celu zwiększenie świadomości mieszkańców w zakresie zapobiegania zatruciom grzybami. 3. Upowszechnianie informacji na temat bezpiecznego grzybobrania na stronie internetowej oraz w mediach społecznościowych. 4. Dystrybucja ulotek/materiałów informacyjnych podczas lokalnych wydarzeń. 	<p>Ogół społeczeństwa</p>	<p>2400</p>

<p>Promocja zdrowia psychicznego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Światowy Dzień Walki z Depresją Opracowanie tekstu i grafiki oraz publikacja materiałów edukacyjnych na Facebooku dotyczących profilaktyki depresji i znaczenia wsparcia psychicznego. 2. Światowy Dzień Świadomości Autyzmu Udział w akcji na Rynku Miejskim w Skierniewicach – działania edukacyjne skierowane do mieszkańców, realizowane we współpracy z Urzędem Miasta, stowarzyszeniami i instytucjami. 3. Szkolenia online z zakresu nauk behawioralnych (UNICEF). Udział 2 pracowników w cyklu 5 szkoleń dotyczących zagadnień z obszaru zdrowia psychicznego. 4. Kampania „Biała Wstążka” Realizacja działań w przestrzeni miejskiej oraz w mediach społecznościowych – dystrybucja 100 symbolicznych białych wstążek oraz publikacja posta edukacyjnego (zasięg 2555 odbiorców), we współpracy ze Stowarzyszeniem „Ametyst”. 	<p>Ogół społeczeństwa</p>	<p>3112</p>
--------------------------------------	--	---------------------------	-------------

W 2025 roku działania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia PSSE Skierniewice koncentrowały się na inicjatywach o dużym zasięgu oraz na przedsięwzięciach wzmacniających trwale nawyki zdrowotne wśród mieszkańców – od dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym po osoby dorosłe i seniorów. Szczególny nacisk położono na profilaktykę uzależnień, promocję szczepień ochronnych, bezpieczeństwo zdrowotne w okresach wzmożonej aktywności (wakacje, sezon infekcyjny) oraz rozwijanie działań autorskich i partnerskich.

Jednym z najbardziej wyróżniających się działań w 2025 roku była organizacja konferencji „Zmień Bieg – młodość bez uzależnień”, skierowanej do uczniów szkół ponadpodstawowych i środowiska edukacyjnego. Wydarzenie miało charakter interdyscyplinarny – łączyło elementy edukacji, profilaktyki i współpracy z zaproszonymi gośćmi oraz instytucjami. Uprzednio zrealizowano także spotkanie z pedagogami czterech skierniewickich szkół średnich.

Istotnym krokiem w rozwoju działań własnych było opracowanie autorskiego programu „Mydło i woda – super przygoda”, który stanowi rozwinięcie wcześniejszych działań edukacyjnych z zakresu higieny rąk. Program ten wzmocnił obszar edukacji prozdrowotnej wśród najmłodszych i podkreślił znaczenie profilaktyki zakażeń poprzez budowanie prawidłowych nawyków higienicznych. W 2025 roku kontynuowano również liczne działania edukacyjne w przedszkolach i szkołach (m.in. higiena jamy ustnej, zdrowe odżywianie), w tym elementy praktyczne: warsztaty, quizy i dystrybucję materiałów.

Na uwagę zasługuje również znaczące zwiększenie liczby opracowanych materiałów edukacyjnych i promocyjnych. W 2025 roku przygotowano własne gadżety profilaktyczne, ulotki tematyczne, materiały graficzne, quizy i zabawy edukacyjne, a także autorską grę planszową wspierającą edukację zdrowotną najmłodszych. Zorganizowano również wystawę grzybową poświęconą profilaktyce zatruc grzybami. Wszystkie te działania znacząco podniosły atrakcyjność przekazu oraz zaangażowanie odbiorców podczas wydarzeń terenowych i zajęć edukacyjnych.

Ważnym wydarzeniem były także trzydniowe Dni Otwarte Państwowej Inspekcji Sanitarnej, podczas których szkoły z terenu miasta i powiatu odwiedzały PSSE Skierniewice. Uczniowie uczestniczyli w prelekcjach, prezentacjach działań poszczególnych sekcji oraz zajęciach w laboratorium, poznając praktyczne aspekty pracy Inspekcji Sanitarnej. Działanie to miało nie tylko wymiar edukacyjny, ale również wizerunkowy – budowało świadomość roli Państwowej Inspekcji Sanitarnej w systemie ochrony zdrowia publicznego.

W 2025 roku rozwijano również współpracę z nowymi partnerami. Do grona instytucji współpracujących dołączyły m.in. Power Fizjo oraz Bursa Koedukacyjna w Skierniewicach. Realizowano także działania pokazujące „od kuchni” pracę naszej Stacji poprzez cykl publikacji w mediach społecznościowych oznaczonych hasztagiem #podokiemsanepidu, przybliżających mieszkańcom codzienne zadania i zakres kompetencji Inspekcji.

Na szczególne wyróżnienie zasługuje kampania „Biała Wstążka”, realizowana we współpracy ze Stowarzyszeniem „Ametyst”. Działanie to miało charakter społeczny i symboliczny, łącząc obecność w przestrzeni miejskiej z aktywnością w mediach społecznościowych. Kampania wzmocniła przekaz dotyczący przeciwdziałania przemocy wobec kobiet, wspierania zdrowia psychicznego oraz budowania bezpiecznego środowiska społecznego.

W 2025 roku duży nacisk położono również na promocję szczepień ochronnych – zarówno poprzez stałą aktywność informacyjną online (posty, grafiki, materiały GIS), jak i poprzez działania terenowe (dystrybucja ulotek i plakatów w holu stacji, aptekach, placówkach, podczas wydarzeń plenerowych). Kluczowym elementem były działania w ramach Europejskiego Tygodnia Szczepień (pogadanki, krzyżówki edukacyjne, współpraca z placówkami wsparcia) oraz obecność tematyki HPV w działaniach kierowanych do mieszkańców podczas stoisk oświatowych.

Rok 2025 wyróżnił się silnym komponentem działań środowiskowych i miejskich – stoiska oświatowe oraz akcje profilaktyczne realizowano podczas licznych wydarzeń plenerowych (m.in. Dni Dziecka, Święto Rodziny, Święto Policji, Dożynki, turniej wsi, SSKOiW, obchody Dnia Seniora w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. St. Rybickiego w Skierniewicach). Podczas Dnia Seniora prowadzono rozmowy dotyczące zdrowego żywienia, profilaktyki czerniaka, zasad higieny oraz kampanii EFSA w zakresie bezpieczeństwa żywności. Działania te umożliwiły bezpośredni kontakt z mieszkańcami różnych grup wiekowych oraz prowadzenie indywidualnego poradnictwa.

Istotnym elementem współpracy z mediami były regularne wywiady udzielane przez PPIS w Skierniewicach, dotyczące m.in. profilaktyki chorób zakaźnych, bezpieczeństwa wakacyjnego, szczepień ochronnych czy aktualnych zagrożeń zdrowotnych. Stała obecność w lokalnych mediach (radio, portale internetowe, media społecznościowe) pozwoliła na szybkie i skuteczne docieranie z rzetelną informacją do szerokiego grona odbiorców.

Rok 2025 był dla PSSE Skierniewice nie tylko czasem intensywnych działań profilaktycznych, ale również momentem szczególnego wyróżnienia naszej jednostki na forum ogólnokrajowym. W gronie osób odznaczonych honorową odznaką „Za zasługi dla ochrony zdrowia” znalazły się dwie przedstawicielki naszego zespołu: Pani Dorota Rosińska – Zastępca PPIS w Skierniewicach oraz Pani Krystyna Zwolińska.

Przyznane odznaczenia są wyrazem uznania dla ich wieloletniej pracy oraz zaangażowania w działania na rzecz zdrowia publicznego. Wyróżnienie to stanowi jednocześnie promocję Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Skierniewicach, podkreślając znaczenie i jakość realizowanych przez nas działań profilaktycznych, edukacyjnych i nadzorczych.

Działania OZiPZ w 2025 roku były realizowane we współpracy z innymi komórkami PSSE (m.in. Epidemiologia, Higiena Dzieci i Młodzieży, Higiena Środowiska, Higiena Pracy), a także z partnerami zewnętrznymi – jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami edukacyjnymi, mediami, organizacjami społecznymi oraz nowymi podmiotami wspierającymi działania prozdrowotne. Dzięki temu możliwe było tworzenie spójnego, widocznego i rozpoznawalnego programu działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie miasta Skierniewice i powiatu.

3. Dokumentacja fotograficzna przykładowych działań prowadzonych w 2025 r. przez Oświatę Zdrowotną i Promocję Zdrowia PSSE Skierniewice.

Fot. własna. Prelekcje w Szkołach Podstawowych w Dębowej Górze.

Fot. własna. „Świczmy na niebiesko” Akcja z okazji Światowego Dnia Świadomości Autyzmu.

Fot. własna. Dni Otwarte Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Fot. własna. III edycja akcji „BADAMY NIE TYLKO MAMY”, która odbyła się przy Galerii „Dekada” na zaproszenie Stowarzyszenia „Amazonki”.

Fot. własna. Stoisko Oświatowe podczas Dnia Dziecka w skierniewickim Parku Miejskim, a także Gminnego Dnia Dziecka w Dębowej Górze.

Fot. własna. Piknik z okazji Święta Policji nad skierniewickim Zalewem Zadębie.

Fot. własna. Dożynki Powiatowe w Starej Rawie, organizowane przez Starostwo Powiatowe w Skierniewicach

Fot. własna. Stoisko Oświatowe podczas 48. Skierniewickiego Święta Kwiatów Owoców i Warzyw w Skierniewicach

Fot. własna. Stoisko Oświatowe podczas Dnia Seniora w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. St. Rybickiego w Skierniewicach.

Fot. własna. Prelekcja u przedszkolaków z grupy „Maczki” w Przedszkolu nr 13 w Skierniewicach.

Fot. własna. Stoisko Oświatowe podczas wydarzenia „Jak Dbam, Tak Mam” Urzędu Miasta Skierniewice, promującego profilaktykę raka piersi.

Fot. własna Dystrybucja materiałów edukacyjnych do przychodni w ramach „Światowego Dnia Wiedzy o Antybiotykach”

Fot. własna. Akcja „Biała Wstążka” przy współpracy ze Stowarzyszeniem „Ametyst”

Fot. własna. III edycji akcji „INTERESuj się Movember!” promującej profilaktykę raka jąder.

X. DZIAŁALNOŚĆ PIONU ODDZIAŁU LABORATORYJNEGO

Oddział Laboratoryjny jest komórką organizacyjną wyodrębnioną w strukturze Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skierniewicach. Ma za zadanie wspomagać wykonywanymi badaniami i pomiarami działalność kontrolną Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Działa na podstawie Statutu nadanego przez Wojewodę Łódzkiego, regulaminów oraz powszechnie obowiązujących przepisów prawa.

Oddział Laboratoryjny działa w ramach zintegrowanej bazy laboratoryjnej PIS woj. łódzkiego i wykonuje badania i pomiary dla potrzeb woj. łódzkiego, a głównie dla potrzeb miasta Skierniewice i powiatów: skierniewickiego, łowickiego, łęczyckiego, kutnowskiego, rawskiego, a także dla Klientów zewnętrznych.

W 2025 r. prowadzone były następujące badania i pomiary:

- wody, wody do spożycia,
- żywności,
- produktów kosmetycznych,
- epidemiologiczne.

Zadania **Oddziału Laboratoryjnego** realizowane są w czterech Pracowniach:

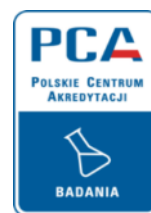
- Pracownia Badań Środowiskowych i Środowiska Pracy
- Pracownia Badań Żywności i Produktów Kosmetycznych
- Pracownia Analiz Instrumentalnych
- Pracownia Badań Epidemiologicznych i Przygotowania Podłoży

W **Oddziale Laboratoryjnym** zapewniony jest wysoki poziom usług poprzez realizację badań i pomiarów zgodnie z ustalonymi metodami, wynikającymi z obszarów regulowanych prawnie i wymaganiami Klienta oraz zatrudnianie fachowego personelu, który wykonuje powierzone zadania sumiennie i terminowo, stosując aktualne przepisy prawa i zachowując obiektywność, bezstronność oraz jawność działań oraz równe traktowanie wszystkich Klientów. Wyniki badań i pomiarów są rzetelne, wiarygodne i odpowiednie do zamierzonego wykorzystania.

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej

w Skierniewicach, posiada akredytację Polskiego Centrum Akredytacji od **25 października 2004 roku**.

Certyfikat Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 540

AB 540

Ocena PCA w 2025 roku odbyła się w dniach 12-13.06.2025 r. i była to ocena na miejscu.

Potwierdziła one kompetencje Oddziału Laboratoryjnego PSSE w Skierniewicach do wykonywania badań i pomiarów.

Szczegółowy zakres badań akredytowanych znajduje się w Zakresie Akredytacji Laboratorium Badawczego AB 540 dostępnym w siedzibie stacji oraz na stronie www.pca.gov.pl

Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Skierniewicach jest członkiem KLUBU POLSKICH LABORATORIÓW BADAWCZYCH POLLAB zarejestrowanym pod numerem **634** oraz posiada wpis do ewidencji laboratoriów Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych woj. łódzkiego pod numerem **1280**.

Uwzględniając specyfikę realizowanych działań poszczególnych Pracowni **Oddział Laboratoryjny** w 2025 r. wykonywał niżej wymienione badania/pomiary oraz pobieranie próbek:

PRACOWNIA BADAŃ ŚRODOWISKOWYCH i ŚRODOWISKA PRACY

- badania fizyczne wody do spożycia i wody na pływalniach,
- badania chemiczne wody do spożycia i wody na pływalniach,
- badania mikrobiologiczne wody do spożycia, wody mineralnej, wody na pływalniach i z kąpielisk,
- badania organoleptyczne wody do spożycia i wody mineralnej,
- pobieranie próbek wody do badań mikrobiologicznych.

Badania wody

- Klient zewnętrzny

Zrealizowano **35** zleceń - przebadano **56** próbek, w tym mikrobiologicznie **55** próbek (42 próbki wody do spożycia, 4 próbki wody ciepłej, 9 próbek wody z kąpieliska). Parametry chemiczne oznaczono w **10** próbkach, parametry fizyczne oznaczono w **11** próbkach, w tym analizie sensorycznej poddano **11** próbek. Wykonano łącznie **292** oznaczenia: **195** mikrobiologicznych, **33** chemicznych, **64** fizyczne, w tym wykonano **23** badania sensoryczne. Pracownicy OL pobrali **32** próbki mikrobiologiczne wody (26 próbek wody do spożycia, 2 próbki wody z kąpieliska, 4 próbki wody ciepłej). **16** próbek (13 próbek wody do spożycia i 3

próbki wody ciepłej) zostało zakwestionowanych, z uwagi na fakt, iż nie odpowiadały wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U.2017 poz. 2294).

Zestawienie prowadzonej działalności laboratoryjnej w ramach współpracy z Klientem zewnętrznym w Pracowni Badań Środowiskowych i Środowiska Pracy (badania wody) w 2025 r.

Rodzaj badania	Próbki /Stanowiska zakwestionowane	Próbki pobrane	Próbki zbadane		Badania					Oznaczenia				
			Ogółem	W tym mikrobiologiczne	Chemiczne	Mikrobiologiczne	Fizyczne / sensoryczne /oznakowanie	W tym sensoryczne	Ogółem	Chemiczne	Mikrobiologiczne	Fizyczne / Sensoryczne	W tym sensoryczne	Ogółem
Woda do spożycia	13	26	43	42	10	42	11	11	63	33	173	64	23	270
Legionella woda ciepła	3	4	4	4	-	4	-	-	4	-	4	-	-	4
Kąpieliska	0	2	9	9	-	9	-	-	9	-	18	0	0	18
Razem	16	32	56	55	10	55	11	11	76	33	195	64	23	292

- Klient wewnętrzny - komórki organizacyjne pionu nadzoru sanitarnego Państwowej Inspekcji Sanitarnej woj. łódzkiego realizujące działalność kontrolną i współpracujące z Oddziałem Laboratoryjnym PSSE w Skierniewicach.

Liczba próbek wody zaplanowana w rocznych:

- harmonogramach pobierania próbek wody z pływalni: 34 próbki (**36 próbek zbadanych**),
- harmonogramach pobierania próbek wody ciepłej w kierunku bakterii z rodzaju *Legionella*: woda do spożycia – 101 próbek (**113 próbek zbadanych**), woda z pływalni – 25 próbek (**20 próbek zbadanych**),
- harmonogramach pobierania próbek wody z kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli: 3 (**liczba próbek zbadanych – 3**),
- planach działania w zakresie poboru próbek wody do spożycia:
 - monitoring kontrolny (parametry grupy A): 563 próbki (**562 próbki zbadane**)
 - monitoring przeglądowy (parametry grupy B): 143 próbki (**145 próbek zbadanych**)

W 2025 r. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego zbadano łącznie **991** próbek, z czego mikrobiologicznie **980** próbek, parametry fizyczne oznaczono w **698** próbkach, parametry chemiczne oznaczono w **202** próbkach, sensorycznie oceniono **708** próbek.

Wykonano łącznie **11164** oznaczenia: **2889** mikrobiologicznych, **3997** chemicznych, **4278** fizycznych, w tym wykonano **1295** ocen sensorycznych. **167** próbek wody (149 próbek wody do spożycia, 11 próbek wody ciepłej i 7 próbek wody z pływalni) zostało zakwestionowanych, gdyż nie odpowiadały wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z 7 grudnia 2017 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U.2017 poz. 2294) oraz wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 roku w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz.U.2015 poz. 2016 z późniejszymi zmianami).

Zestawienie prowadzonej działalności laboratoryjnej w ramach współpracy z Klientem wewnętrznym w Pracowni Badań Środowiskowych i Środowiska Pracy (badania wody) w 2025 r.

Rodzaj badania	Próbki/Stanowiska zakwestionowane	Próbki zbadane		Badania					Oznaczenia				
		Ogółem	W tym mikrobiologiczne	Chemiczne	Mikrobiologiczne	Fizyczne / sensoryczne	W tym sensoryczne	Ogółem	Chemiczne	Mikrobiologiczne	Fizyczne / Sensoryczne	W tym sensoryczne	Ogółem
Woda do spożycia	149	819	808	171	808	667	708	1646	3738	2636	4231	1295	10605
Legionella woda ciepła	11	113	113	0	113	0	0	113	0	113	0	0	113
Legionella – woda z pływalni	0	20	20	0	20	0	0	20	0	20	0	0	20
Baseny	7	36	36	31	36	31	0	98	259	114	47	0	420
Kąpieliska	0	3	3	0	3	0	0	3	0	6	0	0	6
Razem	167	991	990	202	980	698	708	1880	3997	2889	4278	1295	11164

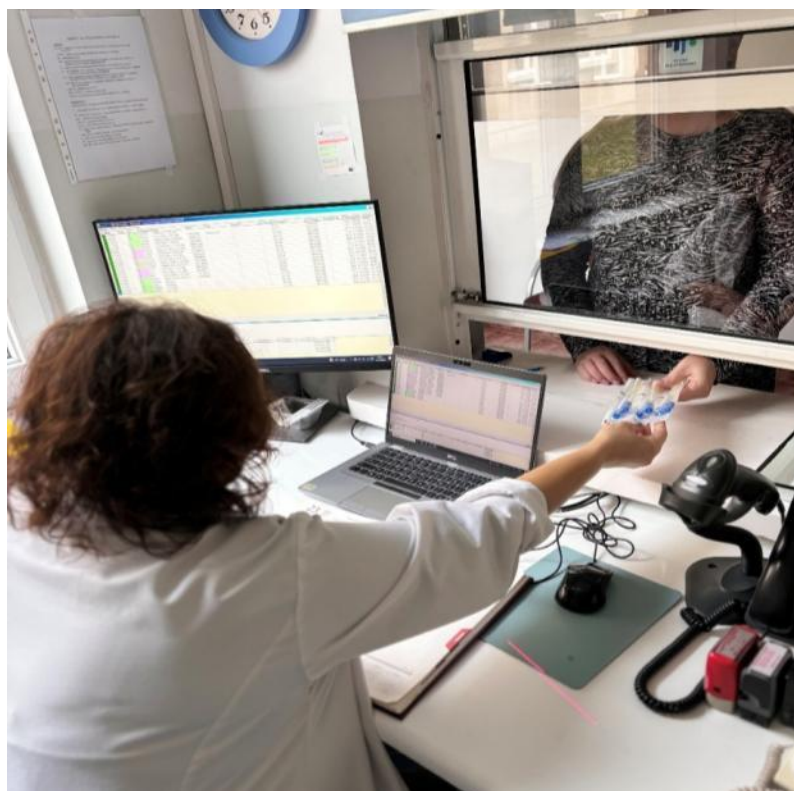
W 2025 r. rozszerzono zakres akredytacji o oznaczanie 5 parametrów chemicznych w wodzie (azotany, azotyny, chlorki, fluorki, siarczany) metodą chromatografii jonowej (IC) z detekcją konduktometryczną – zakres akredytacji AB 540 wydanie 31 z 20.08.2025 r.

Fot. własna. Chromatografjonowy

PRACOWNIA BADAŃ EPIDEMIOLOGICZNYCH I PRZYGOTOWANIA PODŁOŻY

- badania wirusologiczne,
- badania bakteriologiczne w kierunku schorzeń jelitowych i pozajelitowych,
- badania w kierunku pasożytów przewodu pokarmowego,
- badania lekowrażliwości bakterii chorobotwórczych,
- badania biologicznych wskaźników skuteczności sterylizacji,
- wykonywanie badań czystościowych,
- sporządzanie podłoży i odczynników,
- przygotowywanie szkła laboratoryjnego do badań mikrobiologicznych i chemicznych.

Fot. własna. Obsługa w Punkcie Przyjęcia próbek do badań epidemiologicznych

• Klient wewnętrzny:

Wykonano **2637** badań, **5379** oznaczeń (ogniska zatruc pokarmowych, styczność z chorym, ozdrowieńcy, nosiciele, nosicielstwo SS uczniów i studentów). W **105** badanych próbkach wykryto pałeczki *Salmonella*.

Zestawienie prowadzonej działalności laboratoryjnej w ramach współpracy z Klientem wewnętrznym w Pracowni Badań Epidemiologicznych i Przygotowania Podłoży w 2025 r.

Kategoria	Liczba przebadanych próbek	Wykryto
Ogniska zatruc pokarmowych	36	Nie wykryto pałeczek <i>Salmonella</i> , Wykryto <i>E.coli</i> O142, <i>E.coli</i> O125
Ozdrowieńcy	164	W 51 próbkach wykryto pałeczki <i>Salmonella</i>
Nosiciele	144	W 39 próbkach wykryto pałeczki <i>Salmonella</i>
Styczność z chorym	340	W 12 próbkach wykryto pałeczki <i>Salmonella</i>
Nosicielstwo SS uczniów i studentów	1950	W 3 próbkach wykryto pałeczki <i>Salmonella</i>
Rotawirusy i adenowirusy ognisko zatrucia	3	Nie wykryto rotawirusów i adenowirusów

Fot. własna. Wykonywanie odczynu aglutynacji lateksowej

• Klient zewnętrzny:

Wykonano 4717 badań, 9308 oznaczeń (badania na nosicielstwo SS, chorych z biegunką, badania w zakresie bakteriologii ogólnej, badania biologicznych wskaźników sterylizacji -Sporali S i A, wirusologiczne i parazytologiczne).

W zakresie badań od Klientów zewnętrznych od osób chorych z biegunką - w próbkach wykryto pałeczki *Salmonella* Enteritidis, *E.coli* O128. W zakresie badań biologicznych wskaźników sterylizacji - Sporal S i A – nie było próbek zakwestionowanych.

Fot. własna. Hodowle bakteryjne na płytkach Petriego i szeregach biochemicznych (badania w kierunku Salmonella, Shigella)

W zakresie badań zleconych na nosicielstwo pałeczek *Salmonella*, *Shigella* (badania laboratoryjne do celów sanitarno-epidemiologicznych) wykonywanych w związku z podejmowaniem pracy przebadano łącznie 4068 próbek od 1356 osób. W 2 próbkach od 1 osoby wykryto pałeczki *Salmonella* Enteritidis.

Zestawienie prowadzonej działalności laboratoryjnej w ramach współpracy z Klientem zewnętrznym w Pracowni Badań Epidemiologicznych i Przygotowania Podłoży w 2025 r.

Rodzaj badania	Próbki zakwestionowane	Próbki zbadane	Badania	Oznaczenia
Nosicielstwo SS	2	4068	4068	8136
Bakteriologia schorzeń jelitowych	5	32	32	137
Bakteriologia ogólna	0	775	566	976
Wirusologia	0	8	8	16
Parazytologia	0	43	43	43
Razem	7	4926	4717	9308

PRACOWNIA BADAŃ ŻYWNOŚCI I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH

- badania chemiczne i fizyczne żywności,
- badania biologiczne i mikrobiologiczne żywności,
- badania sensoryczne żywności,
- badania mikrobiologiczne i chemiczne produktów kosmetycznych.

Fot. własna. Oznaczanie zawartości dwutlenku siarki w próbce żywności

- Klient wewnętrzny:

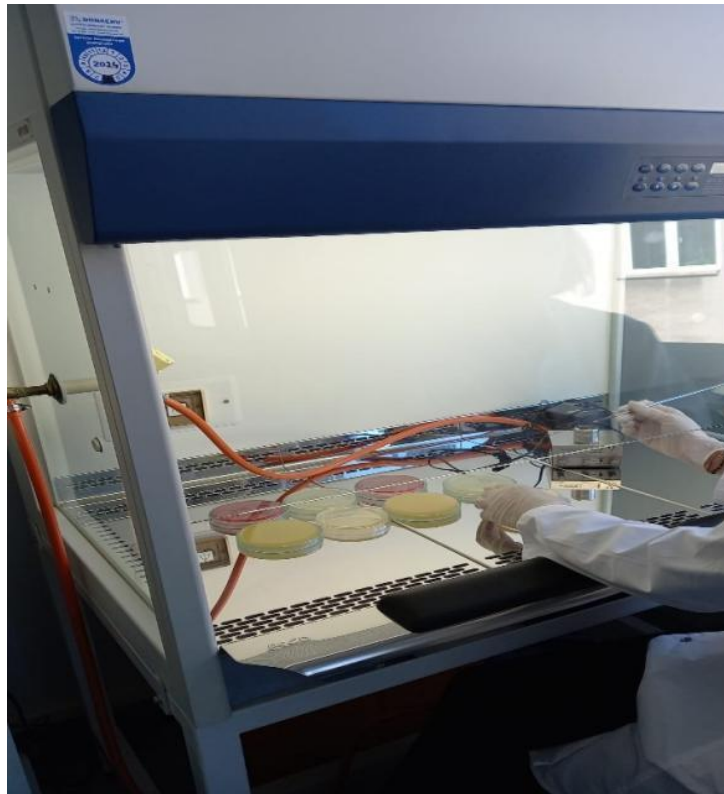
W 2025 r. w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego zbadano **1195** próbek żywności, w tym mikrobiologicznie **895** próbek, wykonano 217 badań chemicznych oraz 984 oceny organoleptyczne.

W próbkach żywności wykonano łącznie **7803** oznaczenia: **6106** mikrobiologicznych, **339** chemicznych, **1358** fizycznych, w tym **994** oznaczenia sensoryczne.

Zakwestionowano **41** próbek żywności z uwagi na zanieczyszczenia mikrobiologiczne, przekroczenia parametrów chemicznych, obecność zanieczyszczeń biologicznych, w tym żywych i martwych szkodników lub niewłaściwe cechy organoleptyczne.

Zbadano **52** próbki produktów kosmetycznych, w tym dokonano analizy pod kątem mikrobiologicznym w **50** próbkach, chemicznym w **51** próbkach.

W próbkach produktów kosmetycznych wykonano łącznie 804 oznaczenia: **600** mikrobiologicznych oraz **204** chemiczne.

Fot. własna. Posiewy mikrobiologiczne w loży z laminarnym przepływem powietrza

Fot. własna. Przygotowanie do posiewów próbek produktów kosmetycznych

Zestawienie prowadzonej działalności laboratoryjnej w ramach współpracy z Klientem wewnętrznym w Pracowni Badań Żywności i Produktów Kosmetycznych w 205 r.

Rodzaj badania	Próbki / Stanowiska zakwestionowane	Próbki zbadane		Badania						Oznaczenia				
		Ogółem	W tym mikrobiologiczne	Chemiczne	Mikrobiologiczne / biologiczne	Fizyczne / sensoryczne / oznakowanie	W tym oznakowanie	W tym sensoryczne	Ogółem	Chemiczne	Mikrobiologiczne	Fizyczne / Sensoryczne	W tym sensoryczne	Ogółem
Żywność	41	1195	895	217	1756	2054	905	984	4027	339	6106	1358	994	7803
Produkty kosmetyczne	0	52	50	51	300	52	52	0	403	204	600	0	0	804
Razem	41	1247	945	268	2056	2106	957	984	4430	543	6706	1358	994	8607

• Klient zewnętrzny:

W ramach współpracy z Klientem zewnętrznym Pracownia Badań Żywności i Produktów Kosmetycznych wykonywała badania mikrobiologiczne produktów kosmetycznych oraz chemiczne żywności.

Zrealizowano 10 zleceń, w ramach których zbadano 50 próbek:

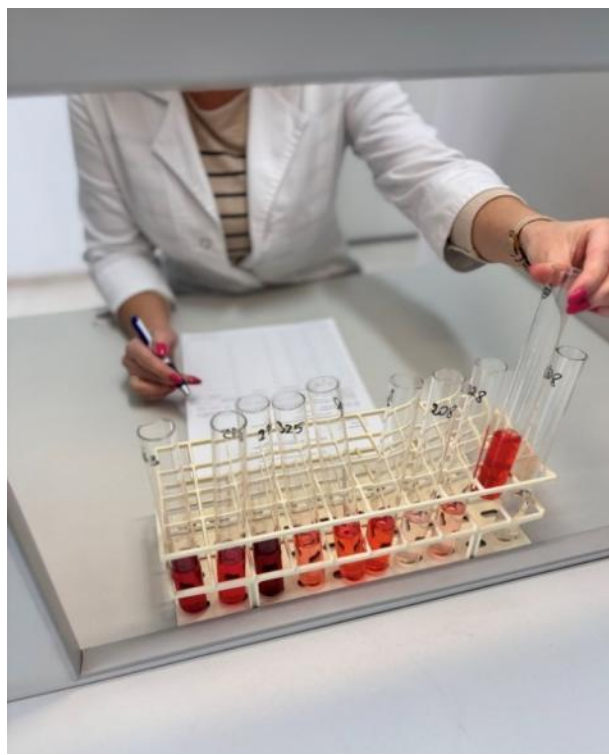
- 25 próbek żywności,
- 25 próbek produktów kosmetycznych.

W próbkach żywności wykonano 25 oznaczeń chemicznych.

W próbkach produktów kosmetycznych wykonano 300 oznaczeń mikrobiologicznych.

Zestawienie prowadzonej działalności laboratoryjnej w ramach współpracy z Klientem zewnętrznym w Pracowni Badań Żywności i Produktów Kosmetycznych w 2025 r.

Rodzaj badania	Próbki /Stanowiska zakwestionowane	Próbki zbadane		Badania						Oznaczenia				
		Ogółem	W tym mikrobiologiczne	Chemiczne	Mikrobiologiczne / biologiczne	Fizyczne / sensoryczne / oznakowanie	W tym oznakowanie	W tym sensoryczne	Ogółem	Chemiczne	Mikrobiologiczne	Fizyczne / Sensoryczne	W tym sensoryczne	Ogółem
Żywność	0	25	0	25	0	25	25	0	50	25	0	0	0	25
Produkty kosmetyczne	0	25	25	0	150	25	25	0	175	0	300	0	0	300
Razem	0	50	25	25	150	50	50	0	225	25	300	0	0	325

Fot. własna. Testy sprawdzające wrażliwość sensoryczną zespołu

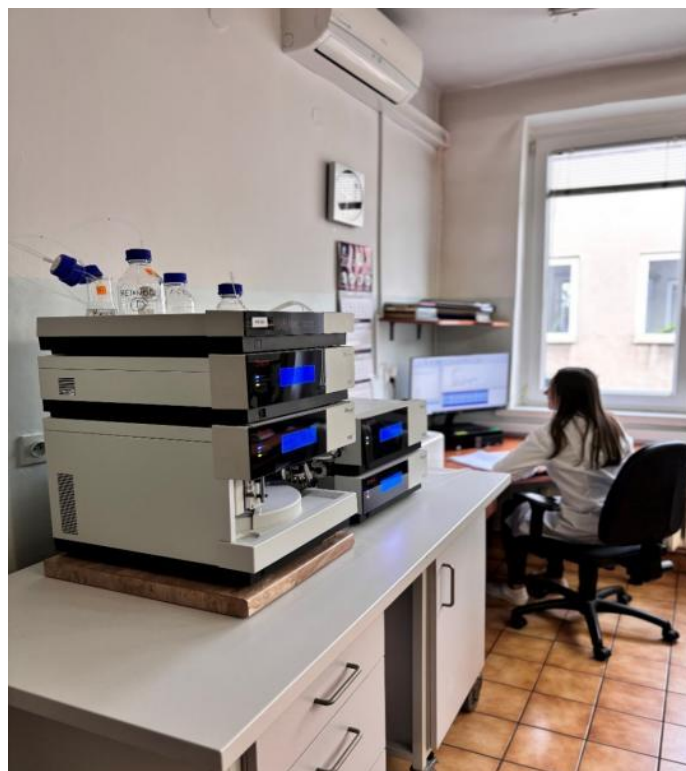
PRACOWNIA ANALIZ INSTRUMENTALNYCH

Pracownia wykonuje badania dla potrzeb innych Pracowni. Wykonuje:

- badania metali w próbkach środowiskowych techniką ETAAS, FAAS, FAES, HGAAS,
- badania związków chemicznych w próbkach środowiskowych techniką GC,
- badania związków chemicznych w próbkach żywności i produktach kosmetycznych techniką HPLC.

Fot. własna. Chromatograf cieczowy

Fot. własna. Wykonywanie oznaczeń metodą HPLC w żywności i produktach kosmetycznych

- Klient wewnętrzny

Wykonano **2770** oznaczeń w ramach **510** próbek, w tym:

- metodą GC – **129**
- metodą ASA - **152**
- metodą HPLC – **229**

Zestawienie prowadzonej działalności laboratoryjnej w ramach współpracy z Klientem wewnętrznym w Pracowni Analiz Instrumentalnych w 2025 r.

Rodzaj badania	Próbki zbadane	Badania	Oznaczenia
GC	129	129	516
ASA	152	152	1761
HPLC	229	229	493
Razem	510	510	2770

- Klient zewnętrzny

Wykonano **33** oznaczenia w ramach **29** próbek, w tym:

metodą GC – 0, metodą ASA-8, metodą HPLC - 25

Zestawienie prowadzonej działalności laboratoryjnej w ramach współpracy z Klientem zewnętrznym w Pracowni Analiz Instrumentalnych w 2025 r.

Rodzaj badania	Próbki zbadane	Badania	Oznaczenia
GC	0	0	0
ASA	4	4	8
HPLC	25	25	25
Razem	29	29	33

Zestawienie prowadzonej działalności laboratoryjnej PSSE w Skierniewicach w 2025 r. (01.01.2025 – 31.12.2025) w zakresie wykonywanych badań na rzecz miasta Skierniewic, powiatu skierniewickiego oraz innych powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych woj. łódzkiego.

Rodzaj działalności	Liczba zbadanych próbek	Liczba wykonanych badań	Liczba wykonanych oznaczeń		
			chemicznych	fizycznych	mikrobiologicznych
Pracownia Badań Środowiskowych i Środowiska Pracy	1047 (woda)	1956 (woda)	4030 (woda)	4342 (woda)	3084 (woda)
Pracownia Badań Żywności i Produktów Kosmetycznych	1297	4655	568	1358	7006
Pracownia Badań Epidemiologicznych i Przygotowania Podłoży	7560	7354	-	-	14687
RAZEM ODDZIAŁ LABORATORYJNY	9904	13965	4598	5700	24777
			35075		

PODSUMOWANIE

W 2025 r. w **Oddziale Laboratoryjnym** przebadano w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego ogółem **4875** próbek, z czego **314** było zakwestionowanych (6,4% zbadanych próbek).

W ramach współpracy z Klientem zewnętrznym przebadano ogółem **5029** próbek, z czego **23** było zakwestionowanych (0,46 % zbadanych próbek).

Podczas oceny przeprowadzonej przez Polskie Centrum Akredytacji w dniach 12-13.06.2025 roku **Oddział Laboratoryjny** PSSE w Skierniewicach potwierdził swoje kompetencje do wykonywania działalności laboratoryjnej zawartej w zakresie akredytacji.

W 2025 r. rozszerzono zakres akredytacji o oznaczanie 5 parametrów chemicznych w wodzie (azotany, azotyny, chlorki, fluorki, siarczany) metodą chromatografii jonowej (IC) z detekcją konduktometryczną.

Szczegółowy zakres badań akredytowanych znajduje się w Zakresie Akredytacji Laboratorium Badawczego AB 540 wyd. 31 z dnia 20.08.2025 r. dostępnym w siedzibie stacji oraz na stronie

www.pca.gov.pl